

КАРЛОС РУИС САФОН СЕПТЕМВРИЙСКИ СВЕТЛИНИ

Част 3 от „Мъглата“

Превод от испански: Светла Христова, 2014

chitanka.info

БЕЛЕЖКА НА АВТОРА

Скъпи читателю,

„Септемврийски светлини“ беше третият ми роман, публикуван първоначално в Испания през 1996 г. Читателите, запознати с по-късните ми произведения като „Сянката на вятъра“ и „Играта на ангела“, може и да не знаят, че първите ми четири романа отначало бяха издадени с етикета „юношеска литература“. Макар че по принцип бяха предназначени за младежка аудитория, надявах се, че ще заинтригуват читатели от всички възрасти. При създаването на тези творби се опитвах да напиша такива романи, които самият аз с удоволствие бих прочел в детството си, но към които бих проявил интерес и на двайсет и три, четирийсет или осемдесет и три годишна възраст.

Години наред правата върху тези книги бяха блокирани от юридически спор, но сега те най-сетне могат да достигнат до читатели от цял свят. За щастие, след първоначалното си публикуване по-ранните ми произведения бяха приети благосклонно както от младите, така и от не особено младите читатели. Бих искал да вярвам, че разказваческото изкуство не познава възрастови ограничения, и се надявам, че читателите на зрелите ми творби ще бъдат изкушени да се потопят и в тези истории за вълшебство, загадки и приключения. А към всички нови читатели се обръщам с надеждата, че тези книги ще им доставят наслада, когато започнат собственото си приключение в света на литературата.

На добър път!

Карлос Руис Сафон

февруари 2010 г.

ПРОЛОГ

Скъпа Ирен,

Септемврийските светлини ме научиха да си припомням стъпките ти, отнесени от прилива. Още тогава знаех, че следите на зимата бързо ще заличат миража на последното лято, което прекарахме заедно в Синия залив. Ще се изненадаш, ако научиш колко малко са се променили нещата оттогава. Кулата на фара все така се издига сред мъглите като часовой, а шосето покрай Английския плаж е станало едва забележима пътека, която се вие сред пясъка и не води доникъде.

Развалините на Крейвънмур стърчат над горския гъсталак, обгърнати от мрак и безмълвие. Във все по-редките случаи, когато навлизам в залива с платноходката си, все още съзирам в далечината напуканите стъкла на прозорците в западното крило, проблясващи като фантастични знаци сред мъглата. Понякога ме пленява магията на спомена за онези дни, в които пресичахме залива, връщайки се в пристанището с настъпването на вечерта. Тогава сякаш виждам отново как светлините примигват в тъмната, но добре зная, че там вече няма никой. Никой.

Навярно се питаш какво е станало с Къщата на носа. Е, тя още си е там и съзерцава безбрежния океан от усамотения си пост на върха на скалата. Миналата зима една буря разруши и последните останки от малкия пристан на плажа. Един богат бижутер, дошъл от незнаен град, се изкушаваше да купи дома заради смешно ниската му цена, но западните ветрове и прибойт в скалистия бряг бързо го разколебаха. Солта е оставила отпечатъка си върху избеленото дърво. Тайната пътека, която водеше към залива, сега е същинска джунгла; покрита е с диворастящи храсти и изпадали клони, които са я направили непроходима.

От време на време, когато работата на кея ми го позволява, яхвам велосипеда и отивам до носа, за да погледам залеза от верандата, увиснала горе на скалите. Там единствената ми компания

са ято чайки, присвоили си ролята на нови наематели, които са се нанесли някъде, без да си направят труда да посетят кантората на някой нотариус. От верандата и до днес се вижда как луната, издигайки се над хоризонта, спуска сребърна гирлянда към Пещерата на прилепите.

Спомням си как веднъж ти говорих за тази пещера и ти разказах разни небивалици за някакъв зловещ пират, чийто кораб потънал на това място в една бурна нощ през 1746 г. Да си призная, излъгах те. Никога не е имало контрабандист или войнствен корсар, дръзнал да навлезе в мрачните дълбини на пещерата. За мое оправдание мога да кажа само, че това бе единствената лъжа, която някога си чула от устата ми. Впрочем ти навярно си се досетила веднага.

Тази сутрин, докато оправях мрежите, закачили се за подводните скали, видението ме споходи отново. За миг като че ли те зърнах на верандата на Къщата на носа; стоеше, загледана безмълвно в хоризонта, както обичаше да правиш. Когато роякът чайки се вдигна в небето, се уверих, че там нямаше никой. Понататък, сякаш яхнал мъглите, се извисяваше връх Сен Мишел като плаващ остров, заседнал при отлива.

Понякога си мисля, че всички са си отишли, заселили са се далече от Синия залив, а само аз съм останал уловен в капана на времето и напусто чакам пурпурният септемврийски прилив да ми върне нещо повече от спомени. Но ти не ми обръщай внимание. Такава е природата на морето; рано или късно връща всичко, особено спомените.

Струва ми се, че съм ти пратил вече сто писма — ако броя и това — на последния твой адрес, който успях да открия в Париж. Понякога се чудя дали си получила някое от тях, дали все още се сещаш за мен и за онова ранно утро на Английския плаж. Може да е така, а може пък животът да те е увлякъл някъде далече от тези места, далече от всички спомени, свързани с войната.

Тогава животът бе много по-простиичък, помниш ли? Но какво говоря? Разбира се, че не беше. Започвам да си мисля, че само аз, клетият глупак, живея със спомена за всеки от онези кратки дни през 1937 г., когато ти беше тук, до мен...

1.

НЕБЕТО НАД ПАРИЖ

Париж, 1936 г.

В нощта, когато Арман Совел умря, пурпурно сияние прекоси небосвода като комета, оставяйки след себе си диря от пламтяща пепел, която стигаше до хоризонта. Така поне се кълняха онези, които помнеха събитието. Ирен, дъщерята на Арман, не видя сиянието, но то озаряваше сънищата ѝ години наред.

Беше студено зимно утро и през стъклата на стая номер четиринайсет в болницата „Сен Жорж“, покрити с дантела от скреж, градът изглеждаше нереален като акварел в златистия предутринен зрак.

Животът на Арман Совел угасна тихо, с едва чута въздишка. Жена му Симон и дъщеря му Ирен вдигнаха очи, когато зората, прорязала нощния мрак, начерта светли ивици по пода на болничната стая. Дориан, малкият син на покойника, бе задрямал на един от столовете. Тягостно мълчание цареше в помещението. Думите бяха излишни, за да се проумее случилото се. След шест месеца страдание черният призрак на една болест с непроизносимо име бе покосил живота на Арман Совел — и толкоз.

Така започна най-лошата година, която си спомняше неговото семейство.

Арман Совел отнесе в гроба своя чар и заразителния си смях, но многобройните му дългове не го съпроводиха в последния му път. Не след дълго цяла кохорта кредитори и разни лешояди със сюртуци и почетни звания добиха навика да се отбиват в дома на семейство Совел на булевард „Осман“. Хладните, формално вежливи светски посещения с времето бяха заменени от завоалирани заплахи, а след тях дойде ред и на секвестрирането.

Ирен и Дориан трябваше да се простят с престижните училища и изисканото облекло; очакваха ги почасова работа и по-скромни дрехи. Това бе само началото на стремителното пропадане на семейството в света на реалния живот. Все пак най-лошата част от това пътуване надолу се падна на Симон. Тя се върна на работа като учителка, но заплатата ѝ не можеше да покрие лавината от дългове, които поглъщаха оскъдните средства на фамилията. Отвсякъде изникваха нови документи, подписани от Арман, и нови непогасени дългове; бездънните черни дупки се множаха...

Някъде през този период у малкия Дориан се зароди подозрението, че половината население на Париж е съставено от адвокати и счетоводители — особен вид плъхове, живеещи на повърхността. По същото време Ирен — тайно от майка си — започна работа в един танцов салон. Танцуваше с войниците, плахи юноши, срещу дребни монети, а призори пъхаше припечеленото в кутията-касичка, която Симон държеше под мивката в кухнята.

В тези трудни времена семейство Совел откриха още един неприятен факт: броят на хората, представящи се за техни приятели и благодетели, се топеше като скреж на слънце. Ала с настъпването на лятото един стар приятел на Арман Совел, Анри Льоконт, предложи на семейството да се настани в малкия апартамент над неговото магазинче за художествени принадлежности на Монпарнас. Договориха се да отложат заплащането на наема за по-добри времена; пък и мосю Льоконт, чиито крака вече не бяха тъй пъргави, както на младини, се надяваше Дориан да му помага в магазина, разнасяйки поръчките. Симон не намираше думи, за да изрази благодарността си на възрастния търговец, а и той не търсеше признателност. В света, обитаван от плъхове, най-сетне бяха попаднали на ангел.

Когато зимата плахо се прокрадна по улиците на града, Ирен навърши четиринайсет години, въпреки че на нея ѝ тежаха като двайсет и четири. Поне тогава се отпусна малко и купи торта с парите, спечелени в танцовия салон, за да отпразнува рождения си ден със Симон и Дориан. И тримата чувстваха отсъствието на Арман, надвиснало над тях като угнетяваща сянка. Задружно духнаха свещите на тортата в тясната гостна на монпарнаския апартамент, молейки се заедно с пламъците да угасне и призракът на нещастieto, което ги бе

преследвало месеци наред. Този път молбата им бе чута. Те още не го знаеха, но злополучният период отиваше към своя край.

Няколко седмици по-късно лъч на надежда озари неочаквано хоризонта на семейство Совел. Благодарение на светските умения и познанства на мосю Льоконт изникна възможност Симон да получи добра работа в малко крайморско градче — Синия залив, далече от сивия парижки сумрак, далече от скръбните спомени за последните дни на Арман Совел. Заможен изобретател и майстор на играчки на име Лазарус Жан се нуждаеше от икономка, която да се грижи за разкошното му жилище в гората Крейвънмур.

Изобретателят живееше в огромно имение, разположено до старата му и вече закрыта фабрика за играчки. Там единствената му компания бе съпругата му Александра, която заради тежка болест от двайсет години не бе напускала стаята си в големия дом. В добавка към щедрата заплата Лазарус Жан предлагаше на семейството възможност да се настанят в Къщата на носа — скромно жилище, построено върху стръмните скали на издадения в морето нос от другата страна на гората Крейвънмур.

В средата на юни 1937 г. мосю Льоконт се сбогува с фамилията на перон №6 на гара Аустерлиц. Симон и двете й деца се качиха на влак, който трябваше да ги откара до Нормандския бряг.

Загледан след влака, който полека се губеше в далечината, старият Льоконт се усмихваше сам. За миг го осени предчувствие, че историята на семейство Совел — истинската им история — едва сега започва.

2.

ГЕОГРАФИЯ И АНАТОМИЯ

Нормандия, лятото на 1937 г.

Щом пристигнаха в Къщата на носа, Ирен и майка ѝ веднага се опитаха да постегнат дома, в който щяха да живеят занапред. Дориан тъкмо бе открил новото си увлечение — географията, и по-точно рисуването на карти. Въоръжен с моливите и скицника, получени от Анри Льоконт като прощален подарък, синът на Симон Совел се усамоти в едно закътано местенце сред скалите — удобна наблюдателница, от която се разкриваше забележителна гледка.

Градчето с неголемия рибарски кей заемаше централната част на просторния залив. На изток се бе ширнал необятен бряг с бял пясък — бисерна пустиня край морето, — известен като Английския плаж. Понататък заостреният край на носа се врязваше в морето като хищен нокът. Новият дом на Совел се издигаше в края му, отделящ Синия залив от обширната водна площ, която местните жители наричаха Черния залив заради дълбоките ѝ тъмни води.

В открито море се виждаше едно островче с фар, щръкнало сред рехавата мъгла на около половин миля от брега. Кулата на фара, тъмна и загадъчна, се сливаше с мъглата. Обърнеше ли поглед към сушата, Дориан можеше да види сестра си Ирен и майка си на верандата на Къщата на носа.

Новото им жилище беше двуетажна постройка от светло дърво, кацнала върху стръмните скали като тераса, увиснала над бездната. Зад къщата се издигаше гъста гора, а над короните на дърветата стърчеше Крейвънмур — внушителната резиденция на Лазарус Жан.

Крейвънмур приличаше по-скоро на замък или катедрала — плод на буйно и мрачно въображение. Тъловатият покрив бе претрупан със сложна композиция от арки, аркбутани^[1], кулички и куполи. Сградата имаше формата на кръст, към който бяха пристроени няколко крила. Дориан разгледа внимателно зловещия силует на жилището,

подслонило Лазарус Жан. Армия от водоливници и ангели, изсечени в камъка, охраняваше фриза на фасадата като орляк призраци, застинали в очакване на нощта. Готвейки се да се върне в Къщата на носа, момчето затвори скицника си и се зачуди що за човек би избрал да живее в такава странна сграда. Скоро щеше да разбере това, защото в този първи ден бяха поканени да вечерят в Крейвънмур — знак на внимание от страна на новия им благодетел Лазарус Жан.

Стаята, в която се настани Ирен, гледаше на северозапад. От прозореца ѝ се виждаше островчето с фара и морето, по чиято повърхност слънцето рисуваше светли петна — езерца от разтопено сребро. След месеците на затворничество в тясната парижка квартира ѝ се струваше почти скандален лукс да има цяла стая на свое разположение. Опиваше се от възможността да затвори вратата и да се радва на уединение.

Докато гледаше как залязващото слънце обагря морето в бакърено, Ирен се чудеше какво да облече за тази първа вечеря с Лазарус Жан. От някогашния ѝ внушителен гардероб се бе запазила само малка част. Само при мисълта за приема във великолепия Крейвънмур я обземаше чувството, че всичките ѝ рокли са жалки и износени парцали. А след като премери единствените два тоалета, които що-годе отговаряха на изискванията за подобен случай, Ирен се натъкна на нов и неочакван проблем.

Откакто бе навършила тринайсет години, тялото ѝ упорито се стремеше да се закръгли на определени места и да отънее на други. Сега, на прага на петнайсетте, Ирен по-ясно от всякога виждаше в огледалото резултатите от капризното дело на природата. Новата ѝ фигура с кръшни извивки не се побираше в строгите кройки на овехтелите дрехи.

Малко преди свечеряване, когато по водите на Синия залив бе плъзнала гирлянда от алени отблясъци, Симон Совел почука леко на вратата на дъщеря си.

— Влез.

Майка ѝ затвори вратата зад гърба си и бързо прецени ситуацията. Всичките рокли на Ирен бяха нахвърляни на леглото. Самата девойка, облечена в семпла бяла риза, се взираше през

прозореца в далечните светлини на корабите в канала. Симон огледа стройното ѝ телце и се усмихна на себе си.

— Времето си минава, а ние дори не забелязваме, нали?

— Не мога да се пъхна в нито една. Съжалявам — рече Ирен. — Как ли не се мъчих!

Симон се приближи до прозореца и коленичи до нея. В центъра на залива светлините на града рисуваха акварели по водите. За миг майка и дъщеря се взряха в изумителното зрелище на залеза над Синия залив. Симон с усмивка помилва лицето на момичето.

— Мисля, че това място ще ни допадне. Какво ще кажеш? — попита тя.

— Ами ние? Дали ние ще му допаднем?

— На Лазарус ли?

Ирен кимна.

— А как иначе — такова прекрасно семейство като нашето! Направо ще се влюби в нас — отвърна Симон.

— Сигурна ли си?

— Каква полза да се съмняваме, момичето ми?

Ирен безмълвно посочи към гардероба си.

— Облечи някоя от моите рокли — усмихна се Симон. — На теб май ще ти стоят по-добре, отколкото на мен.

— Преувеличаваш — упрекна я дъщеря ѝ, леко изчервена.

— Времето ще покаже.

Погледът, с който Дориан измери сестра си, когато я видя в подножието на стълбището, издокарана в една от майчините рокли, можеше да спечели награда в някой конкурс. Ирен впи зелените си очи в брат си и вдигнала заплашително показалец, му отправи скрита закана:

— Думичка да не съм чула!

Онемял, Дориан само кимна, неспособен да откъсне очи от тази непозната, която имаше лицето на сестра му Ирен и говореше с нейния глас. Забелязала изражението му, Симон едва сподави усмивката си. После тържествено сложи ръка на рамото му и приклепна пред него, за да оправи моравата му папийонка, останала от баща му.

— Сред жени живееш, синко. По-добре свиквай.

Дориан кимна отново с примирение, примесено с изненада. Когато стенният часовник отброи осем часа, всички бяха готови за важната среща. Бяха се пременили с най-хубавите си дрехи, а иначе направо умираха от страх.

Лек ветрец подухваше откъм морето и разклащаше гъстия листак на гората около Крейвънмур. Едва доловимият шепот на листата придружаваше ехото от стъпките на Симон и децата ѝ по горската пътека — същински тунел, прокаран през тъмните, неизбродни дебри. Бледият лик на луната се мъчеше да надникне иззад савана на сенките, в които тънеше лесът. Гласовете на невидимите птици, гнездящи в короните на столетните великани, се сливаха в тревожна литания.

— Тръпки ме побиват от това място — обади се Ирен.

— Глупости — побърза да я прекъсне майка ѝ. — Гора като гора. Хайде, по-живо!

Дориан вървеше последен и наблюдаваше безмълвно сенчестия гъсталак. Сумракът ваеше зловещи силуети и разпалваше въображението на момчето, което сякаш съзираше десетки демонични твари, дебнещи край пътеката.

— На дневна светлина ще видиш само храсти и дървета — отбеляза Симон Совел, прогонвайки нетрайното вълшебство на гората, което доставяше известно удоволствие на Дориан.

След кратката нощна разходка, която се стори безкрайна на Ирен, внушителният ъгловат силует на Крейвънмур изникна пред тях като приказен замък, изплувал от мъглата. Снопове златиста светлина примигваха зад широките прозорци на представителното жилище на Лазарус Жан. Щръкнал гребен от водоливници се очертаваше на фона на небето. Малко по-нататък се виждаше фабриката за играчки, която заемаше пристройката към дома.

Оставили зад гърба си гората, Симон и децата ѝ се спряха да погледат величественото имение на майстора на играчки. В този миг подобна на гарван птица излетя от храстите и описа сложна траектория над градината около Крейвънмур, размахвайки криле. След няколко кръга над един от каменните фонтани птицата кацна в краката на Дориан. Щом прибра криле, тя се килна на една страна, поклати се

известно време и постепенно замря. Момчето коленичи и бавно протегна дясната си ръка към неподвижния гарван.

— Внимавай! — предупреди го Ирен.

Дориан си направи оглушки и погали оперението на птицата. Тя не даваше признаци на живот. Момчето я взе в ръце и разпери крилете ѝ. Лицето му изведнъж помръкна. След миг се обърна към Симон и Ирен и промълви озадачено:

— Дървена е! Това е някаква машинка!

Тримата се спогледаха безмълвно. Симон въздъхна и подкани:

— Хайде да се постареем да направим добро впечатление, а?

Децата кимнаха. Дориан сложи дървената птица обратно на земята. Симон Совел се усмихна леко и по неин знак семейството се заизкачва вкупом по витата стълба от бял мрамор, водеща до голямата бронзова порта, зад която се криеше тайният свят на Лазарус Жан.

Още не бяха успели да си послужат със странното чукче от кован бронз, изобразяващо ангелско лице, когато портите на Крейвънмур се отвориха пред тях. От вътрешността на дома струеше ярка златиста светлина. Сред това сияние се открояваше неподвижна фигура. Изведнъж тя оживя, накланяйки глава, а в същото време се чу тихо механично потракване. Светлината разкри лицето ѝ. В гостите се вираха чифт безжизнени очи — обикновени стъклени топчета, вградени в безизразна маска, на която бе застинала смразяваща усмивка.

Дориан преглътна на сухо. Ирен и майка ѝ, по природа впечатлителни, дори отстъпиха назад. Фигурата протегна ръка към тях, сетне отново замръзна неподвижно.

— Дано Кристиан не ви е уплашил. Той е старо и грубовато творение.

Тримата Совел се обърнаха по посока на гласа, разнесъл се от подножието на стълбата. Човек с приятно лице, навлязъл достолепно в зрялата възраст, ги наблюдаваше с донякъде дяволита усмивка. Сините му очи искряха под посребрената коса, гъста като калпак и грижливо сресана. Безупречно облечен и с бастунче от боядисан абанос в ръка, мъжът се приближи към тях и вежливо се поклони.

— Казвам се Лазарус Жан и имам чувството, че ви дължа извинение — рече той.

Гласът му бе топъл и звучеше предразполагащо — един от онези гласове, които внушават доверие и безметежно спокойствие. Големите му сини очи огледаха внимателно всеки от членовете на семейството и накрая се спряха върху лицето на Симон.

— Бях излязъл на обичайната си вечерна разходка из гората и закъснях. Мадам Совел, ако не греша...

— Приятно ми е, господин...

— Моля ви, наричайте ме Лазарус.

Симон кимна.

— Да ви представя дъщеря ми Ирен. А това е Дориан, най-младият в семейството.

Лазарус Жан любезно се здрависа с децата. Ръкостискането му бе топло и уверено, а усмивката — заразителна.

— Чудесно! Що се отнася до Кристиан, не бива да се боите от него ни най-малко. Държа го като спомен от времето, когато прохождах в моя занаят. Тромав е, знам, и не изглежда особено дружелюбен.

— Това машина ли е? — изтърси Дориан, заплепен от фигурата.

Укорителният поглед на Симон закъсня. Лазарус се усмихна на момчето.

— Може и така да се каже. Технически погледнато, Кристиан е това, което наричаме робот.

— Вие ли сте го направили, господине?

— Дориан — обади се майка му с упрек.

Лазарус се усмихна отново. По всичко личеше, че любопитството на момчето съвсем не го притеснява.

— Да. И него, и много други. В това се състои — или по-точно се състоеше — моята работа. Но вечерята май вече ни чака. Дали да не обсъдим тази тема на трапезата? Тъкмо ще се опознаем по-добре.

Съблазнителното ухание на печено достигна до гостите като вълшебен еликсир. Дори и каменна статуя лесно би прочела мислите им.

Неочакваното посрещане от робота и внушителният външен облик на Крейвънмур не бяха достатъчни, за да подготвят семейство Совел за поразителното впечатление, което им направи интериорът на имението. Щом прекрачиха прага, те се озоваха в приказен свят, далеч

надминаващ всичко, което можеше да роди фантазията и на тримата, взети заедно.

Разкошна вита стълба чезнеше във висините. Вдигайки поглед, видяха една просека, водеща към централната кула на Крейвънмур, увенчана с вълшебен фенер, който къпеше цялата къща в разсеяна призрачна светлина. Загадъчното сияние разкриваше безкрайна галерия от механични създания. Голям стенен часовник с очи и гротескна гримаса се усмихваше на гостите. Обвита в прозрачен тюл балерина се въртеше около оста си в центъра на овалната зала, където всеки предмет, всеки детайл бе част от света, сътворен от Лазарус Жан.

Дръжките на вратите представляваха засмени лица, които намигаха, щом някой ги завъртеше. Огромен бухал с великолепно оперение кокореше стъклените си очи и бавно размахваше криле в мъглявата светлина. Стените и витрините бяха изцяло заети от десетки, а може би стотици играчки и миниатюрни изобретения — навярно цял живот не би стигнал, за да бъдат изследвани всичките. Едно малко и игриво механично кученце размахваше опашка и лаеше по пробягващото край него метално мишле. От невидимия таван се спускаше въртележка с феи, дракони и звезди, която танцуваше във въздуха около замък, реещ се сред облаци от памук под акомпанимента на далечния звън на музикална кутия...

Накъдето и да се обърнеха, членовете на семейство Совел откриваха нови чудеса, нови невероятни изделия, които засенчваха всичко, видяно дотогава. Лазарус наблюдаваше развеселен възторга на тримата, заплени от изумителното зрелище.

— Това... това е вълшебно! — възкликна Ирен, невярваща на очите си.

— Е, още сме във вестибюла. Но все пак се радвам, че ви харесва — отвърна домакинът и ги поведе към голямата трапезария на Крейвънмур.

Дориан, онемял от почуда, се оглеждаше наоколо, ококорил очи като чинии. Симон и Ирен, не по-малко впечатлени, всячески се стараеха да не се поддадат на хипнотичния унес, към който предразполагаше атмосферата на дома.

Вечерята бе сервирана в зала, която не отстъпваше на високите очаквания, породени от вестибюла. Всичко — от чашите, приборите и чиниите, та до разкошните килими на пода — носеше отпечатък от

личността на домакина. В цялата къща надали имаше дори един предмет, принадлежащ на реалния свят — тъй сив и до болка обикновен, — който се простираше отвъд стените на имението. Но вниманието на Ирен бе привлечено най-вече от огромния портрет над камината, оформена като драконова паст, която бълваше пламъци. На картината бе изобразена ослепително красива дама в бяла рокля. Погледът ѝ бе тъй изразителен, че заличаваше границата между реалността и изкусната четка на художника. За няколко мига Ирен потъна в тези очи, тъй прелестни и пленителни.

— Съпругата ми Александра... Когато все още се радваше на добро здраве. Щастливи времена бяха... — разнесе се зад гърба им гласът на Лазарус, пропит с тъга и примирение.

Вечерята протече приятно под светлината на свещите. Лазарус Жан се прояви като образцов домакин и бързо успя да предразположи Дориан и Ирен с шегите и увлекателните си разкази. Вкусните блюда, както поясни той по време на вечерята, били дело на Хана — връстница на Ирен, която работела при него като готвачка и камериерка. Първоначалната скованост скоро се стопи и всички се впуснаха в непринудения разговор, който майсторът на играчки поддържаше с ненатрапчиво умение.

Когато преминаха към второто блюдо (печена пуйка — специалитет на Хана), семейство Совел вече имаха чувството, че са в компанията на стар приятел. Симон с успокоение забеляза, че между децата ѝ и Лазарус се е зародила взаимна симпатия, а и самата тя не бе останала равнодушна към обаянието на домакина.

Между забавните истории, с които ги развличаше, Лазарус им даде пространни сведения за дома и за естеството на задълженията, включени в новата служба на Симон. Всеки петък Хана си взимала свободна вечер и прекарвала това време със скромното си семейство в Синия залив. Но, както ги увери Лазарус, щели да имат възможност да се запознаят с нея веднага щом се появяла отново на работа.

В Крейвънмур — освен Лазарус и съпругата му — живеела само Хана. Тя щяла да помогне на новодошлите да се впишат в обстановката и да отговори на всичките им въпроси във връзка с домакинството.

Когато стигнаха до десерта — неустоима торта с малини, — Лазарус обясни на Симон и децата й какво очаква от тях. Въпреки че се бил оттеглил от активна дейност, понякога все още поработвал в ателието за играчки, разположено в едно странично крило на основната сграда. Достъпът до фабриката и стаите на горните етажи бил строго забранен за семейство Совел. Не бивало да влизат в тези помещения под никакъв предлог — особено в западното крило на къщата, където се намирали покоите на съпругата му.

Повече от двайсет години Александра Жан страдала от странна и неизлечима болест, която я принуждавала да пази леглото. Живеела усамотена в стаята си на третия етаж в западното крило и единствено мъжът й влизал при нея, за да й осигури всички грижи, необходими в нейното деликатно състояние. Както сподели майсторът на играчки, съпругата му — още като млада, красива и преливаща от жизненост жена — прихванала загадъчната болест по време на едно пътешествие из Централна Европа.

Вирусът, за който явно нямало лек, превзел тялото й постепенно. Скоро вече не можела да ходи и дори нямала сили да държи в ръце каквото и да е. За шест месеца състоянието й се влошило дотолкова, че станала инвалид — бледа сянка на жената, с която бил сключил брак едва няколко години по-рано. Паметта й също започнала да отслабва и само след седмици болната с мъка разпознавала собствения си съпруг. Накрая престанала да говори и очите й заприличали на бездънни кладенци. По това време Александра Жан била на двайсет и шест години. Оттогава никога вече не напуснала пределите на Крейвънмур.

Семейство Совел изслушаха печалния разказ на Лазарус в почтително мълчание. Домакинът, прекарал две десетилетия в усамотение и мъка, бе изпаднал в явно униние от тягостния спомен. За да разведри обстановката, той отклони разговора към великолепната торта на Хана, но горчиивината, стаена в погледа му, не убягна от вниманието на Ирен.

Лесно можеше да разбере бягството от реалността, което Лазарус Жан бе избрал. Лишен от най-милото си, той бе намерил убежище в света на фантазията и бе сътворил стотици създания и предмети, с които да запълни окръжаващата го пустота.

След като чу тъжната му история, Ирен погледна с други очи изумителната вселена на Крейвънмур; вече не я възприемаше като

зрелищен полет на въображението, пирует на творчески гений. За момичето, което добре знаеше каква празнота оставя загубата на скъп човек, сега Крейвънмур бе само едно мрачно отражение на лабиринта от самота, в който Лазарус Жан бе живял през последните двайсет години. Всеки обитател на този приказен свят, всяко творение не бе нищо друго освен безмълвно пролята сълза.

Към края на вечерята Симон Совел вече бе съвсем наясно с отговорностите, които я очакваха. Щеше да играе ролята на икономка и въпреки че тази работа нямаше почти нищо общо с предишната ѝ професия на учителка, бе готова да я изпълнява съвестно, за да осигури добро бъдеще на децата си. В задълженията на Симон влизаше да следи работата на Хана и на временната прислуга, да води домакинството и да се грижи за поддръжката на собствеността, да се договаря с доставчиците и местните търговци, да отговаря за кореспонденцията и снабдяването с продоволствия и най-вече да гарантира, че никой и нищо няма да смущава покоя на майстора на играчки, оттеглил се доброволно от света. От нея се изискваше също така да набавя книги за библиотеката на работодателя си. Както той недвусмислено загатна, именно учителското ѝ минало се бе оказало решаващо, за да бъде предпочетена пред други кандидатки с по-голям опит в сферата на услугите. Лазарус подчерта, че това ще е една от най-важните ѝ задачи.

Срещу изпълнението на тези задължения Симон получаваше правото да живее с децата си в Къщата на носа, а предложената заплата бе повече от щедра. След изтичане на лятото Лазарус щеше да поеме разходите по обучението на Ирен и Дориан за новата учебна година. Той обеща да плати и университетския курс на двамата, при условие че проявяха способности и желание да се учат. От своя страна двете деца можеха да помагат на майка си, изпълнявайки възложени от нея задачи, стига да спазват златното правило: никога да не престъпват границите, определени от собственика на дома.

След месеците, прекарани в дългове и нищета, предложението на Лазарус изглеждаше като манна небесна за Симон Совел. Синия залив бе райско кътче, в което можеше да започне нов живот с децата си. Работата бе напълно прилична, а Лазарус се очертаваше като добър и великодушен работодател. Късметът все някога трябваше да им се усмихне. Явно бе писано това да се случи в този далечен край и за

първ път от много време Симон бе готова да приеме с благодарност предначертанията на съдбата. Нещо повече, ако усетът не я лъжеше — а това се случваше рядко, — хазяинът очевидно изпитваше искрена симпатия към нея и децата ѝ. Тяхното присъствие в Крейвънмур, предположи тя, навярно щеше да се окаже лековит балсам за дълбоката му самота.

Вечерята завърши с чашка кафе и обещанието на Лазарус някой ден да посвети прехласнатия Дориан в тайните на създаването на роботи. При това предложение очите на момчето светнаха замечтано и за един кратък миг погледите на Лазарус и Симон се срещнаха под светлината на свещите. Тя съзря в неговите очи следа от дългогодишната самота — сянка, която познаваше твърде добре; сякаш дрейфувачи кораби се срещнаха в нощта. Майсторът на играчки извърна поглед и се изправи мълчаливо, давайки знак, че вечерята е приключила.

После ги поведе към изхода, като забавяше крачка тук-там, за да разясни някоя от чудесиите, които изобилстваха по пътя. Дориан и Ирен попиваха всяка подробност, зяпнали от изумление. Човек и сто години можеше да се диви на вълшебствата, скрити между стените на Крейвънмур. Малко преди да излязат във вестибюла, Лазарус се спря пред някакъв сложен механизъм, очевидно изграден от огледала и лещи, и погледна загадъчно към Дориан. Сетне, без да продума, пхна ръката си в един огледален тунел. Отражението на ръката му бавно изчезна и тя стана невидима. Лазарус се усмихна.

— Не бива да вярваш на всичко, което виждаш. Образът на реалността, който ни поднасят нашите очи, е само илюзия, оптически ефект — рече той. — Светлината е изкусна лъжкиня! Я ми подай ръката си.

Следвайки указанията на Лазарус, момчето на свой ред пхна ръка в огледалния тунел. Нейното отражение се разпадна пред очите му. Дориан изгледа мъжа с ням въпрос.

— Познаваш ли законите на оптиката и пречупването на светлината? — попита го домакинът.

Дориан поклати глава. В този миг не знаеше дори къде се е дянала дясната му ръка.

— Магията е просто продължение на физиката. Удават ли ти се математическите науки?

— Криво-ляво — освен тригонометрията...

Лазарус се усмихна.

— Значи ще започнем оттам. Фантазията може да се измери с числа. В това е целият трик.

Момчето кимна, въпреки че не разбираше напълно за какво му говори Лазарус. Накрая домакинът махна към вратата и изпрати гостите си до прага. Именно тогава, сякаш по случайност, Дориан зърна нещо небивало. Когато преминаха край един от примигващите фенери, на стената се очертаха сенките на техните фигури. Всички освен една — сянката на Лазарус не се отрази на стената, като че ли той бе призрак.

Момчето се обърна и видя, че домакинът го наблюдава внимателно. Дориан преглътна на сухо. Майсторът на играчки ласкаво го щипна по бузата с шеговито изражение.

— Не бива винаги да вярваш на очите си...

Дориан последва майка си и сестра си, които тъкмо излизаха.

— Благодаря за всичко и лека нощ! — сбогува се Симон.

— Удоволствието беше мое. И не го казвам само от любезност — радушно отвърна Лазарус и с приветлива усмивка вдигна ръка в прощален жест.

На връщане към къщата на носа семейство Совел навлязоха в гората малко преди полунощ.

Дориан се бе умълчал — все още бе под впечатлението от чудната резиденция на Лазарус Жан. Ирен крачеше, унесена в собствените си мисли, без да забелязва околния свят. А майка им пък изпитваше голямо облекчение и благодареше на Бога за късмета, който им бе изпратил.

Тъкмо преди силуетът на Крейвънмур да се изгуби зад гърба им, Симон се обърна да го погледне за последен път. Само един прозорец светеше на третия етаж в западното крило. Зад завесите се очертаваше неподвижна фигура. В този миг светлината угасна и широкият прозорец потъна в мрака.

Когато се прибра в стаята си, Ирен свали роклята, която бе заела от майка си, и я остави грижливо сгъната на стола. Гласовете на Симон и Дориан долитаха от съседната стая. Момичето изгаси лампата и легна в кревата. Сини сенки играеха по тавана като призрачна кавалкада, танцуваща в ореола на северното сияние. Шепотът на вълните, които се разбиваха в скалистия бряг, галеше тишината. Ирен затвори очи и се опита да заспи, но напразно.

Не беше за вярване, че от тази нощ насетне вече нямаше да види старото парижко жилище, нито пък щеше да е принудена да се върне в танцовия салон, за да припечелва дребни монети от онези войничета. Знаеше, че сенките на големия град не могат да я настигнат тук, но спомените не познаваха граници. Ирен стана отново и отиде до прозореца.

Кулата на фара се въздигаше в мрака. Момичето се втренчи в островчето сред искрящите мъгли. В далечината се мярна бегъл проблясък, сякаш за миг просветна огледало. След малко блясъкът се яви отново, сетне изчезна окончателно. Ирен изненадано сбърчи чело и тогава забеляза, че майка ѝ е застанала долу на верандата. Сгушена в дебелия си пуловер, Симон безмълвно гледаше морето. Макар и да не виждаше лицето ѝ в тъмното, Ирен разбра, че майка ѝ плаче; явно и двете нямаше да заспят лесно. В тази първа нощ в Къщата на носа, когато пред тях се бе разкрил хоризонт, обещаващ щастие, отсъствието на Арман Совел им тежеше повече от всякога.

[1] Важен конструктивен елемент в готическата архитектура — каменна външна полуарка, която предава разпъващите усилия от свода на главния кораб на контрафорсни стълбове, разположени надлъжно покрай стените на катедралата. (Всички бележки под линия са на преводача.) ↑

3.

СИНИЯ ЗАЛИВ

Ирен през живота си не бе виждала такова сияйно утро като това на 22 юни 1937 г. Морето блестеше като обсипан с елмази плащ под прозрачното небе; през годините, прекарани в града, не бе и помисляла, че небето може да бъде тъй ослепително. От прозореца на стаята ѝ островчето с фара сега се виждаше съвършено ясно, както и малкият риф, стърчащ от водите на залива като гребен на морски дракон. Отвъд Английския плаж редицата къщи по крайбрежната алея напомняше акварелна картина, която трептеше сред маранята, издигаща се от рибарския кей. Притвореше ли очи, Ирен сякаш виждаше рая, както го изобразяваше Клод Моне, любимият художник на баща ѝ.

Тя отвори широко прозореца, за да пусне в стаята морския бриз, пропит с миризмата на сол. Чайките, които гнездяха по стръмния бряг, любопитно извърнаха глави към нея. Нови съседи. Недалече от ятото Ирен забеляза Дориан, който вече се бе настанил в любимото си убежище сред скалите, отдаден на блянове или зяпане на мухите... накратко, зает с онова, което правеше обикновено по време на самотните си излети.

Момичето тъкмо умуваше какво да облече, за да излезе да се порадва на този ден, прекрасен като сън, когато дочу един непознат звънък глас — някой бърбореше бързо на долния етаж. Ирен нададе ухо и след няколко секунди долови мекия, спокоен тембър на майка си — тя водеше разговор или по-скоро се опитваше да вмъкне едносрични думи в редките паузи, които се появяваха в речта на събеседничката ѝ.

Докато се обличаше, Ирен се помъчи да си представи как изглежда тази особа, съдейки по гласа. Още от детството това бе едно от любимите ѝ занимания. Вслушваше се в нечий глас със затворени очи и мислено рисуваше неговия собственик, опитваше се да отгатне ръста и теглото му, да си представи лицето, характера...

Този път интуицията ѝ подсказа, че гласът принадлежи на млада жена, дребничка, неспокойна и подвижна, брюнетка и по всяка вероятност тъмноока. Нарисувала този портрет в съзнанието си, Ирен реши да слезе на долния етаж с две цели: да утоли сутрешния си глад с обилна закуска и най-вече да задоволи любопитството си относно непознатата.

Щом слезе долу, тутакси установи, че е допуснала само една грешка — косите на девойката бяха сламеноруси. Всичко останало бе отгатнала безпогрешно. Така Ирен се запозна с колоритната и бърлива Хана — по слух.

След богатата вечеря, която Хана бе приготвила за първата им среща с Лазарус Жан, Симон Совел се бе постарала да се отсрами с подobaваща закуска. Девойката поглъщаше храната дори по-бързо, отколкото говореше. Тя заля Симон и Ирен с такъв главозамайващ поток от анекдоти, клюки и всевъзможни истории за градчето и неговите обитатели, че само след няколко минути двете имаха чувството, че са я познавали цял живот.

Докато нагъваше препечени филийки, Хана успя набързо да им изложи своята биография. През ноември щяла да навърши шестнайсет години; родителите ѝ имали къща в градчето; баща ѝ бил рибар, а майка ѝ — пекарка; с тях живеел и братовчед ѝ Исмаел, който осиротял отдавна и сега помагал на чичо си — тоест на баща ѝ — в риболова. Самата Хана вече не ходела на училище, защото оная харпия Жана Бро, директорката на местния колеж, я смятала за безнадеждно глупава. Исмаел обаче я учел да чете и с всеки изминал ден усвоявала все по-добре таблицата за умножение. Обожавала жълтия цвят и имала колекция от раковини, които събирала по Английския плаж. Любимото ѝ развлечение било да слуша радиосериали и да ходи на танцовите забави, устройвани лятно време на главния площад, когато в градчето пристигали пътуващи оркестри. Не използвала парфюм, но харесвала червило...

Да слушаш дърдоренето на Хана бе забавно, но и доста изтощително. След като омете своята закуска и всичко, което Ирен не бе могла да дояде, девойката млъкна за няколко секунди. В дома се

възцари тишина, която изглеждаше свръхестествена, но, разбира се, бе краткотрайна.

— Дали да не се разходим двете с теб, за да ти покажа градчето?
— попита Хана, внезапно въодушевена от идеята да изиграе ролята на екскурзовод в Синия залив.

Ирен размени поглед с майка си.

— С удоволствие — отвърна след миг момичето.

Хана грейна, ухилена от ухо до ухо.

— Не се тревожете, мадам Совел, ще ви я върна здрава и читава.

И тъй, Ирен и новата ѝ приятелка се завтекоха към Английския плаж, а в Къщата на носа полека се върнаха предишната тишина и спокойствие. Симон взе чашата си с кафе и излезе на верандата, за да се наслади на безметежното утро. Дориан ѝ махна с ръка от скалите.

Симон му върна поздрава. Какво странно момче! Винаги беше сам. Сякаш не умееше да завързва приятелства или не се интересуваше от това. Вечно бе потопен в своя свят и в тетрадките си и един Господ знаеше какво му се въртеше в главата. Допивайки кафето си, Симон хвърли последен поглед към Хана и дъщеря си, запътили се към градчето. Хана продължаваше да бърбори неуморно. Както се казва — всекиму своето.

По-голямата част от юли — първият им месец в Синия залив — премина в посвещаването на семейство Совел в тайните и тънкостите на живота в крайбрежното градче. Първоначалната фаза на смут и културен шок продължи цяла седмица. На този етап фамилията откри, че — с изключение на метричната система — нравите, порядките и особеностите на Синия залив нямаха почти нищо общо с парижките. На първо място, съвсем различно бе отношението към времето. В Париж не би било преувеличено да се твърди, че на всеки хиляда жители се падаха хиляди часовници — тирани, организиращи живота с военно своенравие. Ала в Синия залив часът се определяше от слънцето. Автомобили също нямаше, освен този на доктор Жиро, на жандармерията и на Лазарус. Колко още неща липсваха... Изобщо контрастите нямаха край. Но основните разлики не бяха количествени, а се кореняха в нравите и обичаите.

Париж бе град, обитаван от непознати; там човек можеше да живее години наред, без да узнае името на съседа отсреща. В Синия залив, напротив, стигаше само да кихнеш или да си одраскаш върха на носа и събитието веднага намираше широко отражение и отзвук в цялото общество. В това малко градче нечия хрема бе новина, а новините бяха по-прилепчиви и от хремата. Нямаше местен всекидневник, а и съвсем не бе нужно да има.

Хана бе тази, която се нагърби да запознае столичаните с живота, историята и чудесата на общността. Благодарение на шеметната скорост, с която изстрелваше думите, момичето успя да събере в няколко лекции достатъчно сведения и местни клюки за написването на цяла енциклопедия с най-големи подробности. По този начин семейство Совел научиха, че Лоран Саван, енорийският свещеник, организира шампионати по гмуркане и маратонско бягане; той не само обичал да реди проповеди против вредата от мързела и липсата на упражнения, но и бил навъртял с велосипеда си повече мили, отколкото бил изминал Марко Поло. Узнаха също така, че градският съвет се събирал всеки вторник и четвъртък в един часа по обед, за да обсъжда общинските дела. По време на заседанията му Ернест Дижон, потенциално пожизнен кмет, съперничейл на Матусаил по възраст, пощипвал палаво възглавниците на креслото си под масата, мислейки, че изследва мощните бедра на Антоанет Фабре, касиерка на съвета и люта стара мома.

Хана ежеминутно ги засипваше с половин дузина истории от този калибър. За нейната осведоменост явно допринасяше и фактът, че майка ѝ Елизабет работеше в местната пекарна, която в Синия залив играеше ролята на информационна агенция, шпионска служба и кабинет за консултации в сърдечните дела.

Семейство Совел бързо проумяха, че местната икономика клонеше към една характерна разновидност на парижкия капитализъм. В пекарната на пръв поглед се продаваше хляб, но задната ѝ стаичка бе посветена на информационната ера. Мосю Сафон, общарят, сменяше каишки, ципове и подметки, но всъщност водеше двойствен живот, подвизавайки се като астролог; истинската му страст беше съставянето на хороскопи и именно с това привличаше клиентите си...

Тази схема се повтаряше неведнъж. Животът уж изглеждаше спокоен и прост, но същевременно бе по-засукан от хитроумно

изплетена дантела. Номерът беше да се подчиниш на своеобразния ритъм на градчето, да се вслушваш в хората му и да ги оставиш да те посветят в церемониите, през които всички новодошли трябваше да преминат, преди да могат да се нарекат пълноправни жители на Синия залив.

По тази причина, щом отидеше в градчето, за да вземе пощата и пратките за Лазарус, Симон винаги се отбиваше в пекарната и се осведомяваше за всички минали, настоящи и бъдещи събития. Дамското население на Синия залив охотно я прие в редиците си и не след дълго започна да я обсипва с въпроси относно загадъчния ѝ работодател. Лазарус живееше уединено и рядко се вясваше в Синия залив. Усамотението и купищата книги, които получаваше по пощата всяка седмица, го превръщаха в център на внимание, пораждащ какви ли не догадки.

— Представете си, draga ми Симон — поде веднъж с доверителен тон Паскал Льолуш, съпругата на аптекаря, — мъж, който живее сам... е, кажи-речи сам... в такава голяма къща, с всички тези книги...

Симон възприе навика да изслушва с усмивка тези лукави подпитвания и да кима, без да си развързва езика. Както бе казал веднъж покойният ѝ съпруг, безсмислено бе да си губим времето в опити да променим света; достатъчно бе да не допускаме той да ни промени.

Същевременно тя се учеше да спазва чудатите изисквания на Лазарус по отношение на кореспонденцията. Личните му писма трябваше да бъдат отваряни на следващия ден след получаването им и незабавно да им се отговаря. Деловите и официалните писма трябваше да се отварят веднага след получаването им, но не биваше да им се дава отговор, преди да е изтекла една седмица. Отгоре на това всички пратки, пристигнали от Берлин и подписани от някой си Даниел Хофман, Симон трябваше да връчва лично на работодателя си и да не ги отваря под никакъв предлог. Основанието за всички тези изисквания не влизаше в нейната компетентност, заключи в крайна сметка мадам Совел. Харесваше ѝ да живее на това място и намираше, че за децата ѝ е благотворно да растат в такава среда, далече от Париж. На фона на тези предимства причината за загадъчните наредби не я вълнуваше ни най-малко.

От своя страна Дориан откри, че въпреки сериозната си отдаденост на картографията разполага с достатъчно време, за да дружи с местните момчета. Очевидно никой не се интересуваше дали семейството му се е преселило отскоро в града и дали той е добър плувец, или не (отначало плуваше доста зле, но новите му приятели се погрижиха да го научат да се държи на повърхността). От тях Дориан узна, че играта на петанк^[1] е пенсионерско занимание, а да търчиш след момчетата е задача за петнайсетгодишни хлапаци — самонадеяни и изгаряни от хормонална треска, поразяваща кожата и здравия разум. За момчетата на неговата възраст очевидно бе подходящо да карат колело, да фантазират и да наблюдават света с надеждата, че един ден той ще им обърне внимание на свой ред. А в неделните вечери се ходеше на кино. Така Дориан откри новата си тайна любов, пред която картографията бледнееше като наука за овехтели пергаменти — Грета Гарбо. Какво божествено създание! Достатъчно бе да я споменат по време на хранене и момчето веднага изгубваше апетит, макар че тя си беше направо старица на цели... трийсет години!

Докато Дориан го глождеха терзания дали увлечението му по жена на такава преклонна възраст не е признак на извращение, сестра му пък бе подложена на атаки от страна на Хана. На дневен ред стоеше въпросът за необвързаните кавалери и за избора на подходяща компания. Хана беше убедена, че ако след петнайсет дни, прекарани в градчето, Ирен не завърже въл флирт с някого от тях, младежите ще я вземат за странна птица. Самата Хана първа признаваше, че макар въпросните кандидати да бяха щедро надарени в областта на бицепсите, по отношение на мозъка небесата бяха проявили скъперничество — умствените им способности бяха оскъдни и със строго практическа насоченост. Във всеки случай на Ирен не й липсваха ухажори, което предизвикваше благородна завист у приятелката ѝ.

— Чедо мое, ако аз имах такъв успех, вече щях да съм същинска Мата Хари — обичаше да повтаря Хана.

Поглеждайки към срещнатите по пътя момчетии, Ирен само се усмихваше плахо.

— Не знам дали ми се ще да се занимавам с тях... Нещо ми изглеждат глупавички...

— Глупавички? — избухваше Хана, възмутена от толкова пропиленни възможности. — Ако искаш да научиш нещо интересно, иди на кино или прочети книга!

— Ще си помисля — отвърщаше Ирен със смях.

Приятелката ѝ неодобрително клатеше глава.

— Ще свършиш като братовчед ми Исмаел — пророкуваше тя.

Исмаел беше на шестнайсет години и — по думите на Хана — бе отгледан от нейното семейство след смъртта на родителите си. Работеше като моряк на риболовния кораб на чичо си, но най-голяма страст имаше към две неща: самотата и платноходката си. На собственооръчно построената лодка бе дал име, което Хана все не успяваше да запомни.

— Уфф! Май беше нещо гръцко.

— Къде е той сега? — поинтересува се Ирен.

— В морето. Летните месеци са добро време за рибарите, които се впускат в открито море. Двамата с татко са на борда на „Естел“ и няма да се върнат до август — обясни Хана.

— Това сигурно е тъжна работа — да прекарваш толкова време на кораба, разделен от близките си...

Хана сви рамене.

— Човек трябва да си изкарва хляба...

— Май не ти е много по сърце да работиш в Крейвънмур, нали? — предпазливо попита Ирен.

Приятелката ѝ я погледна с известна изненада.

— Разбира се, това не ми влиза в работата — би отбой Ирен.

— Не съм засегната от въпроса — отвърна Хана с усмивка. — Вярно е, там не ми харесва особено.

— Заради Лазарус ли?

— Не. Лазарус е мил човек и винаги е бил много добър с нас. Когато татко претърпя злополука с витлото преди години, именно Лазарус плати цялото лечение. Ако не беше той...

— Тогава какво не ти се нрави?

— Не знам. Самото място. Машините... Къщата е пълна с разни машинарии, които те наблюдават във всеки момент.

— Но това са само играчки.

— Я опитай да преспиш една нощ там! Затвориш ли очи, чуваш само тик-так, тик-так...

Двете се спогледаха.

— Тик-так, тик-так? — повтори Ирен.

Хана се усмихна саркастично.

— Аз може и да съм бързлинка, но ти, както си я подкарала, ще си останеш стара мома.

— Обожавам старите моми — не ѝ остана дължна Ирен.

Така дните се нижеха неусетно и докато се обърнат, август вече чукаше на вратата. Той донесе и първите летни дъждове, бързо отминаващи бури, които траеха не повече от два часа. Симон бе погълната от новите си задължения. Ирен свикваше с Хана, която вече бе част от живота ѝ. А Дориан, излишно е да поясняваме, се учеше да се гмурка, докато чертаеше във въображението си карти на тайната география на Грета Гарбо.

В един съвсем обикновен ден — един от онези августовски дни, в които снощният дъжд бе изваял в небето замъци от пухкави облаци над гладкото ослепително синьо море — Хана и Ирен решиха да се поразходят по Английския плаж. Бе изминал месец и половина от пристигането на семейство Совел в Синия залив и изглеждаше, че вече нищо не би могло да ги смае. Но изненадите тепърва предстояха.

Ярката светлина на пладнето разкриваше диря от стъпки покрай линията на прибоя, сякаш издълбани в белия пясък; далечните мачти на корабите в пристанището се мяркаха над водата като мираж.

Сред необятната шир, покрита с фин като брашно пясък, Ирен и Хана почиваха върху останките от стара лодка, заседнала на брега. Край тях кръжеше ято малки сини птички, които явно гнездяха някъде сред белоснежните дюни.

— Защо го наричат Английски плаж? — попита Ирен, загледана в пустата площ, ширнала се между градчето и носа.

— Тук в една колиба дълги години живееше стар художник, англичанин. Горкият, имаше повече дългове, отколкото четки. Подаряваше картини на местните хора в замяна на храна и дрехи. Спомина се преди три години. Погребаха го тук, на брега, където бе прекарал целия си живот — поясни Хана.

— Ако можех да избирам, и аз бих искала да ме погребат на такова място.

— Ама че весели мисли — рече Хана шеговито, но с укоризнена нотка.

— Е, не съм се разбързала — уточни Ирен. В същия миг забеляза малка платноходка, която браздеше водите на залива на стотина метра от брега.

— Уфф... — промърмори приятелката й. — Ей го на, самотният мореплавател. И един ден не можа да издържи без платноходката си.

— Кой?

— Баща ми и братовчед ми вчера слязоха от кораба — отвърна Хана. — Татко още спи, ама тоя... Непоправим е.

Ирен се взираше в морето и в лодката, пореща вълните.

— Това е братовчед ми Исмаел. Прекарва половината си живот на тая платноходка, поне когато не работи с баща ми на кея. Но е добро момче... Я виж този медальон!

Хана показва на приятелката си изящен медальон, който висеше на златна верижка на шията й; изобразяваше слънце, потъващо в морето.

— Подарък ми е от Исмаел...

— Много е красив — рече Ирен, разглеждайки внимателно накита.

Хана се изправи и нададе такъв оглушителен вик, че ятото сини птички се стрелна подплашено към другия край на плажа. След миг стройната фигура зад руля им махна с ръка и платноходката се насочи към брега.

— Само да не ти хрумне да му задаваш въпроси за лодката — предупреди Хана. — А ако той отвори дума за нея, не го питай как я е направил. Почне ли да говори за това, няма спиране.

— Семейна черта...

Хана я изгледа сърдито.

— Ще взема да те зарежа тук на плажа, нека да те изядат раците.

— Извинявай.

— Добре, простено ти е. Но ако аз ти изглеждам бърбрица, почакай да видиш кръстницата ми. Редом с нея всички от семейството ми сме като глухонеми.

— С радост бих се запознала с нея.

— Ха! — възкликна Хана, неспособна да сдържи лукавата си усмивка.

Платноходката на Исмаел с лекота пресече линията на приборя и килът ѝ се вряза в пясъка като нож. Младежът побърза да отпусне такелажа и само за секунди свали платното до основата на мачтата. Очевидно практиката си казваше думата. Щом скочи на твърда земя, Исмаел неволно измери Ирен от глава до пети с поглед, чиято красноречивост не отстъпваше на навигационните му умения. Подбелила очи, Хана изплезе шеговито върха на езика си и побърза да ги представи един на друг — естествено, по своя си начин.

— Исмаел, това е моята приятелка Ирен — любезно заяви тя. — Да не вземеш да я изядеш, ей!

Той сръга братовчедка си с лакът и подаде ръка на Ирен:

— Здравей...

Простичкият поздрав бе придружен с плаха искрена усмивка. Ирен се ръкува с момчето.

— Спокойно, не е глупав, сече му пипето; просто това е неговият начин да каже, че се радва да се запознае с теб и прочее — отбеляза Хана.

— Братовчедка ми дърдори толкова, че понякога ми се струва, че няма да ѝ стигнат думите в речника — пошегува се Исмаел. — Сигурно вече те е предупредила да не ме разпитваш за платноходката...

— Разбира се, че не — предпазливо отвърна Ирен.

— Да бе. Хана смята, че само за това умея да говоря.

— Темата за мрежите и такелажа също ти се удава добре, но стане ли дума за платноходката, братовчедо, всичко друго отива на кино.

Ирен слушаше развеселена тази размяна на остроумия, която очевидно доставяше удоволствие и на двамата. В това кръстосване на шпаги нямаше язвителност — или поне само толкова, колкото да внесе пиперлива нотка в равното ежедневие.

— Разбрах, че сте се настанили в Къщата на носа — рече Исмаел.

Ирен най-сетне се съсредоточи върху момчето и го разгледа внимателно. Шестнайсетгодишният Исмаел изглеждаше на възрастта си; по кожата и косата му си личеше, че прекарва дълго време в морето. Телосложението му издаваше тежката физическа работа, която вършеше на пристанището, а ръцете и краката му бяха изпъстрени с малки белези — нещо нетипично за парижките младежи. Един по-голям и отчетлив белег се спускаше по десния му крак, започвайки малко над коляното, та чак до глезена. Ирен се зачуди как ли се бе сдобил с такъв трофей. Накрая тя спря поглед върху очите му — едничкото нещо у него, което ѝ се стори необичайно. Големи и светли, сякаш изписани, очите на Исмаел като че криеха тайни зад втренчения си поглед, изпълнен с неясна печал. Ирен си спомняше, че бе виждала такива погледи у безименните войници, с които бе танцувала едва по три минути под тактовете на третокласния оркестър — погледи, в които се таяха страх, тъга или горчилка.

— Хей, скъпа, какво си се унесла? — сепна я гласът на Хана.

— Мислех си, че закъснявам. Майка ми ще се разтревожи.

— Майка ти сигурно се радва, че са я оставили на мира за няколко часа, ама твоя си работа — рече Хана.

— Мога да те откарам с платноходката, ако искаш — предложи Исмаел. — При Къщата на носа има малък пристан сред скалите.

Ирен погледна въпросително към Хана.

— Ако откажеш, ще му разбиеш сърцето. Братовчед ми не би поканил на лодката си дори и Грета Гарбо.

— Ти няма ли да дойдеш? — смутено попита Ирен.

— На това корито не се качвам, ако ще да ми платят. Пък и днес е свободният ми ден, а довечера има танци на площада. На твоє място щях да си помисля. Най-добрите партии се намират на сушата, това ти го казва една рибарска щерка. Ама и аз какви ги бръщолева? Хайде, върви. А ти, моряче, гледай да откараш приятелката ми жива и здрава до пристанището. Ясно ли ти е?

Името на платноходката, както се разбра, бе „Кюанеос“ — поне така гласеше надписът на корпуса ѝ; разперила белите си платна на вятъра, тя пореше вълните в посока към носа.

Между отделните маневри Исмаел поглеждаше към девойката с плаха усмивка и седна до руля едва когато лодката бе поела сигурен курс по течението. Ирен се държеше здраво за пейката, докато бризът ръсеше капчици вода по кожата ѝ. Гонена от вятъра, лодката се носеше напред и Хана вече изглеждаше като мъничка фигура, която им махаше от брега. Силата, с която лодката се носеше по водата, и ревът на вълните, удрящи се в корпуса, пораждаха у Ирен желание да се смее без причина.

— За пръв път ли ти е? — попита Исмаел. — Да се возиш с платноходка, имам предвид.

Ирен кимна.

— С нищо не може да се сравни, нали?

Тя отново кимна с усмивка. Не можеше да откъсне очи от големия белег върху крака на Исмаел.

— Змиорка — поясни той, забелязал погледа ѝ. — Дълга история.

Момичето вдигна глава и се загледа в силуета на Крейвънмур, който се подаваше над короните на дърветата в далечината.

— Какво означава името на лодката ти?

— Гръцко е. Куапеос значи циан — загадъчно отвърна Исмаел.

И тъй като Ирен сбърчи чело, очевидно неразбрала, той добави:

— С тази дума гръците са обозначавали тъмносиния цвят, цвета на морето. Когато говори за морето, Омир го сравнява с цвета на тъмно вино. Негова е думата куапеос.

— Явно умееш да говориш и за други неща, освен за мрежи и лодки.

— Старая се.

— Кой те е учил?

— На мореплаване ли? Сам съм се учил.

— Не, за гръците...

— Баща ми беше много запален по историята. Още пазя някои от книгите му...

Ирен мълчеше.

— Хана сигурно ти е казала, че родителите ми са починали.

Тя само кимна. Островчето с фара се издигаше от вълните на около двеста метра от тях. Ирен очаровано се взираше в него.

— Фарът не работи от дълги години. Сега се използва онзи, който е на пристанището в Синия залив — осведоми я момчето.

— Никой ли не посещава острова? — полюбопитства Ирен.

Исмаел поклати глава.

— И защо?

— Обичаш ли истории за призраци? — попита той вместо отговор.

— Зависи...

— Местните хора вярват, че островчето с фара е омагьосано или нещо от тоя род. Говори се, че една жена се е удавила там преди много време. Някои твърдят, че виждат светлини по бреговете му. В края на краищата, всеки град си има своите предания и нашият не пада по-долу от другите.

— Светлини ли?

— Септемврийските светлини — заразказва Исмаел, докато подминаваха островчето, което остана зад десния борд. — Според легендата, ако можем да я наречем така, една нощ в края на лятото в градчето имало маскен бал. В разгара на празника хората видели на пристанището жена в маскараден костюм, която се качила на една платноходка и отплавала в морето. Според някои отивала на тайна среща с любимия си на островчето с фара; други смятат, че бягала от правосъдието след тежко престъпление... Нали разбираш, всяко обяснение звучи правдоподобно, защото в действителност никой не знаел коя е. Маската напълно скривала лицето ѝ. Ала докато прекосявала залива, ненадейно се разразила страшна буря, която запратила лодката ѝ в скалите и я направила на трески. Тайнствената безлика жена се удавила — или поне тялото ѝ не било намерено. След няколко дни морето изхвърлило на брега маската ѝ, потрошена от скалите. Оттогава хората разправят, че в края на лятото привечер се виждат светлини на островчето...

— Духът на онази жена...

— Аха... Опитва се да завърши неосъщественото си пътуване до острова... Така гласи легендата.

— А дали е истина?

— Това е история за призраци. Или я приемаш на вяра, или не.

— А ти вярваш ли в нея? — не мириясваше Ирен.

— Вярвам само на очите си.

— Скептичен моряк, а?

— Нещо такова.

Сега Ирен погледна островчето с други очи. Вълните мощно се разбиваха в скалите. Напуканите стъкла на кулата на фара пречупваха светлината и я разлагаха до призрачна дъга, която чезнеше в завесата от водни пръски, образувана от прибоя.

— Бил ли си някога там? — попита момичето.

— На островчето ли?

Исмаел опъна въжетата и с едно завъртане на руля лодката се наклони към левия борд, като се обърна към носа и пресече течението, което идваше от пролива.

— На теб май ще ти е интересно да посетиш това островче — рече той.

— А може ли?

— Всичко може да се направи. Въпросът е дали ти стиска, или не — отвърна Исмаел с дръзка усмивка.

Ирен издържа погледа му.

— Кога?

— Идната събота. С моята платноходка.

— Само двамата ли?

— Само двамата. Но ако те е страх...

— Не ме е страх — прекъсна го Ирен.

— Тогава в събота. Ще те взема от пристана по пладне.

Ирен обърна поглед към брега. Къщата на носа се издигаше на стръмните скали. Застанал на верандата, Дориан наблюдаваше лодката с нескрито любопитство.

— Това е брат ми Дориан. Може би ще поискаш да се качиш горе да се запознаеш с майка ми...

— Тия семейни представяния не са силната ми страна.

— Е добре, друг път.

Платноходката навлезе в малкия естествен залив, сгушен между скалите в подножието на стръмнината, където се намираше Къщата на носа. С ловкост, придобита след продължителна практика, Исмаел свали платното и остави инерцията на течението да отнесе лодката до пристана. После хвана едно въже и скочи на сушата, за да завърже платноходката. Когато я закрепил както трябва, подаде ръка на Ирен.

— Ама нали Омир е бил сляп. Откъде е знаел какъв е цветът на морето? — попита тя.

Исмаел хвана ръката на девойката и с енергично движение ѝ помогна да се качи на пристана.

— Ето ти още една причина да вярваш само на очите си — отвърна той, все още държейки ръката ѝ.

Ирен изведнъж си спомни думите, изречени от Лазарус през първата им вечер в Крейвънмур.

— Очите лъжат понякога.

— Не и мен.

— Благодаря, че ме докара.

Исмаел кимна и неохотно пусна ръката ѝ.

— Е, тогава до събота.

— До събота.

Момчето скочи в лодката, отвърза я и докато течението я отдалечаваше от пристана, отново вдигна платното. Вятърът понесе платноходката към устието на заливчето и само след секунди „Кюанеос“ излезе от него, яздейки вълните.

Ирен остана на пристана, загледана в бялото платно, което полека се смаляваше сред водната шир на залива. По някое време си даде сметка, че все още се усмихва, а по ръцете ѝ пробягват подозрителни тръпки. Тогава разбра, че предстоящата седмица щеше да ѝ се стори много, много дълга.

[1] Игра с топки, възникнала във Франция в началото на XX в., но произлизаща от стара провансалска игра, чиито корени са още в VIII-IX в. Днес тя е национален спорт на Франция. ↑

4. ТАЙНИ И СЕНКИ

Календарът в Синия залив отбелязваше само два сезона: лятото и останалите месеци от годината. Лете местните жители утрояваха работното си време, за да снабдяват околните курортни селища, в които имаше балнеосанаториуми, туристи и градски люде, прииждащи в търсене на плаж, слънце и платена скука. Хлебари, занаятчии, шивачи, дърводелци, зидари и представители на какви ли не други професии — всички те зависеха от трите дълги месеца, през които слънцето огряваше благосклонно крайбрежието на Нормандия. През тези тринайсет или четиринайсет седмици жителите на Синия залив се превръщаха в трудолюбиви мравки, за да живеят в спокойно безделие като скромни щурци през остатъка от годината. Особено напрегнати бяха първите дни на август, когато търсенето на местни стоки скачаше до небесата.

Едно от малкото изключения беше Кристиан Юпер. Той, подобно на останалите собственици на риболовни кораби в градчето, понасяше мравешката участ дванайсет месеца в годината. Такива мисли спохождаха опитния рибар всяко лято по едно и също време, докато гледаше как край него кипи живот. В такива моменти го загризваха съмнения, че е сбъркал попрището си — навярно щеше да е по-разумно да наруши традицията на седем поколения и да стане хотелиер, търговец или да избере някоя друга професия. Може би тогава дъщеря му Хана нямаше да е принудена да прислужва по цяла седмица в Крейвънмур; може би тогава самият Кристиан щеше да прекарва повече време със съпругата си, вместо да я зърва за по петнайсет минути сутрин и вечер.

Исмаел наблюдаваше чичо си, докато двамата заедно поправяха баластната помпа на кораба. Умисленото изражение на рибаря издаваше какво го мъчи.

— Би могъл да отвориш работилница за корабно оборудване — отбеляза момчето.

В отговор чичо му само изграчи нещо неопределено.

— Или пък да продадеш кораба и да вложиш парите в магазина на мосю Дидие. Вече шест години те врънка да го направиш — продължи Исмаел.

Кристиан прекъсна работата си и се взря в племенника си. Макар и да заместваше баща му от тринайсет години, неспирно се изненадваше от онова, което най-много харесваше у момчето и което същевременно най-много го плашеше: смайващата и неизкоренима прилика на Исмаел с покойния му баща, в това число и слабостта да дава съвети, които никой не му е искал.

— Навярно ти ще трябва да направиш това някой ден — отвърна Кристиан. — Аз вече гоня петдесетте. На моята възраст човек не си сменя занаята.

— Тогава защо се оплакваш?

— Че кой не се оплаква?

Исмаел сви рамене. Двамата отново се съсредоточиха върху помпата.

— Добре де, няма да кажа нито думица повече — измърмори момчето.

— Де тоя късмет! Хайде, завий обтегача.

— Той си е изпял песента. Трябва да сменим помпата. Някой ден ще ни вкара в беля.

Юпер му отправи добре отработената си усмивка, запазена за оценители на рибния пазар, представители на пристанищните власти и други чиновници от най-различен калибър.

— Тази помпа е принадлежала на баща ми, преди него — на дядо ми, а преди него...

— Точно това имам предвид — прекъсна го Исмаел. — Мястото й е по-скоро в някой музей, отколкото тук.

— Амин!

— Имам право и ти го знаеш.

Да ядосва чичо си бе едно от любимите занимания на момчето; навярно само плаването с платноходката му доставяше по-голямо удоволствие.

— Нямам намерение да разисквам повече тази тема. Стига! Край! Точка!

И за да не остане нещо неясно, Юпер подчерта думите си с едно енергично завъртане на гаечния ключ.

Изведнъж във вътрешността на помпата се разнесе подозрително скърцане. Юпер се усмихна на момчето. След две секунди накрайникът на обтегача, който току-що бяха укрепили, изхвърча над главите им, описвайки парабола. Последваха го едно бутало, пълен комплект гайки и разни железарии с неопределен вид. Чичото и племенникът проследиха с поглед полета на тези вехтории, докато не се приземиха доста безцеремонно на палубата на съседния кораб, принадлежащ на Жерар Пико. Пико, бивш боксьор с телосложение на бик и мозък на ракообразно, разгледа парчетите и с недоумение вдигна очи към небето. Юпер и Исмаел се спогледаха.

— Е, надали ще усетим някаква разлика — отбеляза момчето.

— Когато имам нужда от мнението ти...

— Ще го поискаш. Добре. Впрочем, чудех се дали ще имаш нещо против да си взема свободен ден идната събота. Смятам да направя някоя и друга поправка по платноходката...

— Тая поправка да не би случайно да е руса, зеленоока, висока метър и седемдесет? — небрежно попита рибарят и изгледа племенника си с лукава усмивка.

— Новините бързо се разнасят — рече Исмаел.

— Намеси ли се братовчедка ти, направо летят, скъпи племеннико. Как се казва дамата?

— Ирен.

— Разбирам.

— Няма нищо за разбиране.

— То ще си проличи.

— Просто е симпатична и толкоз.

— „Просто е симпатична и толкоз“ — повтори Юпер, имитирайки равнодушния тон на момчето.

— По-добре забрави. Не беше добра идея. Ще работя в събота — прекъсна го Исмаел.

— Ами да, трюмът трябва да се почисти. Има останки от развалена риба и вони до небесата.

— Чудесно.

Юпер прихна да се смее.

— Твърдоглавец като баща си! Харесва ли ти момичето, или не?

— Хм...

— Няма какво да ми хъмкаш, Ромео, три пъти по-стар съм от теб. Харесва ли ти, или не?

Исмаел сви рамене. Бузите му пламтяха като зрели праскови. Накрая измърмори под нос нещо неразбираемо.

— Я преведи — настоя чичо му.

— Казах, че да. Поне така мисля. Почти не я познавам.

— Добре. Това е повече, отколкото можех да кажа аз за леля ти първия път, когато я видях. А Бог ми е свидетел, че е истинска светица.

— Каква беше като млада?

— Остави тая работа, че да не прекараш съботата в трюма — заплаши го Юпер.

Исмаел кимна и се зае да събира инструментите. Чичо му го наблюдаваше с крайчеца на окоето си, докато почистваше ръцете си от машинното масло. Почти две години бяха минали от последния път, когато племенникът бе проявил интерес към момиче — казваше се Лаура и бе дъщеря на търговски пътник от Бордо. Вътрешният свят на момчето бе недостъпен и по всичко личеше, че едничката му любов е морето — и самотата. У тази Ирен явно имаше нещо специално.

— Ще изчистя трюма до петък — обяви Исмаел.

— На твое разположение е.

Вечерта, когато чичото и племенникът слязоха на кея, за да се приберат у дома, техният съсед Пико все още изучаваше тайнствените отломки, чудейки се дали това лято щяха да ваят дъждове от болтове, или небето му изпращаше някакъв особен знак.

Когато настъпи август, семейство Совел вече имаха чувството, че са живели в Синия залив поне една година. Дори онези, които не ги познаваха лично, вече знаеха цялото им житие-битие благодарение на словоохотливостта на Хана и майка ѝ, Елизабет Юпер. По силата на едно странно явление — клюкарство, граничещо едва ли не с магия — новините за събитията пристигаха в пекарната, където работеше Елизабет, още преди да са се случили. Нито радиото, нито периодичният печат можеха да съперничат на заведението на Елизабет Юпер. То предлагаше пресни кроасани и новини от зори до здрач. Ето защо до настъпването на петъка единствените обитатели на Синия

залив, които не знаеха за внезапно пламналата любов между Исмаел Юпер и новодошлата Ирен Совел, бяха рибите и набедените влюбени. Нямаше значение дали нещо се е случило, или тепърва ще се случи. Кратката разходка с лодката от Английския плаж до Къщата на носа вече бе влязла в анализите на лятото на 1937 г.

В действителност първите седмици на август в Синия залив отлетяха неусетно. Симон най-сетне бе успяла да си изгради цялостна представа за Крейвънмур. Списъкът на всички неотложни задачи по поддръжката на дома беше безкраен. Дори само контактите с местните доставчици, уточняването на сметките, воденето на отчетността и кореспонденцията на Лазарус ангажираха цялото ѝ време, без да броим минутите за отдих и сън. Дориан, яхнал велосипеда, получен от Лазарус като подарък при настаняването им, играеше ролята на пощенски гълъб. Само след няколко дни момчето вече познаваше всеки камък и дупка по пътя, опасващ Английския плаж.

Всеки работен ден на Симон започваше с изпращане на писма и старателно сортиране на получената поща в пълно съответствие с указанията на Лазарус. На едно малко листче си бе нахвърляла бележки, които в случай на нужда бързо да я подсетят за чудноватите му изисквания. Тя добре помнеше как на третия ден от службата си насмалко не отвори по случайност едно от писмата, изпратени от Даниел Хофман от Берлин. Паметта ѝ я предпази от тази грешка в последния момент.

Пратките на Хофман пристигаха веднъж на всеки девет дни с едва ли не математическа точност. Пергаментовите пликове винаги имаха восъчен печат с герб във формата на буквата D. Симон бързо свикна да ги отделя от останалите писма и престана да се замисля над необичайната забрана, свързана с тях. Ала през първата седмица на август се случи нещо, което отново събуди любопитството ѝ относно мистериозната кореспонденция на господин Хофман.

Една сутрин Симон влезе в кабинета на Лазарус, за да остави на писалището му куп квитанции, пристигнали по пощата. Предпочиташе да изпълнява тази задача в ранните часове, преди майсторът на играчки да е отишъл в кабинета си, за да не го безпокои и да прекъсва работата му по-късно през деня. Покойният Арман имаше навика да започва деня си с проверка на сметките — поне докато силите му позволяваха.

И тъй, в онова утро Симон влезе в кабинета както обикновено и долови мирис на тютюн, което означаваше, че предната нощ Лазарус е стоял там до късно. Тъкмо оставяше документите върху писалището, когато забеляза нещо, което все още димеше сред угасналата жарава в камината. Заинтригувана, тя се приближи и разрови останките с ръжена. На пръв поглед това като че ли бе сноп книжа, които пламъците не бяха погълнали изцяло. Симон вече се канеше да излезе от стаята, когато изведнъж ясно различи восъчния печат с герба върху хартията в пепелта. Писма! Лазарус бе хвърлил в огъня писмата на Даниел Хофман, за да ги унищожи. Но каквато и да бе причината, помисли си Симон, тази случка никак не я засягаше. Тя остави ръжена и излезе от кабинета, твърдо решена никога вече да не си пъха носа в личните дела на работодателя си.

Потропването на дъжда по прозорците събуди Хана. Беше полунощ. Стаята тънеше в синкав мрак и далечните светкавици на бурята, вилнееща някъде над морето, рисуваха призрачни сенки. Тиктакането на един от говорещите часовници на Лазарус отекваше механично от стената, а очите на засмяното лице на циферблата неспирно шареха наляво-надясно. Хана въздъхна. Мразеше да нощува в Крейвънмур.

На дневна светлина домът на Лазарус Жан й изглеждаше като неизброден музей, пълен с какви ли не чудеса. Ала с падането на нощта стотиците механични създания, маските и роботите се превръщаха в призрачна фауна, която никога не заспиваше и бдеше в сумрака вечно изцъклена, усмихвайки се неуморно.

Майсторът на играчки спеше в една стая до спалнята на съпругата си в западното крило. С изключение на тях двамата и самата Хана къщата нямаше други обитатели освен десетките творения на Лазарус, които заемаха всеки коридор, всяка стая. В нощната тишина Хана чуваше ехото от неспирно работещите им механични вътрешности. Понякога, когато не я ловеше сън, с часове си представяше играчките, застинали неподвижно с блеснали в мрака стъклени очи.

Едва бе спуснала клепащи, когато чу за пръв път звука — равномерно потропване, приглушено от дъжда. Тя стана, прекоси

стаята и отиде до по-светлия правоъгълник на прозореца. Гората от кули, арки и ъгловати покриви на Крейвънмур се простираше навън, забулена от поройния дъжд. Вълчите муцуни на водоливниците бълваха реки от черна вода в пустотата. Как само ненавиждаше това място...

Звукът долетя отново и Хана спря поглед върху редицата прозорци на западното крило. По всяка вероятност вятърът бе отворил един от прозорците на третия етаж. Завесите се развяваха под дъжда и кепенците се удряха монотонно. Девојката прокле лошия си късмет. Кръвта ѝ се смразяваше само при мисълта да излезе в коридора и да прекоси цялата къща чак до западното крило.

Преди страхът ѝ да надделее над чувството за дълг, тя нахлузи пенъора и чехлите си. Заради тъмнината взе един свещник и запали свещите. Колебливото им медно сияние я обгърна с призрачен ореол. Хана сложи ръка върху студената брава на вратата и преглътна на сухо. Кепенците в далечната тъмна стая все така потропваха равномерно, сякаш я очакваха.

Затвори вратата на спалнята зад гърба си и се озова в безкрайния коридор, който чезнеше в мрака. Вдигна нагоре свещника и закричи покрай замрелите играчки, които сякаш се рееха във въздуха. Момичето ускори крачка, като избягваше да поглежда встрани. Третият етаж подслоняваше голям брой от старите работи на Лазарус, които се движеха тромаво и имаха гротескни, нерядко дори страшни лица. Почти всички бяха затворени зад стъклени витрини и току изведнъж оживяваха без предупреждение, подчинявайки се на някакво вътрешно устройство, което ги пробуждаше от механичния им сън.

Хана мина покрай Мадам Сару, врачката, която разбъркваше със съсухрените си ръце колода карти таро, избираше една от тях и я показваше на зрителя. Колкото и да се стараеше, момичето не се съдържа и погледна призрачната циганка, издялана от дърво. Куклата изведнъж отвори очи и протегна карта към Хана. Девојката преглътна с мъка. Картата изобразяваше червен дявол, обвит в пламъци.

На няколко метра по-нататък се поклащаше торсът на човека с маските. Този робот неспирно сваляше от невидимото си лице все нови и нови маски, показвайки се в различен облик. Хана извърна очи и забърза по коридора. Денем бе минавала по него безброй пъти. Това

бяха просто безжизнени машини и не си струваше да им обръща внимание, камо ли пък да се бои от тях.

Успокоявайки се с такива мисли, тя зави по коридора, който водеше към западното крило. Миниатюрният оркестър на Маестро Фирети бе разположен в единия край на галерията. Срещу монетка фигурките на музикантите започваха да свирят особена вариация на „Турски марш“ на Моцарт.

Хана спря пред огромна врата от обработен дъб — последната в коридора. Всяка от вратите в Крейвънмур имаше различен релеф и представяше сцени от прочути приказки; словата на братя Грим бяха обезсмъртени в дърводелски произведения, достойни за някой палат. В очите на момичето обаче тези гравюри бяха направо зловещи. Хана никога не бе влизала в това помещение — една от многото стаи в къщата, в които не бе стъпвала с крак и не би го сторила освен при крайна необходимост.

Потропването на прозореца се чуваше зад вратата. Мразовитият дъх на нощта, процеждащ се през процеците ѝ, погали кожата на момичето. Хана хвърли последен поглед към дългия коридор, проточил се зад гърба ѝ. Куклите-оркестранти се визираха в мрака. Ромоленето на дъжда се чуваше отчетливо — сякаш хиляди ситни паячета тичаха по покрива на Крейвънмур. Девойката пое дълбоко дъх, завъртя дръжката и влезе в стаята.

Обгърна я струя леден въздух, която затръшна рязко вратата зад гърба ѝ и угаси свещите. Прогизнали от дъжда, тюлените завеси се поклащаха от вятъра като саван. Хана пристъпи напред и побърза да залости прозореца, отворил се от порива на бурята. С треперещи пръсти момичето извади от джоба на пенъоара си кибрит, за да запали свещите отново. Под танцуващите им пламъци мракът оживя изведнъж. Слабата светлина разкри помещение, което приличаше на детска стая. Малко креватче, до него писалище, книги и детски дрехи, проснати върху стол. Чифт обувки бяха оставени прилежно една до друга под креватчето, а на таблата му висеше мъничко разпятие.

Хана направи няколко крачки из стаята. Имаше нещо странно и обезпокоително в тези вещи, макар че не можеше да определи точно какво. Отново плъзна поглед из помещението. В Крейвънмур нямаше деца и никога не бе имало. С каква цел бяха обзавели такава стая?

Изведнъж я осени прозрение. Най-сетне разбра какво я бе смутило отначало. Това не бе редът, нито прекалената спретнатост. Беше нещо толкова просто и понятно от само себе си, че човек дори не би се замислил над него. Стаята явно бе детска, но нещо ѝ липсваше... Игралки. Нямаше нито една-единствена играчка.

Хана вдигна свещника и забеляза още нещо по стените. Някакви хартийки, изрезки от вестници. Тя остави свещника върху детското бюро и се приближи да ги разгледа. Стената бе покрита с колаж от стари изрезки и фотографии. На една от снимките се открояваше жена с бледо лице; тя имаше строги, резки черти, а в черните ѝ очи сякаш се таеше заплаха. Същото лице се виждаше и на други снимки; на една от тях, която Хана разгледа внимателно, тайнствената дама държеше дете на ръце.

Погледът на момичето обходи стената и се спря върху изрязаните статии от стари вестници, чиито заглавия като че ли нямаха връзка помежду си. Известия за страшен пожар в една парижка фабрика и за изчезването на някой си господин Хофман по време на бедствието. Цялата колекция от изрезки бе пропита с натрапчив трагизъм. Наредените една до друга статии бяха като каменни плочи, изграждащи стените на гробище от спомени и сенки от миналото. А в центъра, сред десетки избелели и нечетливи изрезки, се мъдреше титулната страница на вестник от 1890 г. На нея се виждаше едно детско лице. Очите му бяха пълни с ужас — очи на бито животно.

Този образ дълбоко разтърси Хана. Очите на момченцето — едва шест или седемгодишно — като че ли бяха видели кошмарни неща, които тя не би могла дори да си представи. Почувства студ, силен студ, който сякаш извираше от недрата на душата ѝ. Опита се да разчете избледнелия от времето текст под снимката. „Намерено е осемгодишно момче, прекарало седем дни, затворено в тъмно мазе съвсем само“ — гласеше съобщението. Хана се взря отново в лицето на малчугана. Имаше нещо смътно познато в чертите му или може би в очите...

Точно в този миг като че ли чу ехото на някакъв глас, който шепнеше зад гърба ѝ. Обърна се, но там нямаше никой. Момичето въздъхна от облекчение. Неясната светлина, която струеше от свещите, улавяше безброй пращинки, реещи се във въздуха, и обгръщаше всичко с пурпурна мъгла. Хана отиде до един от прозорците и изтри с пръсти пролука за гледане върху запотеното стъкло. Гората отвън бе

забулена от мъгла. Лампите в кабинета на Лазарус в западното крило бяха запалени и силуетът на стопанина се очертаваше в топлото златисто сияние, процеждащо се през завесите. Тънък лъч светлина проникна през пролуката на стъклото и плъзна из стаята като прозрачен шнур.

Онзи глас прозвуча отново, само че този път по-наблизо и по-отчетливо. Шепнеше името ѝ. Хана се обърна, огледа тънещата в полумрак стая и за пръв път забеляза едно малко стъклено шишенце, което излъчваше слаб блясък. Черно като обсидиан, то стоеше в неголяма ниша в стената и хвърляше призрачни отражения.

Девојката предпазливо се приближи до нишата и разгледа шишенцето. На пръв поглед напомняше флакон за парфюм, но тя никога не бе виждала толкова красив образец, нито пък толкова изящно гравирани кристал. Запушалката с форма на призма пръскаше дъгоцветни отблясъци. Хана изпита непреодолимо желание да вземе в ръце тази прелестна вещ и да прокара пръсти по безупречните линии на кристала.

Дланите ѝ обхванаха шишенцето извънредно внимателно. Тежеше повече, отколкото бе очаквала, а кристалът се оказа толкова студен, че допирът до него почти ѝ причини болка. Вдигна го до очите си и се опита да разгледа съдържанието му, ала видя единствено непроницаем мрак. Въпреки това, докато се взираше във флакона срещу светлината, стори ѝ се, че нещо се движи вътре — някаква гъста черна течност, може би парфюм...

С треперещи пръсти хвана гравирания кристална запушалка. Нещо забълбука в шишенцето. Хана се поколеба за миг, но красотата на този предмет сякаш обещаваще вълшебно ухание. Тя бавно завъртя запушалката. Чернилката във флакона отново се раздвижи, но момичето вече не ѝ обръщаше внимание. Тапата най-сетне поддаде.

Неописуем звук — свистене на изпуснат газ под налягане — изпълни стаята. Само за миг някаква черна маса, изригнала от гърлото на шишенцето, се разля във въздуха подобно на мастилено петно в езеро. Хана усети, че ръцете ѝ треперят, а онзи шепнещ глас сякаш я обгърна. Когато погледна отново кристалния флакон, установи, че е станал съвсем прозрачен; каквото и да бе имало в него, то бе излязло на свобода благодарение на нея. Момичето върна шишенцето на мястото му. Студено течение се разнесе из стаята и угаси свещите една

по една. Докато помещението постепенно потъваше в непрогледна тъма, нечие присъствие ставаше все по-осезаемо в мрака. Непроницаем силует изникна върху стената, оцветявайки я в черно.

Сянка.

Хана бавно заотстъпва към изхода. Треперещите ѝ ръце напипах студената брава зад гърба ѝ. Отвори полака вратата, без да откъсва очи от тъмната маса, и се приготви да побегне презглава. Ясно усещаше, че нещо се приближава към нея.

Докато затваряше вратата, верижката, която висеше на шията ѝ, се закачи за един от релефите по дървото. В същия миг зад нея се разнесе нисък, смразяващ кръвта звук, досущ като съскането на огромна змия. Хана чак заплака от страх. Верижката се скъса и в непрогледния мрак момичето чу как медальонът тупна на земята. Освободена, Хана се обърна към сенчестия тунел, простиращ се пред нея. В единия му край вратата, която водеше към стълбището на съседното крило, бе отворена. Призрачното съскане се разнесе отново, този път по-близо. Хана побягна с всички сили към стълбището. Само след миг се чу характерен звук — дръжката на вратата се бе завъртяла в тъмното. Момичето извика, обзето от непреодолим ужас, и се втурна към стълбите.

Слизането до долния етаж сякаш отне цяла вечност. Запъхтяна, Хана взимаше по три стъпала наведнъж, като се стараеше да не се спъне. Когато стигна до вратата, водеща към градината зад Крейвънмур, глезените и коленете ѝ бяха натъртени от паническото бягство, но почти не изпитваше болка. Адреналинът струеше във вените ѝ като огнена река и я тласкаше да тича неуморно. Вратата, която по принцип не се използваше, бе залостена. Хана разби стъклото с лакът и така успя да я отвори от външната страна. При това поряза ръката си, но усети раната едва когато се озова в сумрачната градина.

Затича се към гората; хладният нощен въздух галеше прогизналите ѝ от студена пот дрехи и ги прилепваше към тялото ѝ. Преди да поеме по пътеката, която пресичаше Крейвънмурския лес, Хана се обърна към къщата, очаквайки да зърне преследвача си сред сенките на градината. От привидението нямаше и следа; девойката пое дълбоко дъх. Студеният въздух опари гърлото ѝ и прониза дробовете ѝ като нажежено шило. Канеше се да се впусне отново в бяг, когато съгледа призрачния силует, сякаш залепен за фасадата на Крейвънмур.

Плътно лице изплува върху черната плоскост и сянката се запуска надолу, пълзейки между водоливниците като чудовищен паяк.

Хана се втурна из тъмния лабиринт на гората. Месечината се усмихваше в пролуките между короните и обагряше мъглата в синьо. Листата, рошени от вятъра, шепнеха с безброй гласове. Дърветата сякаш я причакваха край пътя като вкаменени призраци и заплашително протягаха към нея клони като хищни лапи. Хана тичаше колкото ѝ крака държат към светлината, провиждаща се в края на фантастичния тунел — изход, който сякаш се отдалечаваше все повече въпреки отчаяните ѝ усилия да го достигне.

В гората се разнесе грохот. Сянката напредваше през гъсталака, унищожавайки всичко по пътя си като смъртоносен свредел, който си пробиваше път към Хана. Сподавен вик заглъхна в гърлото на девойката. Клоните и трънакът бяха изподраскали ръцете и лицето ѝ. Умората я връхлиташе като дървен чук, чиито удари притъпяваха сетивата ѝ, а един вътрешен глас ѝ нашепваше да се предаде на изтощението, да си полегне и да чака... Но тя чувстваше, че не бива да спира. Трябваше да се измъкне от това място. Още мъничко и щеше да стигне до пътя, който водеше към града. Там щеше да спре някоя кола; все някой щеше да я вземе и да ѝ помогне. Броени секунди я делиха от спасението, трябваше само да излезе от гората.

Далечните светлини на една кола, завиваща покрай Английския плаж, разсякоха горския мрак. Усетила нов прилив на сили, Хана завика за помощ. Зад гърба ѝ се надигна вихрушка, която пресече гъсталака и се извиси към короните на дърветата. Хана вдигна поглед към върхарите, които закриваха лицето на луната. Сянката бавно се разгърна. Девойката едва успя да изпусне последен стон. Потекла от висините като катранен дъжд, сянката рухна връз нея. Хана затвори очи и си представи лицето на майка си, засмяна и бърблива.

Само след миг почувства ледения дъх на сянката върху лицето си.

5.

ЗАМЪК СРЕД МЪГЛИТЕ

В уречения час платноходката на Исмаел изникна от булото на мъглата, стелеща се над залива. Ирен и майка ѝ, които седяха спокойно на верандата и пиеха кафе с мляко, се спогледаха.

— Едва ли има нужда да ти казвам... — подхвана Симон.

— Едва ли има нужда да ми казваш — потвърди Ирен.

— Кога за последен път двете с теб си говорихме за мъжете? — попита майка ѝ.

— Когато бях седемгодишна и нашият съсед Клод ме придума да му дам моята поличка в замяна на неговите панталонки.

— Малък негодник.

— Но мамо, той беше само на пет.

— Е, щом са такива на пет години, представи си какви стават на петнайсет.

— Шестнайсет.

Симон въздъхна. Мили Боже, шестнайсет години. Дъщеря ѝ се канеше да забегне със стар морски вълк.

— Значи говорим за възрастен човек.

— По-голям е от мен само с година и нещо. Ако той е възрастен, то какво да кажем за мен?

— Ти си още детенце.

Ирен се усмихна снизходително на майка си. От Симон Совел нямаше да излезе надзирател.

— Спокойно, мамо. Знам какво правя.

— Точно от това ме е страх.

Платноходката навлезе в устието на залива. Исмаел даде салют от палубата. Симон изгледа момчето с опасение, повдигнала вежда.

— Защо да не се качи тук? Тъкмо ще ни запознаеш.

— Мамо...

Симон кимна примирено. Бездруго не бе очаквала дъщеря ѝ да се хване на този трик.

— Има ли нещо, което трябва да ти кажа? — рече майката, предавайки се окончателно.

Ирен я целуна по бузата.

— Пожелай ми приятен ден.

Без да дочака отговор, момичето изтича до пристана. Симон видя как дъщеря ѝ се хвана за ръката на непознатия (който за недоверчивите майчини очи съвсем не изглеждаше като момче) и скочи на борда на платноходката. Когато Ирен се обърна да ѝ помахва, майка ѝ върна поздрава с престорена усмивка. После загледа как лодката се отдалечава под яркото слънце, което грееше ведро над залива. Кацнала върху парапета на верандата, една чайка — може би друга майка, изпаднала в трудно положение — наблюдаваше жената примирено.

— Не е честно — обърна се Симон към птицата. — Когато се родят, никой не ти казва, че един ден ще правят същото, което си правил и ти на тяхната възраст.

Безразлична към тези оплаквания, чайката последва примера на Ирен и отлетя. Симон се усмихна на собствената си наивност и се приготви да тръгне към Крейвънмур. Работата лекува всичко, каза си тя.

Брегът не след дълго се превърна в далечна бяла линия, опъната между небето и земята. Източният вятър издуваше платната на „Кюанеос“ и носът на лодката пореше кристалната повърхност на проблясващата като изумруд вода, през която се провиждаше дъното. Ирен, чието единствено плаване с лодка до момента бе кратката разходка преди няколко дни, наблюдаваше в захлас хипнотичната красота на залива, която сега ѝ се разкриваше от нов зрителен ъгъл. Къщата на носа се бе смалила до бяла точица сред скалите, а яркоцветните фасади на градските домове се мерзелееха сред отраженията, хвърляни от морската повърхност. В далечината буреносни облаци се носеха като шлейф към хоризонта. Ирен затвори очи и се заслуша в гласа на морето. Когато ги отвори отново, всичко си беше на мястото си. Приказната гледка бе действителна.

Когато платноходката пое в нужното направление, на Исмаел не му оставаше друга работа, освен да разглежда Ирен, която явно бе изцяло запленила от морското великолепие. С научна методичност

започна наблюдението си от бледите ѝ глезени, продължи бавно и добросъвестно до горната част на бедрата, които полата прикриваше безочливо. После се зае да оцени удачното съчетание на формите на стройното ѝ тяло. Изследването се проточи сякаш цяла вечност, докато неочаквано очите на Ирен и Исмаел се срещнаха и той осъзна, че огледът му не е останал незабелязан.

— За какво мислиш? — попита тя.

— За вятъра — излъга Исмаел, без да му мигне окото. — Сменя посоката си и започва да духа на юг. Това обикновено се случва, когато се задава буря. Помислих си, че ще ти хареса, ако най-напред заобиколим носа. Гледката е забележителна.

— Коя гледка? — невинно попита Ирен.

Този път Исмаел не се усъмни — момичето го взимаше на подбив. Без да обръща внимание на иронията ѝ, той насочи платноходката към крайната точка на течението, което окръжаваше рифа на миля от носа. Щом преминаха тази граница, пред погледа им се разкри необятен плаж, пуст и див. Той се простираше до пелената от омара, обвила връх Сен Мишел — замък сред мъглите.

— Това е Черния залив — обясни Исмаел. — Наричат го така, защото е много по-дълбок от Синия залив, където водата над пясъчното дъно е дълбока само седем-осем метра. Нещо като сух док.

На Ирен морската терминология ѝ звучеше като китайски, но от изумителната красота, която излъчваше това място, чак кожата ѝ настръхна. Една кухня сред скалите, подобна на хищна паст, зинала към морето, привлече погледа на момичето.

— Това е лагуната — каза Исмаел. — Тя е като овал, в който течението не прониква. С морето я свързва един тесен пролив, а в другия ѝ край се намира Пещерата на прилепите. Виждаш ли онзи тунел, който навлиза в скалите? Говори се, че през 1746 г. силна буря разбила в тия скали пиратски галеон. Останките от кораба и от пиратите още са си там.

Ирен го изгледа недоверчиво. Исмаел може и да се справяше добре като капитан, но в умението да лъже си оставаше обикновен юнга.

— Това е чистата истина — настоя момчето. — Понякога се гмуркам там. Пещерата продължава навътре в скалите и сякаш няма край.

— Ще ме заведеш ли там? — попита Ирен, преструвайки се, че е повярвала на нелепата измишльотина за призракните корсари.

Исмаел леко се изчерви. Въпросът ѝ загатваше за продължение. За обещание. С една дума — за опасност.

— Вътре гъмжи от прилепи. Оттам идва името... — предупреди той, неспособен да измисли по-убедителен довод.

— Обожавам прилепите. Летящи мишлета — отвърна Ирен, решена да продължи със закачките.

— Когато кажеш — отстъпи Исмаел, свалил гарда.

Тя му отправи топла усмивка, която съвсем го обърка. За няколко мига забрави от коя посока духаше вятърът и щеше да се съгласи, ако му кажеха, че килът е сладкарско изделие. А най-лошото бе, че Ирен явно забеляза смущението му. Време бе да смени курса. С рязко завъртане на руля и ловка маневра с основното платно Исмаел наклони лодката така, че една вълна лизна кожата на момичето като студен език. Ирен извика и се закиска. Исмаел ѝ се усмихна. Все още не бе наясно какво точно виждаше у нея, но едно поне бе сигурно: не можеше да откъсне очи от това момиче.

— Продължаваме към фара — съобщи той.

Само след миг „Кюанеос“ яхна течението и, тласкана от невидимата ръка на вятъра, се понесе като стрела над гребена на рифа. Ирен държеше здраво ръката на Исмаел. Платноходката се носеше стремително, сякаш едва докосваше водата. Килватерът образуваше гирлянди от бяла пяна. Ирен се обърна към Исмаел и видя, че и той я гледа. За миг очите му се изгубиха в нейните и Ирен почувства как той нежно стисна ръката ѝ. Околният свят никога не бе изглеждал тъй далечен.

В късното утро Симон Совел прекрачи прага на личната библиотека на Лазарус Жан, която заемаше една огромна овална зала в сърцето на Крейвънмур. Безкрайна вселена от книги се издигаше като вавилонска кула към остъкления покрив с цветни витражи. Хиляди незнайни и загадъчни светове се събираха в тази необозрима книжна катедрала. За миг Симон замря пред внушителното зрелище, вперила поглед в ефирната светлина, струяща под свода. Изминаха почти две минути, преди да забележи, че не бе сама в залата.

Една безупречно облечена фигура седеше зад писалището под снопа светлина, който се спускаше отвесно от остъкления покрив. Чул стъпки, Лазарус се извърна, затвори книгата, в която търсеше справка — старинен том, подвързан с черна кожа — и дружелюбно се усмихна на Симон. Усмивката му бе топла и заразителна.

— А, мадам Совел. Добре дошла в скромното ми убежище — каза той, ставайки от стола.

— Не исках да ви прекъсвам работата...

— Но моля ви, радвам се, че го направихте — рече Лазарус. — Бездруго смятах да поговоря с вас за една поръчка на книги, която искам да отправя към фирмата на Артър Франчър...

— Артър Франчър в Лондон ли?

Лицето на Лазарус грейна.

— Знаете ли тази фирма?

— Съпругът ми обикновено купуваше книги от тях, когато пътуваше до Англия. Адресът им е на „Бърлингтън Аркейд“.

— Знаех си, че не бих могъл да избира по-подходящ кандидат от вас за тази работа — заяви Лазарус, с което накара Симон да се изчерви. — Какво ще кажете да обсъдим това на чаша кафе?

Тя плахо се съгласи. Лазарус ѝ се усмихна отново и върна дебелия том, който държеше в ръце, на мястото му сред стотици други такива. Докато го наблюдаваше как прави това, Симон неволно прочете заглавието, ръчно гравирано на корицата. Състоеше се от една-единствена непозната дума, която не ѝ говореше нищо:

DOPPELGÄNGER^[1]

Малко преди пладне Ирен съгледа островчето с фара точно в посоката, в която се движеха. Исмаел реши да го заобиколят — маневра, която целеше да се доближат достатъчно, за да акостират в едно малко заливче, врязало се в мрачния, скалист остров. Благодарение на обясненията на момчето Ирен вече бе малко по-

сведуща в изкуството на навигацията и елементарната физика на вятъра. Тя прилежно следваше указанията му и двамата с общи усилия успяха да преодолеят напора на течението. Платноходката се плъзна плавно в тесния проход между отвесните скали, който водеше към стария пристан на фара.

Островчето бе просто къс пуста, скалиста земя, изникнала наред водите на залива. Внушителна колония от чайки гнездеше там. Някои от тях наблюдаваха неканените гости с известно любопитство, останалите се разлетяха подплашено. Пътном Ирен видя стари дървени къщурки, изоставени преди десетилетия и прогнили под напора на бурите.

Самият фар представляваше източена кула, увенчана с призматично осветително тяло. Тя се издигаше над малка едноетажна постройка — някогашното жилище на пазача.

— Освен мен, чайките и някой и друг рак, никой не е стъпвал тук от години — каза Исмаел.

— Ако не броим призрачния пиратски кораб — пошегува се Ирен.

Момчето насочи платноходката към пристана и скочи на брега, за да завърже въжето, прикрепено към носа. Ирен последва примера му. Щом акостира надеждно, Исмаел взе кошницата с провизиите, която леля му бе приготвила с убеждението, че не е уместно да ухажваш някоя госпожица на празен стомах и че инстинктите трябва да бъдат задоволявани според приоритета им.

— Ела насам. Щом обичаш истории за призраци, ето нещо, което ще те заинтересува...

Исмаел отвори вратата на къщичката на пазача и пусна Ирен да мине първа. Тя влезе в старото жилище и ѝ се стори, че се е озовала две десетилетия назад във времето. Всичко бе останало непокътнато под леките изпарения, образували се от дългогодишната влага. Цялата покъщнина, десетки книги и предмети стояха по местата си, сякаш някакъв призрак бе отнесъл пазача на фара призори на същия ден. Поразена, Ирен погледна Исмаел.

— Почакай само да видиш фара — каза ѝ той.

После я хвана за ръка и я поведе към стълбата, която се виеше нагоре към върха на кулата. Ирен се чувстваше като натрапница в това

място, застинало извън времето, и същевременно като търсачка на приключения, която е на път да разбули някаква удивителна загадка.

— А какво се е случило с пазача на фара?

Исмаел не отговори веднага.

— Една нощ се качил в лодката си и напуснал острова. Дори не си направил труда да си събере вещите.

— Какво го е накарало да постъпи така?

— Никога не обелил дума за това — отвърна Исмаел.

— А според теб защо го е направил?

— От страх.

Ирен преглътна с мъка и надникна през рамото му, очаквайки всеки миг да зърне призрака на удавената жена. Представи си я как се изкачва по витата стълба като безплътен демон, протегнала хищни нокти да я сграбчи, с бяло като порцелан лице и пламтящи очи, опасани от черни кръгове.

— Тук няма никой, Ирен. Никой освен нас — успокои я Исмаел.

Тя кимна не особено убедено.

— Само чайки и раци, нали?

— Именно.

Стълбата свършваше при площадката на фара — наблюдателна кула над острова, откъдето Синия залив се виждаше като на длан. Двамата излязоха на платформата. Свежият бриз и сияйното слънце прогониха призрачните отгласи от миналото, за което напомняше обстановката в дома на пазача. Ирен пое дълбоко дъх, завладяна от зрелището, което се разкриваше само от това място.

— Благодаря ти, че ме доведе тук — промълви тя.

Исмаел кимна и неспокойно отклони поглед.

— Искаш ли да хапнеш нещо? Изгладнял съм като вълк — заяви той.

И тъй, те седнаха в края на платформата, провесиха крака в пространството и се заеха да видят сметката на лакомствата в кошницата. Всъщност никой от двамата не беше особено гладен, но яденето бе занимавка, която щеше да ангажира за известно време ръцете и мислите им.

В далечината Синия залив дремеше под следобедното слънце, равнодушен към онова, което се случваше на островчето, откъснато от света.

След три чаши кафе и цяла вечност Симон все още бе в компанията на Лазарус, в която времето летеше неусетно. Непринуденият приятелски брътвеж премина в дълъг и задълбочен разговор за книги, пътешествия, случки от миналото. Само след няколко часа Симон вече имаше чувството, че е познавала събеседника си през целия си живот. За пръв път от много месеци тя се осмели да разрови мъчителните спомени за последните дни на Арман, а споделянето ѝ донесе приятно чувство на облекчение. Лазарус я слушаше внимателно, спазвайки почтително мълчание. Знаеше кога е уместно да отклони разговора в друга посока и кога трябва да остави реката на спомените да тече безпрепятствено.

На Симон ѝ бе трудно да мисли за него като за работодател. Вече го възприемаше по-скоро като добър приятел. С напредването на деня тя осъзна, обзета от угризения и почти детински срам, че при други обстоятелства, в друг живот това рядко душевно родство би могло да прерасне в по-различна връзка. Но сянката на вдовството и спомените изпълваха душата ѝ като следи от отминала буря; по същия начин и атмосферата на Крейвънмур бе пропита от незримото присъствие на болната съпруга на Лазарус. Невидими свидетели, стаени в мрака.

Няколко часа непринуден разговор бяха достатъчни, за да прочете в очите на майстора на играчки, че и на него му минават подобни мисли. Но погледът му подсказваше също така, че той е навеки обвързан с жена си и че бъдещето може да предложи на него и Симон единствено приятелство. Дълбоко приятелство. Сякаш невидим мост бе свързал два свята, разделени дотогава от морето на спомените.

Златиста светлина, предвестник на настъпващия здрач, изпълни кабинета на Лазарус и просна между тях мрежа от огнени отблясъци. Двамата се гледаха мълчаливо.

— Мога ли да ви задам един личен въпрос, Лазарус?

— Разбира се.

— Защо станяхте майстор на играчки? Покойният ми съпруг беше инженер и не му липсваше дарба. Но вашият труд говори за забележителен талант. Съвсем не преувеличавам, вие знаете това по-добре от мен. И тъй, защо точно играчки?

Лазарус само се усмихна, без да каже нищо.

— Няма нужда да ми отговаряте — побърза да добави Симон.

Той стана и бавно отиде до големия прозорец. Залезът позлати силуета му.

— Това е дълга история — подхвана изобретателят. — Когато бях малък, семейството ми живееше в стария квартал „Гоблен“^[2] в Париж. Може би познавате района — беден квартал с овехтели сгради, тъмни и нездравословни, призрачна сива цитадела с тесни и мизерни улички. В ония дни положението — ако това изобщо е възможно — бе дори по-лошо, отколкото може да е останало в спомените ви. Ние живеехме в малка квартирка в една стара сграда на улица „Гоблен“. Част от фасадата заплашваше да рухне и бе укрепена с подпори, но нито едно от семействата, обитаващи дома, не можеше да си позволи да се премести в по-благоустроена част на квартала. До ден-дневен недоумявам как се побирахме в тази тясна дупка: тримата ми братя и аз, родителите ми и чичо Люк. Но да не се отклонявам от темата...

Бях самотно момче. Винаги ми е липсвала компания. Повечето деца от махалата се интересуваха от неща, които ме отегчаваха, и обратно — моите увлечения не вълнуваха никого от познатите ми. Научих се да чета — същинско чудо — и другарувах най-вече с книгите. Това можеше да разтревожи майка ми, ако вниманието ѝ не бе заето от неотложни домашни грижи. Нейната представа за нормално здраво детство бе да търчиш из улиците и да усвояваш опита и знанията на околните.

Що се отнася до баща ми, той само чакаше аз и братята ми да пораснем достатъчно, за да припечелваме нещо и да носим пари вкъщи.

Някои хора нямаха дори този късмет. В същата сграда живееше едно момче на моята възраст, което се казваше Жан Невил. Майка му бе вдовица и двамата бяха като заточеници в мънищък апартамент на първия етаж до вестибюла. Бащата на момчето отдавна бе починал от някаква болест, предизвикана от отравяне с химикали — това му бе докарала работата във фабриката за фаянс, където се бе трудил през целия си живот. Впрочем обичайна история. Научих всичко това, защото с времето се оказа, че съм единственият приятел на малкия Жан в квартала. Майка му Ан не го пускаше да излиза по-далеч от вътрешния двор на сградата. Неговият дом бе негов затвор.

Осем години преди тези събития Ан Невил бе родила близнаци в старата болница „Сен Кристиан“ на Монпарнас. Жан и Жозеф. Жозеф бил мъртвороден. Следващите осем години Жан бе раснал с бремето на вината, че е убил брат си при раждането си. Поне така смяташе той. Ан му втълпяваше всеки божи ден, че брат му се е родил мъртъв по негова вина; че именно заради него се е лишила от прекрасен син. С никакви думи или дела Жан не успяваше да спечели обичта на майка си.

Разбира се, пред други хора Ан Невил проявяваше нежност към сина си, както си му е редът. Но останеха ли насаме в квартирата, нещата коренно се променяха. Ан всеки ден натякваше на Жан, че е безделник и лентяй. Резултатите му в училище били плачевни. Качествата — меко казано съмнителни. Движенията — тромави. Накъсо, самото му съществуване било проклетие. А какво възхитително момче щял да бъде Жозеф — мило, ученолюбиво... Изобщо момче за пример, каквото Жан нямало никога да стане.

Малкият Жан не след дълго разбрал, че именно той е трябвало да умре в онази мрачна болнична стая преди осем години. Заемал чуждо място... Всички играчки, които Ан бе пазила години наред за бъдещото си дете, се озовали в печката само седмица след връщането ѝ от болницата. Жан никога не получил нито една играчка. За него те били нещо забранено — не ги заслужавал.

Една нощ момчето се събудило с викове, а майка му отишла до креватчето му и попитала какво става. Уплашеният Жан ѝ признал, че е сънувал някаква сянка — зъл дух, който го преследвал из безкраен коридор. Отговорът на Ан бил недвусмислен. За нея сънят бил знамение. Сянката, явила се на Жан, била образ на мъртвия му брат, търсещ възмездие. Жан трябвало всячески да се постарее да стане подобър син, да слуша майка си безпрекословно, да не подлага на съмнение нито една нейна дума или постъпка. В противен случай сянката щяла да оживее и да дойде, за да го замъкне в пъкъла. С тези думи Ан взела сина си и го завлякла в мазето на сградата, където го оставила сам в тъмното в продължение на дванайсет часа, за да помисли добре над наставленията ѝ. Това било първото му затваряне там.

Година по-късно, когато малкият Жан ми разказа всичко това един следобед, направо изпаднах в ужас. Искаше ми се да помогна на

момчето, да го утеша и да облекча някак страданията, на които бе обречен. Едничкото, което ми хрумна, бе да взема монетките от касичката ми, събирани месеци наред, и да отида в магазина за играчки на мосю Жирадо. Спестеното не беше кой знае колко, тъй че успях да купя само една стара кукла на конци — картонен ангел. Увих го в лъскава хартия и на следващия ден зачаках Ан Невил да отиде на пазар. Щом тя излезе, потропах на вратата на жилището им и извиках, че съм аз, Лазарус. Когато Жан ми отвори, му връчих пакета. Подарък, казах, и побързах да си тръгна.

Цели три седмици не видях Жан. Представях си, че се радва на подаръка ми, след като бях похарчил спестяванията си и не можех да си доставя радост месеци наред. По-късно научих, че ангелът от плат и картон не е оцелял дори един ден. Ан го намерила и го изгорила. Когато попитала Жан откъде го е взел, той й казал, че го е направил собственоръчно — не желал да ме замесва.

А един ден го сполетяло още по-жестоко наказание. В пристъп на гняв Ан замъкнала сина си в мазето и го затворила там, заплашвайки го, че този път сянката ще го издебне в тъмното и ще го отнесе завинаги.

Жан Невил прекарал там цяла седмица. Майка му се забъркала в някаква разправия на пазара „Халите“ и полицията я арестувала; затворили я в обща килия заедно с други кавгаджии. Щом я освободили, няколко дни се скитала из улиците.

Когато се върнала, заварила дома си празен, а вратата на мазето била залостена. Неколцина съседи й помогнали да я разбие. В мазето нямало никой, а от Жан не се виждала и следа...

Лазарус направи пауза. Симон запази мълчание — чакаше го да завърши разказа си.

— Никой повече не видя Жан Невил в нашия квартал. Повечето от хората, запознати с тази история, предполагаха, че момчето се е измъкнало навън през някое прозорче на мазето и е избягало колкото се може по-далече от майка си. Навярно точно това бе станало, но ако бяха попитали Ан, която цели седмици и месеци безутешно оплакваше загубата на сина си, несъмнено щеше да каже, че сянката го е отнесла... Одеве ви споменах, че по всяка вероятност аз бях единственият приятел на Жан Невил. Всъщност по-вярно би било да кажа обратното — той бе моят единствен приятел. Години по-късно се

зарекох, че ще направя всичко, което е по силите ми, за да може всички деца да имат играчки. Нито едно дете не биваше да изживее кошмара, помрачил детството на моя приятел Жан. До ден-дневен се питам къде ли е той и какво е станало с него, ако все още е жив. Предполагам, че обяснението ми ще ви се стори малко странно...

— Съвсем не — отвърна Симон. Падащите сенки скриваха лицето ѝ.

Тя се премести на светло и сърдечно се усмихна на Лазарус.

— Свечерява се — тихо рече майсторът на играчки. — Трябва да отида да нагледам жена ми.

Симон кимна.

— Благодаря ви за компанията, мадам Совел — рече Лазарус и излезе от стаята без повече приказки.

Загледана след него, Симон въздъхна дълбоко. Самотата изгражда загадъчни лабиринти.

Слънцето вече захождаше над залива и стъклата на фара пръскаха по вълните кехлибарени и алени отблясъци. Вятърът бе захладнял, а ясносиньото небе бе набраздено от бели облаци, които се рееха като заблудени цепелини от памук. Ирен седеше мълчаливо, леко облегната на рамото на Исмаел.

Той бавно я обгърна с ръка. Ирен вдигна очи към него. Устните ѝ бяха полуотворени и потрепваха едва забележимо. Исмаел усети гъдел в стомаха и едно странно бучене в ушите. Това бе собственото му сърце, което биеше до пръсване. Двамата плахо и много бавно доближиха устни. Ирен затвори очи. „Сега или никога“ — прошепна вътрешният глас на Исмаел. Момчето реши да избере „сега“ и устните му леко докоснаха нейните. Следващите десет секунди като че ли продължиха десет години.

По-късно, когато вече чувстваха, че не ги дели никаква бариера, че всички погледи и жестове са думи на език, който само те разбират, Ирен и Исмаел останаха на кулата на фара, прегърнати мълчаливо. Ако зависеше от тях, щяха да стоят така до деня на Страшния съд.

— Къде би искал да бъдеш след десет години? — ненадейно попита Ирен.

Исмаел се позабави с отговора — не беше лесно да се каже.

— Що за въпрос? Нямам представа.

— Какво би искал да правиш? Да последваш примера на чичо си с риболовния кораб?

— Не ми изглежда добра идея.

— Какво тогава? — настояваше тя.

— Как да ти кажа, сигурно е глупост...

— Кое е глупост?

Исмаел дълго мълча. Ирен чакаше търпеливо.

— Радиосериали. Бих искал да пиша сценарии за радиосериали — заяви най-сетне той.

Беше изплюл камъчето.

Ирен му се усмихна. Отново тази неопределима, загадъчна усмивка.

— Какви по-точно?

Исмаел я погледна предпазливо. Не беше обсъждал тази тема с никого и не се чувстваше в свои води, за да говори за това. Дали не беше по-добре да свият платната и да се върнат в пристанището?

— За тайни и загадки — колебливо отвърна той.

— Мислех, че не вярваш в такива неща.

— Не е нужно да вярваш, за да пишеш за тях — рече Исмаел. — От известно време събирам статии за един тип, който пише сценарии за радиосериали. Казва се Орсън Уелс. Навярно бих могъл да се опитам да работя с него...

— Орсън Уелс? Никога не съм го чувала, но едва ли е човек, до когото можеш лесно да се добереш. Измислил ли си вече някакъв сюжет?

Той кимна неопределено.

— Трябва да ми обещаеш, че няма да разкажеш на никого.

Девојката тържествено вдигна ръка. Струваше ѝ се, че Исмаел се държи детински, но беше заинтригувана.

— Ела с мен.

Исмаел я поведе обратно към жилището на пазача. Когато влязоха там, момчето отиде до една ракла в ъгъла на стаята и я отвори. Очите му блесяха от вълнение.

— При първото си идване тук се гмурках в морето и така открих останките от лодката, с която уж се била удавила онази жена преди двайсет години — загадъчно подхвана той. — Помниш ли историята, която ти разказах?

— Септемврийските светлини. Тайнствената дама, изчезнала в бурята... — потвърди Ирен.

— Именно. Я познай какво открих сред отломките?

— Какво?

Исмаел бръкна в раклата и извади оттам малка книжка, подвързана с кожа и прибрана в метална кутийка, не по-голяма от табакера.

— Водата е повредила някои от страниците, но има откъси, които все още са четливи.

— Книга? — възкликна Ирен заинтригувана.

— Не каква да е книга, а дневник — поясни Исмаел. — Нейният дневник.

Малко преди здрач „Кюанеос“ вдигна котва и пое обратно към Къщата на носа. Синият балдахин, похлупил залива, бе изпъстрен със звезди, а кървавочервеното слънце бавно потъваше зад хоризонта като диск от нажежено желязо. Ирен мълчаливо наблюдаваше как Исмаел управлява платноходката. Той ѝ се усмихна, после пак насочи вниманието си към платната, следейки посоката на вятъра, задухал от запад.

Преди него Ирен се бе целувала с две момчета. Първият път беше по-скоро експеримент, който тя проведе с брата на една от приятелките си от училище; просто искаше да разбере какво изпитват хората, когато се целуват. Не остана впечатлена — не беше нещо кой знае какво. Второто момче, Жерар, бе по-уплашено и от нея, а преживяването не промени дотогавашното ѝ мнение. Но с Исмаел беше различно. Когато устните им се допряха, по тялото ѝ сякаш протече електричество. Докосванията му, мирисът, изобщо всичко у него бе различно.

— За какво мислиш? — попита този път Исмаел, заинтригуван от замисленото ѝ изражение.

Ирен си придаде загадъчен вид, повдигайки вежда.

Той сви рамене и се зае отново с лодката; насочваше я към носа. Ято птици ги съпроводи до пристана сред скалите. Светлините на къщата хвърляха танцуващи отблясъци по водите на заливчето. В далечината отраженията от градчето чертаеха пътека от звезди по морето.

— Вече се стъмни — загрижено рече Ирен. — Нали нищо няма да ти се случи?

— „Кюанеос“ си знае пътя наизуст — усмихна се Исмаел. — Всичко ще бъде наред.

Платноходката плавно опря в пристана. Граченето на птиците, гнездящи по скалите, се сливаше в далечно ехо. Тъмносин пояс се простираше над пламтящата линия на залеза над хоризонта, а луната се усмихваше сред облаците.

— Е... късно е вече — каза Ирен.

— Да...

Момичето скочи на брега.

— Ще взема дневника. Обещавам да го пазя.

Исмаел кимна. Ирен се засмя тихо и нервно.

— Лека нощ.

Двамата се спогледаха в здрача.

— Лека нощ, Ирен.

Исмаел развърза въжето.

— Мислех утре да отида до лагуната. Може би ще искаш да дойдеш с мен...

Тя кимна. Течението вече отнасяше платноходката.

— Ще те взема оттук...

Силуетът на „Кюанеос“ постепенно се изгуби в тъмното. Ирен постоя известно време, загледана след лодката, докато нощният мрак не я погълна изцяло. После забърза към Къщата на носа; от радостно вълнение сякаш не стъпваше по земята. Майка ѝ я чакаше на сумрачната веранда. Не беше нужно да имаш диплома за оптическо приборостроене, за да отгатнеш, че Симон е видяла и чула всичко, станало на пристана.

— Как мина денят ти? — попита тя.

Ирен преглътна смутено. Майка ѝ се усмихна лукаво.

— Хайде, разкажи ми.

Ирен седна до майка си, така че тя да може да я прегърне.

— Ами ти? — попита момичето. — Как беше при теб?

Симон въздъхна, припомняйки си следобеда, прекаран в компанията на Лазарус. Прегърна мълчаливо дъщеря си и се усмихна сякаш на себе си.

— Имах странен ден, Ирен. Май съм започнала да остарявам.

— Що за глупости!

Момичето се взря в очите на майка си.

— Случило ли се е нещо, мамо?

Симон се усмихна едва-едва и безмълвно поклати глава.

— Толкова ми липсва баща ти! — отвърна най-сетне тя. По бузата ѝ се стичаше сълза.

— Татко си отиде — рече Ирен. — Трябва да свикнеш с това.

— Не съм сигурна, че искам да свикна.

Ирен я прегърна силно и чу как Симон заплака в тъмното.

[1] Допелгенгер (нем. Doppelgänger) — двойник. В литературата от епохата на романтизма — двойник на човека, проявяващ се като тъмната страна на личността. Обикновено не хвърля сянка и не се отразява в огледало. Няма единна концепция за природата и свойствата на двойника. Според една от теориите двойникът възплъщава желанията и инстинктите, изтласкани от съзнанието като несъвместими с моралните и социални ценности. Според други източници той се „храни“ за сметка на оригинала, отнемайки жизнената му сила и заемайки неговото място в света. К. Р. Сафон предлага собствено тълкуване на понятието. ↑

[2] „Гоблен“ е име на квартал, на улица и на стара манифактура за килими и рогозки в Париж. ↑

6.

ДНЕВНИКЪТ НА АЛМА МАЛТИС

Следващият ден настъпи сред пелена от мъгла. Първите лъчи на зората завариха Ирен все още погълната от дневника, който Исмаел ѝ бе поверил. Преди няколко часа го бе зачала от чисто любопитство, но с напредването на нощта интересът ѝ нарастваше и накрая премина едва ли не в мания. Още с първия избледнял от времето ред разказът на незнайната дама, изчезнала сред водите на залива, завладя Ирен като хипнотичен тайнопис — неразрешима загадка, която напълно прогони съня.

Днес видях за пръв път лицето на сянката. Наблюдаваше ме мълчаливо в мрака, дебнеща и неподвижна. Зная прекрасно какво видях в очите ѝ и каква сила подхранва живота ѝ: омраза. Почувствах присъствието ѝ и разбрах, че — рано или късно — нашите дни на това място ще се превърнат в кошмар. Именно сега си давам сметка колко силно се нуждае той от помощ; каквото и да става, не мога да го оставя сам...

Страница след страница мистериозният глас на онази жена сякаш разговаряше с Ирен, поверяваше ѝ шепнешком съкровени признания и тайни, отдавна потънали в забрава. Шест часа след като бе започнала да чете дневника, вече гледаше на непознатата дама като на невидима приятелка, безпътен глас, заблудил се в мъглата. Лишена от друга утеха, тя бе избрала тъкмо Ирен, за да сподели с нея тайните и спомените си, да ѝ разкрие загадката на онази септемврийска нощ, в която бе намерила смъртта си в студените води край островчето на фара.

Това се случи отново. Този път с дрехите ми. Тази сутрин, когато отидох в гардеробната, заварих вратата на шкафа отворена, а всичките ми дрехи — роклите, които ми бе подарявал години наред — бяха направени на парцали, накълцани сякаш с безброй остри ножове. Преди седмица изчезна годежният ми пръстен. По-късно го намерих на пода, счупен и обезформен. Други накити пропаднаха без следа. Огледалата в стаята ми бяха строшени. С всеки изминал ден присъствието и се засилва и яростта и става все по-осезаема. Въпрос на време е да изгуби интерес към вещите ми и да насочи атаките си към мен. Именно аз съм тази, която тя ненавижда и чиято смърт желае. Няма място за двете ни в този дом...

Утрото бе застлало морето с бакърен килим, когато Ирен обърна последната страница на дневника. За миг ѝ мина през ум, че за пръв път научаваше такива съкровени неща за когото и да било. Никой, дори родната ѝ майка, не бе разкривал пред нея тайните на душата си с такава пределна искреност, с каквато дневникът разголваше мислите на жената, която по ирония на съдбата ѝ бе непозната. Жена, умряла години преди Ирен да се появи на бял свят.

Няма с кого да поговоря, няма с кого да споделя какъв ужас завладява душата ми ден след ден. Понякога ми се иска да се върна назад, да повторя отново стъпките си във времето. Тогава осъзнавам най-ясно, че моят страх и тъга не могат да се сравняват с неговите, че той се нуждае от мен; без мен светлината за него ще угасне завинаги. Само се моля на Бог да ни даде сили да оцелеем, да избягаме от сянката, надвиснала над нас.

Струва ми се, че всеки ред, който пиша тук, може да се окаже последен.

Ирен изпита необяснимо желание да заплаче и безмълвно проля сълзи в памет на незримата дама, чийто дневник бе запалил светлинка

в душата ѝ. Що се отнася до личността на авторката, дневникът разкриваше единствено името ѝ в горната част на първата страница:

АЛМА МАЛТИС

Малко след това Ирен видя платното на „Кюанеос“, която раздираше мъглите, устремена към Къщата на носа. Момичето взе дневника и се измъкна почти на пръсти за уговорената среща с Исмаел.

За броени минути лодката пресече течението, което се разбиваше в края на носа, и навлезе в Черния залив. Утринната светлина ваеше фигури по стръмнините, които изграждат голяма част от брега на Нормандия — скални стени, устояващи на напора на океана. Слънчевите отражения по водата пораждаха ослепителна феерия от пяна и разтопено сребро. Тласкана от северния вятър, платноходката разсичаше вълните с кила си като с кинжал. За Исмаел това беше ежедневие, но на Ирен ѝ изглеждаше като сцена от „Хиляда и една нощ“.

В нейните очи на новопокръстен мореплавател изумителният спектакъл, устроен от водата и светлината, носеше тайно обещание за безброй приключения и загадки, които чакаха да бъдат разкрити в дълбините на океана. Застанал зад руля, Исмаел изглеждаше необичайно весел и уверено насочваше платноходката към лагуната. Ирен, благодарна пленница на морския чар, споделяше впечатленията си от първия прочит на дневника на Алма Малтис.

— По всичко личи, че го е писала за себе си — каза момичето. — Любопитно е, че никъде не споменава имена, сякаш разказва за някакви невидими хора.

— Нищо не се разбира от тези записки — обади се Исмаел, който отдавна се бе отказал да разгадава смисъла им.

— Напротив — възрази Ирен. — Просто трябва да си жена, за да ги разбереш.

Момчето помръдна устни, сякаш се канеше да опровергае твърдението на своя помощник-пилот, но в крайна сметка предпочете да замълчи.

Не след дълго по пътния вятър отнесе платноходката до устието на лагуната. Тесен пролив между скалите образуваше излаз към естествено пристанище. Заливчето бе дълбоко едва три-четири метра и водите му напомняха градина от прозрачни изумруди. Пясъчното дъно потрепваше под тях като бял тюлен воал. Ирен гледаше поразена възшебната красота, стаена в прегръдките на извитата като обръч лагуна. Ято риби танцуваха под корпуса на „Кюанеос“ като сребърни стрели, хвърляйки примигващи отблясъци.

— Фантастично! — промълви Ирен.

— Това е лагуната — отбеляза Исмаел с по-прозаичен тон.

Докато момчето все още бе в унес от първата си среща с райското кътче, той използва това време, за да свие платната и да пусне котва. „Кюанеос“ се поклащаше бавно като лист на повърхността на спокойно езеро.

— Е, искаш ли да видиш пещерата, или не?

Вместо отговор Ирен се усмихна дръзко и без да сваля поглед от лицето му, бавно съблече роклята си. Исмаел ококори очи като чинии. И насън не бе мечтал за такова представление. Ирен, издокарана с късичък бански костюм — заради оскъдните му размери майка ѝ го намираше недостоеен за това название, — се засмя, развеселена от изражението на Исмаел. Позабави се за миг, за да го зашемети с това зрелище, но преди да е свикнал с гледката, скочи във водата, потапяйки се под искрящата, леко развълнувана повърхност. Исмаел преглътна на сухо. Или той беше наивен, или това момиче беше твърде отракано за него. Без много да му мисли, той се хвърли във водата след нея. Имаше нужда да се охлади.

Двамата доплуваха до входа на Пещерата на прилепите. Тунелът се разширяваше навътре като катедрала, изсечена в скалата. Слабо течение извираше отвътре и галеше кожата под водата. Морската пещера се издигаше като свод, увенчан от стотици скални образувания, увиснали в пространството като вкаменени ледени сълзи. Играещите по водата отражения разкриваха безброй улеи сред скалите, а пясъчното дъно изпускаше призрачно фосфоресциращо сияние, което се стелеше като килим от светлина към дълбините на пещерата.

Ирен се гмурна и отвори очи под водата. Озова се в свят, изпълнен с неуловими отражения, унесени в бавен танц сред чудни, пленителни създания. Малки рибки, чиито люспи променяха цвета си в зависимост от пречупването на светлината; дъгоцветни растения, изникнали по скалите; ситни рачета, препускащи по подводните дюни. Момичето гледаше очаровано фауната, населяваща пещерата, докато не остана съвсем без дъх.

— Така ако я караш, ще ти поникне рибя опашка като на русалките — рече Исмаел.

Ирен му намигна и го целуна в сумрака.

— Ами че аз съм си русалка — промълви тя, преди да отплува навътре в Пещерата на прилепите.

Исмаел се спогледа с един невъзмутим рак, който го наблюдаваше от скалната стена, сякаш тази сцена бе събудила у него антропологически интерес. Мъдрият поглед на ракообразното не оставяше никакво съмнение — Исмаел отново бе обект на закачки.

В това време Симон размишляваше над целодневното отсъствие на Хана. Вече дълги часове от нея нямаше ни вест, ни кост и мадам Совел се питаше дали бе възникнал проблем от чисто дисциплинарно естество. Дано да беше така. Цяла неделя бе чакала да получи някакво известие от девойката, мислейки, че може би ще трябва да отиде до дома ѝ. Леко неразположение, непредвиден ангажимент — всяко оправдание би задоволило Симон. Чакането се проточи с часове и тя най-сетне реши да предприеме нещо. Тъкмо се канеше да се обади в дома на Хана, когато телефонът зазвъня — бяха я изпреварили. В слушалката се разнесе непознат глас, а начинът, по който собственикът му се представи, съвсем не разсея тревогите ѝ.

— Добър ден, мадам Совел. Казвам се Анри Форе и съм главен комисар на жандармерията на Синия залив — заяви той. Думите я затискаха като камъни, едни от други по-тежки.

Напрегнато мълчание се възцари по линията.

— Мадам? — поде полицаят.

— Слушам ви.

— Трудно ми е да говоря за това...

Дориан бе приключил с куриерските си задължения за деня. Поръчките, възложени от Симон, бяха изпълнени успешно и сега пред момчето се очертаваше приятната и многообещаваща перспектива за свободна вечер. Когато се прибра в Къщата на носа, майка му още не се бе върнала от Крейвънмур, а сестра му Ирен се бе запиляла някъде с новия си обожател. След като изпи две чаши прясно мляко една след друга, Дориан изведнъж се почувства странно в празната къща, в която нямаше жени. Човек толкова свикваше с тях, че възцарилата се в тяхно отсъствие тишина бе някак тревожна и неуютна.

До падането на здрача имаше още няколко часа и момчето реши да се възползва от оставащата светлина, за да изследва Крейвънмурския лес. Посред бял ден, както бе казала Симон, зловещите силуети бяха просто дървета, храсти и бурени. Успокоявайки се с тази мисъл, Дориан се запъти към сърцето на гъстата непристъпна гора, която се простираше между Къщата на носа и имението на Лазарус Жан.

Бе вървял безцелно десетина минути, когато забеляза диря от стъпки, която навлизаше в гъсталака откъм скалите и в края на една поляна изчезваше необяснимо. Момчето коленичи и докосна тези следи или по-скоро безформени отпечатъци, надупчили земята. Който и да бе оставил такива стъпки, явно бе имал значително тегло. Дориан разгледа отново края на дирята до точката, в която тя внезапно изчезваше. Ако можеше да се вярва на следите, съществото, което ги бе оставило, бе спряло на това място и сякаш се бе изпарило във въздуха.

Дориан вдигна очи и загледа мрежата от светлини и сенки, изтъкана в короните на дърветата. Една от птиците на Лазарус прелетя сред клоните. Момчето трепна неволно. Нима в тази гора нямаше никаква жива душа? Единственото осезаемо присъствие бе на механичните създания, които изникваха незнайно откъде и пак изчезваха сред сенките в неизвестна посока. Дориан обходи с поглед горския гъсталак и изведнъж забеляза дълбока вдлъбнатина върху ствола на едно от близките дървета. Отиде до него и го разгледа внимателно. Нещо бе нанесло жестока рана на дървото. Целият ствол чак до върха бе покрит с подобни увреждания. Момчето преглътна на сухо и реши, че ще е най-добре да си плюе на петите.

Исмаел поведе Ирен към неголяма плоска скала, която се подаваше на няколко педи от водата в центъра на пещерата. Двамата се проснаха върху нея, за да си поотдъхнат. Светлината, проникваща откъм входа на пещерата, се отразяваше вътре, пораждайки дивен танц на сенки по стените и свода. Водата вътре изглеждаше по-топла, отколкото в открито море, и над повърхността ѝ трептеше лека завеса от изпарения.

— Има ли и други входи към пещерата? — попита Ирен.

— Има още един, но е опасен. Единственият надежден начин да се влезе и да се излезе е през лагуната.

Момичето гледаше запленено танца на неясната светлина, която разкриваше утробата на пещерата. Това място излъчваше завладяваща хипнотична атмосфера. За миг на Ирен ѝ се стори, че се намира в огромна зала на дворец, издълбан в скалите — приказно царство, което можеше да съществува единствено в сънищата.

— Това е... вълшебно — отрони тя.

Исмаел кимна.

— Понякога идвам тук и седя с часове на някоя скала, за да гледам как светлината променя цвета си под водата. Това е личният ми храм...

— Далече от света, а?

— Дори не можеш да си представиш колко далече.

— Хората май не ти допадат много?

— Зависи кои хора — отвърна той с усмивка.

— Това комплимент ли е?

— Може би.

Момчето извърна очи и загледа внимателно входа на пещерата.

— Най-добре ще е да се махаме оттук. Приливът скоро ще дойде.

— И какво от това?

— Когато приливът се вдигне, водата нахлува в пещерата и я изпълва догоре. Това е смъртоносен капан. Попаднеш ли в него, ще се удавиш като плъх.

Вълшебното очарование на мястото изведнъж доби отсянка на заплахата. Ирен ясно си представи как пещерата се изпълва с ледена вода, която отрязва всяка възможност за бягство.

— Е, няма защо да бързаме... — добави момчето.

Без много да му мисли, Ирен заплува към изхода и се спря едва когато усети топлата милувка на слънцето. Исмаел я гледаше как се отдалечава стремително и се усмихваше под мустак. Момичето не си поплюваше.

По обратния път и двамата мълчаха. Изповедта от дневника отекваше в съзнанието на Ирен като ехо, което упорито отказваше да заглъхне. Гъста пелена от облаци се стелеше по небето, слънцето се бе скрило и морето бе добило оловносив оттенък. Задуха по-студен вятър и Ирен отново навлече роклята си. Този път Исмаел почти не погледна към нея, докато се обличаше, а това бе знак, че е изцяло погълнат от мислите си, каквито и да бяха те.

„Кюанеос“ зави покрай носа в късния следобед и се отправи към дома на семейство Совел. Островчето с фара тънеше в мъгла. Исмаел докара платноходката до пристана и завърза въжето с обичайната си сръчност, макар да си личеше, че мислите му блуждаят някъде далеч.

Когато дойде време да се сбогуват, Ирен хвана момчето за ръка.

— Благодаря ти, че ми показва пещерата — рече тя, скачайки на брега.

— Вечно ми благодариш и не мога да разбера за какво... Аз ти благодаря, че дойде с мен.

Ирен изгаряше от нетърпение да го попита кога ще се видят отново, но инстинктът ѝ я посъветва да си замълчи. Исмаел развърза въжето и платноходката отплава, подхваната от течението.

Момичето се спря на каменната стълба, спускаща се по стръмния склон, за да погледа как „Кюанеос“ се отдалечава. Ято чайки придружаваше лодката, устремена към светлините на пристанището. Луната, надничаща иззад облаци, бе опънала сребърен мост по морето, сочейки пътя към града.

Ирен се качи тичешком по каменните стъпала. Нямаше кой да види усмивката, която играеше по устните ѝ. Дявол да го вземе, колко ѝ харесваше това момче...

Обзе я лошо предчувствие още щом влезе вкъщи. Всичко изглеждаше някак замряло, прекалено тихо и спокойно. Лампите в гостната на първия етаж бяха прогонили синкавия сумрак на облачната

вечер. Седнал в едно от креслата, Дориан безмълвно се взираше в запалената камина. Симон, обърната с гръб към вратата, държеше чаша студено кафе и гледаше към морето през кухненския прозорец. Едничкият звук бе шепотът на вятъра, който си играеше с ветропоказателя на покрива.

Дориан и сестра му се спогледаха. Ирен се приближи до майка си и сложи ръка на рамото ѝ. Симон Совел се обърна. Очите ѝ бяха пълни със сълзи.

— Какво се е случило, мамо?

Симон прегърна дъщеря си. Ирен стисна майчините ръце, които бяха ледени и трепереха.

— Хана — промълви Симон.

Възцари се дълго мълчание. Вятърът заблъска кепенците на Къщата на носа.

— Мъртва е — добави жената.

Светът бавно се сгромоляса край Ирен като къщичка от карти.

7. ПЪТЯТ НА СЕНКИТЕ

Шосето, прокарано край Английския плаж, отразяваше лъчите на залеза, простирайки се като алена серпантина до града. Ирен за миг погледна през рамо към Къщата на носа, докато въртеше усилено педалите на велосипеда на брат си. Още ѝ тежаха думите на Симон и ужасът в очите ѝ, когато видя дъщеря си да изхвърча навън през глава в падащия здрач; но мисълта за Исмаел, плаващ към къщи, където го чакаше вестта за гибелта на Хана, прогонваше тези угризения.

Симон ѝ бе разказала, че по-рано през деня двама туристи намерили тялото на Хана близо до гората. Печалната новина бе хвърлила в скръб всички, имали щастието да общуват с бърбривото момиче, и веднага се бяха нароили всевъзможни слухове. Говореше се, че майка ѝ Елизабет получила нервна криза, узнавайки страшната вест, и понастоящем се намирала под въздействие на успокоителните, които ѝ дал доктор Жиро. Но това съвсем не беше всичко.

Мълвата за стара серия от престъпления, разтърсили живота на местните хора преди години, отново изплува на повърхността. Някои се опитваха да свържат произшествието със зловещата сага от неразрешени случаи на убийства, извършени в Крейвънмурската гора през двайсетте години на века.

Други предпочитаха да не бързат със заключенията, а да изчакат изясняването на подробностите около трагедията. Пороят от слухове обаче не хвърляше никаква светлина върху причината за смъртта. Твърдеше се, че туристите, натъкнали се на тялото, с часове давали показания в сградата на жандармерията, а двама експерт-криминалисти от Ла Рошел^[1] вече пътували към града. Като оставим това настрана, гибелта на Хана си оставаше загадка.

Макар и да бързаше с всички сили, Ирен пристигна в града, когато слънчевият диск вече бе потънал зад хоризонта. Улиците бяха почти пуси и малкото хора, които все още сновяха из тях, се движеха безщумно като безплътни сенки. Момичето остави колелото до една

стара улична лампа, осветяваща началото на уличката, където живееха чичото и лелята на Исмаел. Домът им бе скромна, непретенциозна постройка — рибарско жилище край залива. Личеше си, че от последното боядисване бяха изминали десетки години, а топлата светлина на две маслени лампи разкриваше следите, оставени от соления морски вятър по фасадата.

Ирен се приближи до прага със свит на топка стомах, боейки се да потропа на вратата. С какво право дръзваше да безпокои съсипаното от скръб семейство? Какво си бе въобразила?

Спря се нерешително — не смееше да продължи напред, но не искаше и да си тръгне, разкъсвана от съмнения и същевременно от нуждата да види Исмаел, да бъде до него в този труден момент. Докато се колебаеше, вратата на къщата се отвори и оттам излезе закръглената, достолепна фигура на доктор Жиро. Местният последовател на Асклепий тъкмо се канеше да поеме по улицата, когато блестящите му, защитени от очилата очи забелязаха притаената в сенките Ирен.

— Ти си дъщерята на мадам Совел, нали?

Момичето кимна.

— Ако си дошла да видиш Исмаел, той не си е вкъщи — каза доктор Жиро. — Щом научи какво е станало с братовчедка му, скочи на платноходката си и отплава.

Лицето на Ирен побеля като тебешир, което не убягна от вниманието на лекаря.

— Момчето е добър моряк. Ще се върне.

Ирен отиде пеша до кея. Самотният силует на „Кюанеос“ се изрязваше сред мъглите, осветен от луната. Момичето седна на парапета и се загледа след платноходката, която държеше курс към островчето с фара. В този миг никаква сила на света не можеше да избави Исмаел от доброволно избраното усамотение. Ирен изпитваше желание да вземе някоя лодка и да последва момчето до пределите на тайния му свят, но същевременно разбираше, че всяка намеса от нейна страна би била безполезна.

Очите ѝ се наляха със сълзи, защото едва сега ужасът на произшествието връхлетя съзнанието ѝ с цялата си тежест. Когато

„Кюанеос“ се стопи напълно в мрака, Ирен яхна отново велосипеда и пое към къщи.

Докато се носеше по шосето край плажа, ясно си представяше как Исмаел стои безмълвно на кулата на фара, останал насаме с мислите си. Спомни си многобройните случаи, в които самата тя се бе изолирала от света, изследвайки тайните кътчета на душата си. Това я накара да си обещае, че — каквото и да стане — няма да остави Исмаел да се лута по този път на сенките.

Тази нощ хапнаха надве-натри. Вечерята премина като мрачен ритуал, изпълнен с мълчание и неуловими погледи, докато Симон и децата ѝ се преструваха, че се хранят с апетит, преди да се разотидат по стаите си. В единайсет часа цялата къща бе притихнала и само една лампа светеше все още — нощната лампичка на Дориан.

Студен вятър нахлуваше през отворения прозорец на стаята му. Излегнат в кревата си и зареял поглед в мрака, Дориан се вслушваше в призрачния шепот на гората. Малко преди полунощ загаси лампата и отиде до прозореца. Тъмният листак се вълнуваше като море, рошено от вятъра. Момчето се втренчи във вихъра от сенки, танцуващи в горския гъсталак.

Долавяше нечие присъствие, което дебнеше в мрака.

Отвъд гората смътно се виждаше характерният силует на Крейвънмур. Правоъгълник от светлина очертаваше последния прозорец на северното крило. Изведнъж сред дърветата изникна трептящ златен ореол. Светлинка в гората — може би факел или фенер. Сепнато, момчето преглътна на сухо. Примигващото сияние ту се появяваше, ту изчезваше, описвайки кръгове в горските дебри.

Само след минута, нахлузил дебел пуловер и кожени ботуши, Дориан се спусна крадешком по стълбите и извънредно внимателно отвори входната врата. Нощта беше студена и ревът на морето в подножието на скалите огласяше тъмната. Момчето проследи с поглед лунната диря — сребрист пояс, който лъкатушеше към сърцето на леса. При мисълта за топлата и безопасна стая Дориан въздъхна и стомахът му се сви тревожно.

Припламващите светлилки пронизваха обвилата гората мъгла като бели карфици. Момчето направи стъпка напред, после друга —

краката сякаш сами го водеха. Преди да се усети, горските сенки го обкръжиха отвсякъде, а Къщата на носа, която бе оставил зад гърба си, изглеждаше далече, безкрайно далече.

Нея нощ дори най-непрогледната тъмнина и най-дълбоката тишина на света не биха помогнали на Ирен да заспи. Точно в дванайсет тя най-сетне се отказа от опитите да подремне и запали нощната си лампичка. Дневникът на Алма Малтис лежеше до мъничкия медальон, който Ирен бе получила като подарък от баща си преди години — сребърна фигурка на ангел. Момичето взе дневника и отново го отвори на първата страница.

Познатият изящен почерк сякаш я приветства. Пожълтелият изтънял лист напомняше ръжена нива, развълнувана от вятъра. Плъзгайки бавно и внимателно поглед по редовете, Ирен навлезе отново в тайния лабиринт на спомените на Алма Малтис.

Щом обърна първата страница, магията на думите я пренесе в друг свят. Вече не чуваше грохота на вълните, нито шума на вятъра в гората. Мислите ѝ блуждаеха далече...

Снощи ги чух да се препират жестоко в библиотеката. Той ту ѝ крещеше, ту я умоляваше да го остави на мира, да се махне завинаги от къщата. Каза ѝ, че няма никакво право да съсипва така живота ни. Никога не ще забравя звука на онзи смях, който избухна зад стената — напомняше животински вой, изпълнен с ярост и омраза. Хиляди книги се сринаха от рафтовете с трясък, който отекна из целия дом. Нейният гняв нараства с всеки изминал ден. От мига, в който освободих тази адска твар от заточението ѝ, тя неспирно набира сили.

Нощем той бди като страж до леглото ми. Зная, страх го е, че ако ме остави сама дори за миг, сянката ще ме нападне. Отдавна не е споделял с мен какво му се върти в главата, но и не е нужно да ми обяснява. От седмици не е спал. Всяка нощ е кошмарно и безкрайно очакване. Наслагал е стотици свещи из цялата къща — опитва се да

освети всяко кътче, да не би мракът да послужи за убежище на сянката. Само за месец сякаш е остарял с десет години.

Понякога ми се струва, че аз съм виновна за всичко и ако изчезна, заедно с мен ще се изпари и неговото проклятие. Може би тъкмо това трябва да сторя — да се разделя с него и да отида на неизбежната си среща със сянката. Единствено така ще получим покой. Само едно нещо ме възпира да направя тази крачка — мисълта да го напусна е непоносима. Без него нищо няма смисъл — ни животът, ни смъртта...

Ирен вдигна очи от дневника. Лабиринтът на съмненията, измъчвали Алма Малтис, я разстройваше и същевременно ѝ се струваше тревожно близък. Границата между чувството за вина и желанието за живот изглеждаше тънка като острието на отровен кинжал. Ирен загаси лампата. Този образ дълго време не избледня в мислите ѝ: отровен кинжал.

Дориан навлезе в гората, следвайки дирята на светлинките, които идваха от някакъв незнаен източник и проблясваха сред гъсталака. Влажните от мъглата листа образуваха ветрила от неясни миражи. Момчето тревожно се вслушваше в шума от собствените си стъпки, които издаваха присъствието му. Накрая пое дълбоко дъх и си припомни взетото решение: нямаше да си тръгне оттук, докато не узнаеше какво се крие в гората. Това бе всичко — просто и ясно.

Спря се в края на поляната, където бе открил следи от стъпки предния ден. Сега дирята бе смътна и едва си личеше. Той отиде до дървото с наранения ствол и опипа браздите по него. В съзнанието му изникна образа на някаква твар, катереща се светкавично по дърветата като избягала от ада котка. Две секунди по-късно чу скърцане зад гърба си, което го предупреди, че някой — или нещо — се приближава към него.

Дориан се скри в шубраците. Острите шипове на храстите го драскаха като карфици. Затаи дъх и се замоли незнайното същество, което се приближаваше, да не чуе биенето на сърцето му така, както той го чуваше в момента — струваше му се, че кънти като чук. След малко примигващите светлини, които бе зърнал в далечината, си проправиха път сред пролуките на гъсталака, образувайки облаче мъгла с червеникаво сияние.

Оттатък храстите се разнесоха стъпки. Момчето зажумя, неподвижно като статуя. Стъпките спряха. Дориан чувстваше недостиг на кислород, но при тези обстоятелства бе готов да не диша през близките десет години. Накрая, когато дробовете му вече щяха да се пръснат, две ръце разгърнаха клонките на храста, който бе избрал за скривалище. Коленете на Дориан омекнаха като желе. Светлината на някакъв фенер го заслепи. След кратка пауза, която за момчето се проточи цяла вечност, незнайният силует остави фенера на земята и коленичи пред него. Дориан видя лице, което му се стори смътно познато, но паниката му пречеше да осъзнае на кого принадлежи. Лицето се усмихна.

— Гледай ти! Какво правиш тук, ако мога да попитам? — изрече един спокоен и дружелюбен глас.

Дориан най-сетне си даде сметка, че пред него стои не друг, а Лазарус. Едва тогава се осмели да си поеме отново дъх.

Въпреки всичко трябваше да мине четвърт час, преди ръцете му да престанат да треперят. Лазарус се възползва от това, за да му подаде чаша горещ шоколад и да седне срещу него. Стопанинът на Крейвънмур бе отвел момчето в една постройка до фабриката за играчки. Щом се озоваха там, той приготви горещ шоколад и за двамата, без да бърза.

Докато сърбаха шумно и се гледаха над ръба на чашите, Лазарус изведнъж прихна да се смее.

— Ама че ме уплаши, синко — рече той.

— Ако това ще ви утеши, аз брах много по-голям страх от вас — отвърна Дориан. От горещия шоколад в стомаха му по тялото му се разливаше усещане за топлина и покой.

— Не се и съмнявам — разсмя се Лазарус. — Я ми кажи сега какво правеше в гората.

— Видях светлини.

— Видял си моя фенер. Затова ли излезе от къщи? И то посред нощ? Забрави ли какво се случи с Хана?

Дориан преглътна слюнка, която му се стори по-скоро като едрокалибрен куршум.

— Не, господине.

— Добре. Гледай да не го забравиш. Опасно е да се разхождаш по тия места в тъмното. От известно време имам чувството, че някой броди из гората.

— И вие ли видяхте следите?

— Какви следи?

Момчето заговори за страховете и опасенията си относно странното присъствие, което долавяше в гората. Отначало му бе трудно да сподели наблюденията си, но Лазарус му вдъхваше такова доверие и спокойствие, че постепенно езикът му се развърза. Докато разказваше, Лазарус го слушаше внимателно, но не криеше удивлението си, а най-фантастичните подробности дори го караха да се усмихва.

— Сянка, значи? — попита трезво майсторът на играчки.

— Не вярвате на нито една моя дума — оплака се Дориан.

— Напротив, вярвам ти. Или поне се опитвам. Но навярно ще се съгласиш, че това, което ми разказваш, е малко... странно.

— Но вие също сте видели нещо. Затова бяхте в гората. Не съм ли прав?

Лазарус се усмихна.

— Така е. И на мен нещо ми се привижда, но не мога да го опиша с такива подробности като теб.

Дориан допи шоколада си.

— Искаш ли още? — предложи Лазарус.

Момчето кимна. Чувстваше се уютно в компанията на майстора на играчки. Да пие с него шоколад в потаен нощен час бе интересно и вълнуващо преживяване.

Оглеждайки ателието, в което се намираха, Дориан забеляза огромна фигура, просната върху една от работните маси и завита с покривало.

— Нещо ново ли майсторите?

Лазарус кимна.

— Искаш ли да ти го покажа?

Момчето ококори очи с жадно любопитство. Нямахше нужда от отговор.

— Добре, но имай предвид, че още не е завършен... — предупреди го Лазарус, като се приближи до покривалото и поднесе фенер към него.

— Робот ли е? — попита Дориан.

— В известен смисъл — да. Но май ще се окаже доста чудато произведение. Идеята за него не ми даваше мира години наред. Всъщност преди много време ми я подсказа едно момче горе-долу на твоята възраст.

— Ваш приятел ли?

Мъжът се усмихна с лека тъга.

— Готов ли си? — попита.

Дориан закима енергично. Лазарус свали плата, който покриваше изделието... Стреснато, момчето отстъпи крачка назад.

— Това е просто машина, Дориан. Не бива да те плаши...

Дориан заразглежда могъщата фигура. Майсторът на играчки бе изковал ангел от метал — почти двуметров колос с внушителни криле. Изработеното от стомана лице проблясваше изпод качулка. Ръцете му също бяха огромни — можеха да обхванат главата на момчето в юмрук.

Лазарус докосна някаква пружина на тила на ангела и механичното създание отвори очи — два рубина, пламтящи като нажежени въглени. Гледаха право в него... в Дориан. Сърцето му едва не изхвъркна.

— Моля ви, изключете го...

Лазарус забеляза ужасеното изражение на момчето и побърза да покрие отново робота.

Дориан въздъхна облекчено, когато демоничният ангел се скри от погледа му.

— Съжалявам — рече Лазарус. — Не биваше да ти го показвам. Това е просто машина, Дориан. Метал. Не се плаши от вида му. Играчка е, нищо повече.

Момчето кимна, макар че не изглеждаше убедено.

Лазарус побърза да му поднесе нова чаша, пълна с димящ шоколад. Дориан засърба шумно гъстата течност, която му действаше подкрепително. В това време майсторът на играчки го наблюдаваше

внимателно. Когато преполови чашата си, момчето погледна Лазарус и двамата се усмихнаха.

— Здравата се уплаши, а? — попита мъжът.

Хлапакът се изкиска нервно.

— Сигурно ме мислите за голям пъзъл.

— Напротив. Малцина биха дръзнали да правят проучвания из гората след това, което се случи с Хана.

— А според вас какво точно е станало с нея?

Лазарус сви рамене.

— Трудно е да се каже. Вероятно ще трябва да изчакаме полицията да завърши разследването.

— Да, но...

— Но какво?

— Ами ако в гората наистина има нещо? — настойчиво попита Дориан.

— Сянка ли?

Момчето кимна сериозно.

— Да си чувал някога за Doppelgänger? — попита Лазарус.

Дориан поклати глава. Майсторът на играчки го гледаше изпитателно.

— Това е немска дума — обясни той. — Използва се за обозначение на човешка сянка, която по някаква причина се е отделила от собственика си. Искаш ли да чуеш една интересна история?

— Да, моля...

Лазарус се настани удобно в креслото срещу момчето и извади дълга пура. Дориан знаеше от филмите, че този предмет с форма на торпедо се нарича хаванска пура и струва цяло състояние, а при пушене разпръсква остра и лютивя миризма. Всъщност след Грета Гарбо неговият любим герой от сутрешните кинопрожекции беше Граучо Маркс^[2]. Простата публика се задоволяваше да вдишва дима от втора ръка. Лазарус огледа пурата и я прибра отново непокътната; най-сетне бе готов да подхване разказа си.

— И тъй, тази история ми я разправи някога един колега. Времето на действието е 1915 г. Мястото — град Берлин...

От всички часовникари в Берлин никой не се отнасяше така усърдно и добросъвестно към работата си като Херман Бьоклин. Неукротимият му стремеж да създаде най-прецизните механизми дори го бе накарал да развие теория за връзката между времето и скоростта, с която се движи светлината във вселената. Бьоклин живееше, заобиколен от часовници, в малка квартира, заемаща задната част на магазина му на „Хенрихщрасе“. Беше самотник. Нямаше семейство, нито пък приятели. Единственият му другар бе стар котарак на име Салман, който с часове седеше тихо до стопанина си в работилницата, докато Бьоклин се занимаваше неуморно с любимата си наука. С течение на годините интересът му към нея се разрасна до размерите на мания. Често се случваше по цели дни да не отваря магазина си за клиенти. Цели денонощия се трудеше от зори до мрак да постигне своята мечта: идеалният часовник, универсалният механизъм за отмерване на времето.

Един ден след двуседмични снежни бури, вилнеещи в скования от студ Берлин, часовникарят бе посетен от странен клиент — представителен господин на име Андреас Корели^[3]. Беше издокаран с луксозен, ослепително бял костюм, а дългите му, копринено лъскави коси бяха посребрени. Черни очила скриваха очите му. Бьоклин заяви, че магазинът е затворен за клиенти, но Корели настоя да бъде приет — идвал отдалече и пътувал дълго специално за да посети часовникаря. Заяви, че е в течение на техническите му постижения и дори ги описа с най-големи подробности. Това силно заинтригува Бьоклин, който до този миг бе убеден, че откритията му не са известни на публиката.

Молбата на Корели се оказа не по-малко странна. Той искаше Бьоклин да му изработи часовник, но не какъв да е. Стрелките му трябваше да се въртят наобратно. Както обясни Корели, причината за тази поръчка бе, че страдал от смъртоносна болест, която неминуемо щяла да покоси живота му до няколко месеца. Тъкмо затова желал да има

часовник, който да отброява оставащите му часове, минути и секунди.

Необикновената молба бе придружена от също тъй щедра парична оферта. Нещо повече — Корели се нагърбваше да осигури фондове, които да финансират научната работа на часовникаря до края на живота му. В замяна на това майсторът трябваше да посвети само няколко седмици на създаването на чудния механизъм.

Излишно е да се каже, че Бьоклин прие да изпълни поръчката. Две седмици се труди усилено в работилницата си. Вниманието му все още бе погълнато от тази задача, когато Андреас Корели отново потропа на вратата му след няколко дни. Часовникът вече бе готов. Клиентът го разгледа усмихнат, похвали добре свършената работа и каза на часовникаря, че възнаграждението му е повече от заслужено. Изнуреният Бьоклин призна, че е вложил цялата си душа в поръчката. Корели кимна. Нави часовника и погледа как работи механизмът. Сетне връчи на Бьоклин торба със златни монети и се сбогува с него.

Обезумял от радост и ламтеж, часовникарят се захвана да брои жълтиците си. По някое време зърна отражението си в огледалото. Стори му се, че изглежда състарен и изнемощял. Несъмнено се бе преуморил от работа. Реши, че е заслужил няколко дни почивка, и отиде да си легне.

На следващия ден ярки слънчеви лъчи нахлуха през прозореца му. Чувствайки се все още изтощен, Бьоклин отиде да си измие лицето и отново надникна в огледалото. От ужас чак го побиха тръпки. Когато си легна предната нощ, изглеждаше като човек на четирийсет и една години — съсипан от умора, но все още млад. На сутринта виждаше пред себе си лицето на човек, приближаващ шейсетте. Потресен, отиде в парка да подиша чист въздух. Когато се върна в магазина, отново се взря в отражението си. От огледалото го гледаше грохнал старец. Изпаднал в паника, излезе на улицата и се сблъска с един съсед, който

го попита дали е виждал часовникаря Бьоклин. Херман побягна, обзет от истерия.

Прекара нощта, сврян в една смрадлива крчма сред разни престъпници и хора със съмнителна репутация. Всичко друго бе за предпочитане пред перспективата да остане сам. Чувстваше как кожата му повяхва и се сбръчква с всяка изминала минута. Струваше му се, че костите му са станали по-крехки. Дишаше все по-трудно.

В полунощ един непознат го попита дали може да седне при него. Бьоклин го изгледа. Мъжът беше млад и с приятна външност, на вид около двайсетгодишен. Часовникарят за пръв път виждаше лицето му — единствено черните очила му се сториха добре познати. Сърцето на Бьоклин се сви. Корели...

Андреас Корели седна срещу него и извади часовника, измайсторен преди няколко дни. Бьоклин отчаяно го попита дали знае що за странна болест го е поразила. Защо остаряваше с всеки изминал миг? Корели му показва часовника, чиито стрелки бавно се въртяха наопаки, и му припомни собствените му думи — че е вложил душата си в тази вещ. Именно затова с всяка изминала минута душата и тялото му остаряваха безвъзвратно.

Заслепен от ужас, Бьоклин го замоли за помощ. Каза му, че е готов на всичко, дори да се отрече от себе си, стига само да си възвърне младостта и душата. Корели с усмивка го запита дали е сигурен в това. Часовникарят потвърди: бе готов на всякакви жертви.

Тогава Корели рече, че е склонен да му върне часовника, а с него и душата, в замяна на нещо, от което Бьоклин бездруго нямал никаква полза — неговата сянка. Объркан, часовникарят попита това ли е цената, която трябва да плати — само някаква си сянка? Корели кимна и Бьоклин тутакси прие сделката.

Странният клиент извади стъклено шишенце, махна тапата му и го сложи на масата. Бьоклин с почуда видя как собствената му сянка се отдели като вихър от газ и за

секунда се вмъкна в шишенцето. Корели сложи тапата, сбогува се с Блоклин и си тръгна в нощта. Щом напусна кръчмата, стрелките на часовника, който майсторът държеше в ръцете си, се преобърнаха и започнаха да се въртят в правилната посока.

Призори Блоклин се прибра у дома и видя, че лицето му отново изглежда младо. Въздъхна с облекчение, но го чакаше друга изненада. Котаракът Салман не се мяркаше никъде. Часовникарят го търси из цялата къща, а когато най-сетне го намери, се смрази от ужас. Клетото животно висеше обесено на едно въже, завързано за лампата в работилницата. Работната маса бе катурната, а инструментите — разхвърляни из стаята. През жилището сякаш бе преминал ураган. Всичко беше изпотрошено. Като че ли това не бе достатъчно, имаше и драсканици по стените. Някой несръчно бе написал на всевъзможни места една непонятна дума:

НИЛКОЪЛБ

Часовникарят разгледа внимателно отвратителния надпис, но изминаха няколко минути, преди да го разгадае. Това беше неговото име, изписано наопаки. Нилкоълб. Блоклин. Чу шепот зад гърба си и когато се обърна, се озова срещу отражението си, ала то бе тъмно като демоничен мираж.

Едва тогава разбра. Това бе тя — собствената му сянка; гледаше го предизвикателно. Опита се да я улови, но сянката се изсмя като хиена и се разнесе по стената. Сетне Блоклин с потрес видя как тя грабна един дълъг нож и избяга през вратата, стопявайки се в мрака.

Същата нощ бе извършено първото престъпление на „Хенрихсрасе“. Неколцина свидетели заявиха, че са видели как Блоклин хладнокръвно заклал един войник, който вървял по уличката в ранното утро. Полицията задържа часовникаря и го подложи на продължителен разпит. На следващата нощ, докато Блоклин бе под стража в килията си, бяха извършени още две убийства. Така се

зароди мълга за мистериозен главорез, бродещ нощем из Берлин под прикритието на мрака. Бьоклин се опита да обясни на властите какво се случва, но никой не пожела да го изслуша. Вестниците разискваха доколко е възможно да има убиец, способен всяка нощ да се измъква от строго охранявана килия, за да извършва най-зловещите престъпления в историята на Берлин.

Кървавите дела на сянката сяха страх из града точно двацет и пет дни. Краят на този загадъчен случай бе също тъй неочакван и необясним, както и началото му. В малките часове на 12 януари 1916 г. сянката на Херман Бьоклин се вмъкна в мрачния затвор на тайната полиция. Часовоят, който караулеше до килията, се закле, че е видял с очите си как часовникарят се борел с някаква сянка и в разгара на схватката успял да я наръга с нож. Призори следващият страж, застъпил на пост, завари Бьоклин мъртъв в килията си с рана от нож в сърцето.

Няколко дни по-късно чужд човек на име Андреас Корели предложи да заплати разходите по погребението на Бьоклин в общ гроб на Берлинското гробище. На ритуала присъстваха единствено гробарят и един странен тип с черни очила.

Престъпленията на „Хенрихщрасе“ не бяха разкрити и все още се числят към неразрешените случаи в архивите на берлинската полиция...

— Еха... — прошепна Дориан, когато Лазарус приключи разказа си. — Ама всичко това случило ли се е наистина?

Майсторът на играчки се усмихна.

— Не. Но си знаех, че историята ще ти хареса.

Момчето сведе поглед към чашата си. Разбираше, че Лазарус е съчинил занимателната история, за да разсее страха му от механичния ангел. Ловък трик, но нищо повече. Лазарус окуражително го потупа по рамото.

— Май вече е доста късно да си играем на детективи — отбеляза той. — Хайде, ще те изпратя до вкъщи.

— Обещавате ли, че няма да ме издадете на мама? — замоли се Дориан.

— Само ако ти ми обещаеш, че повече няма да се разхождаш нощем сам из гората — поне докато не се изясни какво е станало с Хана...

Двамата се погледнаха право в очите.

— Дадено — съгласи се момчето.

Лазарус му стисна ръката съвсем делово. После, загадъчно усмихнат, отиде до един шкаф, извади оттам дървена кутия и му я връчи.

— Какво е това? — любопитства момчето.

— Тайна. Отвори я и ще видиш.

Дориан отвори кутията и светлината на фенера разкри сребърна фигурка, голяма колкото дланта му. Той смаяно погледна Лазарус, който му се усмихна.

— Нека да ти покажа как работи това.

Майсторът на играчки взе фигурката и я постави на масата. С леко натискане на пръстите я накара да разпери криле, тъй че стана ясно какво представляваше. Ангел. Същият като онзи, който бе стреснал момчето, но изработен в малък мащаб.

— С този размер не може да те уплаши, нали?

Дориан кимна въодушевено.

— Значи това ще е твоят ангел-хранител. Той ще те закриля от сенките...

Лазарус изпрати момчето през гората до Къщата на носа. Пътъом му обясняваше тайните на занаята си и разни техники за създаване на работи и други механизми, които по своята сложност и находчивост сякаш граничеха с магията. Лазарус като че ли знаеше всичко и имаше готов отговор дори на най-заплетените и коварни въпроси. Просто не можеше да бъде хванат натясно. Когато стигнаха края на гората, Дориан вече бе във възторг от него и се гордееше, че има такъв приятел.

— Не си забравил нашия договор, нали? — прошепна Лазарус.

— Никакви нощни екскурзии занапред.

Дориан кимна и забърза към къщи. Майсторът на играчки остана да чака отвън, докато момчето се качи в стаята си и му помаха от

прозореца. Лазарус му махна за поздрав на свой ред и едва тогава си тръгна. Горският мрак го погълна отново.

Проснат в кревата, Дориан се усмихваше щастливо. Всичките му грижи и тревоги се бяха изпарили. Успокоено, момчето отвори кутията и извади механичния ангел. Подаръкът на Лазарус беше безупречно изработен и неземно красив. Сложността на механизма носеше отпечатъка на тайнствена, вълшебна наука. Дориан остави фигурката на пода до кревата си и изгаси лампата. Лазарус беше гений — това бе точната дума. Дориан я бе чувал стотици пъти и винаги се изумяваше от лекотата, с която прикачваха това определение на разни хора, недостойни да го носят. В лицето на Лазарус най-сетне бе срещнал истински гений, който отгоре на всичко бе негов приятел.

Неудържимото желание за сън постепенно надделя над въодушевлението. Дориан се предаде на умората и скоро се унесе в блянове за чудни приключения. Във въображението си се виждаше като наследник на науката на Лазарус и сам изобретяваше машина, която ловеше сенки и избавяше света от зловеща престъпна организация.

Дориан вече спеше дълбоко, когато фигурката изведнъж се раздвижи от само себе си и крилете ѝ бавно се разпериха. Металният ангел наклони глава и вдигна едната си ръка. Черните му очи — вкаменени обсидианови сълзи — искряха в сумрака.

[1] Ла Рошел — пристанищен град на брега на Бискайския залив, регион Поату-Шарант, Франция. ↑

[2] Джулиъс Хенри Маркс, по-известен като Граучо Маркс (1890–1977) — американски комик, телевизионна и кино звезда, който прави кариера и като част от комедийния квинтет братя Маркс, и самостоятелно. Известен е с бързото си импровизирано остроумие, както и с характерната си външност — дебели вежди и мустаци, очила и почти неотменна пура в устата. ↑

[3] Андреас Корели е един от централните персонажи в „Играта на ангела“ — вторият роман на Сафон от поредицата за Гробището на забравените книги. ↑

8. ИНКОГНИТО

Цели три дни Ирен не получи вест от Исмаел. През това време той не се вясна в града и платноходката му не влезе в пристанището. Буреносен фронт бе обхванал крайбрежието на Нормандия, похлупвайки залива с пепелявосиво покривало, което явно нямаше да се разнесе за седмица.

Улиците на града бяха замрели под ситния дъждец в утрото, когато Хана измина последния си път до малкото гробище на възвишението, което се издигаше на североизток от Синия залив. Траурното шествие я изпроводи до портите на гробището. По изрично желание на семейството на ритуала присъстваха само най-близките на девойката. Със сърца, натежали от спомена за нея, жителите на градчето мълчаливо се разотидоха под дъжда.

Лазарус предложи да придружи Симон и децата ѝ по обратния път към Къщата на носа, докато събралите се хора полека се разпръснаха като утринна мъгла. Именно тогава Ирен зърна самотния силует на Исмаел; застанал на върха на стръмните скали, ограждащи гробището, той съзерцаваше оловното море. Ирен размени поглед с майка си и това бе достатъчно. С едно кимване Симон ѝ разреши да си тръгне. След малко колата на Лазарус потегли от параклиса „Сен Ролан“, а Ирен се закатери по пътеката, която водеше към скалите.

Откъм хоризонта долиташе грохотът на електрическа буря, бушуваща над морето. Мълниите, прорязващи небето, озаряваха плътните облаци, подобни на цистерни от нажежен метал. Момичето завари Исмаел да седи на една скала, загледан в океана. В далечината островчето с фара и носът чезнеха сред мъглата.

Докато се връщаха към града, Исмаел неочаквано сподели с Ирен къде е бил през последните три дни. Започна разказа си от момента, когато узнал печалната новина.

Веднага потеглил с „Кюанеос“ към островчето с фара, напразно опитвайки се да избяга от чувствата, от които няма спасение. През дългите часове до разсъмването умът му постепенно се проявил и пред него като светлина в края на тунела се появила нова цел: да разкрие виновника за трагедията и да го накара да си плати за стореното. Жаждата за мъст изглеждала единственият цял, способен да облекчи болката.

Обясненията на жандармерията изобщо не го задоволили. Секретността, с която местните власти провеждали разследването, му изглеждала, меко казано, подозрителна. Преди да настъпи зората на следващия ден, Исмаел вече бил взел решение да започне собствено разследване. Щял да узнае истината на всяка цена, без да се съобразява с разни правила. Същата нощ се промъкнал в импровизираната лаборатория по съдебна медицина на доктор Жиро. Благодарение на дързостта си и на чифт клещи се справил с веригата на катинара и с всички препятствия, изпречили се на пътя му.

Ирен слушаше с удивление, граничещо с недоверие, как Исмаел се прокраднал в унилата постройка, как изчакал Жиро да си тръгне и в призрачния сумрак, пропит с изпарения от формол, затърсил в архивите на доктора папката с материалите, касаещи смъртта на Хана.

И сам не знаел откъде се взело у него хладнокръвието, необходимо за тази задача. Наличието на двата трупа, които лежали в помещението, завити с чаршафи, очевидно не въздействало насърчително. Телата принадлежали на двама водолази, които предната нощ имали нещастieto да попаднат в подводно течение в пролива Ла Рошел, докато се опитвали да спасят товара на една платноходка, заседнала в рифа.

Ирен, пребледняла като порцеланова кукла, изслуша мрачния разказ от край до край, включително и подробностите около препъването на Исмаел в една от операционните маси. Момичето въздъхна облекчено, когато той приключи с тази тема. Когато излязъл оттам, Исмаел занесъл папката на платноходката си и два часа се борил с многословието и медицинския жаргон на доктор Жиро, опитвайки се да извлече същественото.

Ирен преглътна буцата в гърлото си.

— Как е умряла? — промълви тя.

Исмаел я погледна прямо със странен блясък в очите.

— Не е известно как, но се знае от какво е умряла. Според доклада официалното заключение за причината е спиране на сърцето — поясни той. — Но в окончателния анализ Жиро е отбелязал, че — по негово лично мнение — Хана е видяла в гората нещо, което е предизвикало у нея силен пристъп на паника.

Паника. Тази дума закърня в съзнанието на Ирен. Нейната приятелка Хана бе умряла от страх, а онова, което я бе ужасило, все още се спотайваше в гората.

— Беше неделя, нали? — рече тя. — Нещо трябва да се е случило в този ден...

Исмаел кимна бавно. Очевидно вече бе мислил за това.

— Или предната нощ — предположи той.

Ирен го изгледа учудено.

— Нея нощ Хана остана да преспи в Крейвънмур. На следващия ден беше в неизвестност, докато не я намериха мъртва в гората — продължи момчето.

— Какво искаш да кажеш?

— Бях в гората. Видях следи, изпочупени клони. Имало е борба. Някой е преследвал Хана от къщата.

— От Крейвънмур?

Исмаел кимна отново.

— Трябва да узнаем какво се е случило в деня преди изчезването ѝ. Навярно така ще разберем кой или какво я е преследвало в гората.

— И как ще стане това? Искam да кажа, че полицията... — подхвана Ирен.

— Сещам се само за един начин.

— Крейвънмур — промълви тя.

— Именно. Довечера...

Залезът обагряше в бакърено пролуките в покрива на буреносните облаци, носещи се откъм хоризонта. Докато сенките се спускаха над залива, на нощното небе се появи почти съвършен кръг от светлина, очертал растящата луна. Сребристото ѝ сияние бе изтъкало килим от отражения в стаята на Ирен. Девојката за миг откъсна очи от дневника на Алма Малтис и се загледа в кълбото, което ѝ се усмихваше от небосвода. След двајсет и четири часа то щеше да

стане идеално кръгло. Третото лятно пълнолуние — карнавалната нощ в Синия залив.

В този миг обаче лунният диск имаше друго значение за Ирен. След няколко минути трябваше да отиде на тайната си среща с Исмаел в покрайнините на гората. Идеята да излезе в непрогледния мрак и да се впусне в неизбродните дебри на Крейвънмур сега ѝ изглеждаше неразумна. По-точно казано, откровено глупава. От друга страна, сърце не ѝ даваше да подведе Исмаел в такъв момент. Така се бе почувствала и по-рано през деня, когато момчето заяви намерението си да отиде в дома на Лазарус Жан, за да търси отговори за смъртта на Хана. Неспособна да подреди мислите си, Ирен взе отново дневника на Алма Малтис и се потопи в страниците му.

Вече три дни нямам никаква вест от него. Излезе неочаквано посред нощ, убеден, че ако се отдалечи от мен, сянката ще го последва. Не пожела да ми каже къде отива, но подозирам, че е потърсил убежище на островчето с фара. Винаги търсеше покой на това усамотено място и имам чувството, че и този път се е върнал там като уплашено дете, за да се изправи лице в лице с кошмара си. Отсъствието му обаче ме кара да се съмнявам във всичко, в което вярвах досега. През тези три дни сянката не се появи. Затворих се в спалнята си и не съм мърдала оттук, заобиколена от свещи, фенери и маслени лампи. Цялата стая е окъпана в светлина, няма нито едно тъмно кътче. Почти не можах да мигна.

Докато пиша тези редове в дълбоката нощ, виждам от прозореца си островчето с фара в мъглата. Светлинка проблясва сред скалите. Зная, че това е той — самотен пленник на затвора, на който сам се е обрекъл. Трябва да се махна оттук час по-скоро. Ако е нужно да се изправим пред този кошмар, искам да го направим заедно. А ако е писано да загинем при това, нека сме заедно и в смъртта.

Вече ми е безразлично дали ще живея един ден повече или по-малко в това безумие. Убедена съм, че сянката няма да ни остави на мира. Не бих понесла още

една седмица като тази. Съвестта ми е чиста и душата ми е в мир със себе си. Страхът, който изпитвах през първите дни, сега е само умора и отчаяние.

Утре, докато хората от града провеждат карнавала на главния площад, ще взема някоя от лодките в пристанището и ще отида да го търся. Не ме интересуват последиците, готова съм да посрещна всичко. Стига ми да съм до него и да го подкрепям до сетния миг.

Нещо в мен ми подсказва, че може би все още имаме шанс отново да заживеем нормално, в щастие и мир. Не жадувам за нищо повече...

Едно мъничко камъче изтрополи по прозореца на Ирен и прекъсна четенето ѝ. Тя затвори дневника и хвърли поглед навън. Исмаел я чакаше край гората. Момичето си облече дебела вълнена жилетка, а в това време луната бавно се скри зад облаците.

Ирен предпазливо наблюдаваше майка си от горната площадка на стълбата. Сънят за пореден път бе оборил Симон в любимото ѝ кресло пред прозореца, който гледаше към залива. В скута ѝ лежеше отворена книга, а очилата ѝ за четене бяха увиснали на носа ѝ като шейна на снежна писта. В ъгъла радиоапарат с дървена кутия, украсена с причудливи орнаменти в стил ар нуво^[1], лееше тревожните встъпителни акорди на някакъв детективски сериал. Възползвайки се от прикритието, което ѝ осигуряваше този шум, Ирен се изниза на пръсти край Симон и се вмъкна в кухнята, която имаше излаз към задния двор на Къщата на носа. Цялата операция ѝ отне едва петнайсет секунди.

Исмаел я чакаше отвън, екипиран с широко кожено яке, работни панталони и чифт ботуши, които изглеждаха така, сякаш бе вървял с тях пеша до Константинопол и обратно половин дузина пъти. Студена мъгла пълзеше откъм залива, довявана от нощния бриз, който влачеше над гората керван от променливи облаци.

Ирен закопча жилетката си догоре и само кимна безмълвно, когато момчето я погледна изпитателно. Без излишни приказки

двамата закрачиха по пътеката, която пресичаше гъсталака. Невидими създания огласяха с хор от звуци горския мрак. Шепотът на листата, рошени от вятъра, заглушаваше еката на морските вълни, които се разбиваха в скалите. Исмаел вървеше пръв, а Ирен го следваше плътно. От време на време луната надничаше през пелената на облаците, увиснали над залива, обливайки гората с бледа призрачна светлина. Някъде по средата на пътя Ирен хвана ръката на Исмаел и не я пусна, докато силуетът на Крейвънмур не изникна пред тях.

Момчето даде знак да спрат зад дънера на едно дърво, поразено от мълния. За няколко секунди луната разкъса кадифената завеса на облаците и озари фасадата на Крейвънмур, очертавайки всеки релеф. Имението се откри като хипнотично изображение на причудлива катедрала, изгубена сред дебрите на прокълната гора. Сетне мимолетното видение отново потъна в мрак, а в подножието на сградата се очерта правоъгълник от златиста светлина. Силуетът на Лазарус Жан се появи на прага на главния вход. Майсторът на играчки затвори вратата зад гърба си и бавно слезе по стълбата към пътеката, която се виеше край дъбравата.

— Това е Лазарус. Всяка нощ се разхожда в гората — промълви Ирен.

Исмаел кимна мълчаливо и я задържа да не мърда от мястото си. Момчето не откъсваше поглед от Лазарус, който крачеше към началото на гората, приближавайки се към тях. Ирен погледна въпросително към Исмаел. Той въздъхна и се озърна неспокойно. Стъпките на майстора на играчки вече се чуваха наблизко. Исмаел хвана Ирен за лакътя и я натика в кухия ствол на изсъхналото дърво.

— Насам! Бързо! — прошепна той.

Отвътре дънерът бе просмукан със силна смрад на влага и гнилоч. Мъртвото дърво бе осеяно с дупки и външният зрак се процеждаше през тях, рисувайки фантастична стълба от бледи лъчи по протежение на кухия дънер. С присвит стомах Ирен изведнъж забеляза на два метра над главите им низ от светещи точки. Очи. В гърлото ѝ се надигна вик, но ръката на момчето го изпревари. Викът замря под дланта на Исмаел, затиснала устата ѝ.

— Това са просто прилепи, за Бога! Мирувай! — прошепна той. Двамата чуха как Лазарус зави покрай дървото на път към гората.

Исмаел благоразумно не свали ръката си от устата на момичето, докато стъпките на стопанина на Крейвънмур не заглъхнаха. Прилепите размахваха невидимите си криле в мрака. Ирен усещаше движението на въздуха и острата миризма на животинките.

— Мислех, че не се боиш от прилепи... — рече Исмаел. — Да вървим.

Ирен го последва през градината на Крейвънмур, която водеше към задната част на сградата. На всяка крачка девойката си повтаряше, че в дома няма никой и усещането, че е наблюдавана, е просто игра на въображението ѝ.

Стигнаха до крилото, свързано със старата фабрика за играчки, и спряха пред вратата на постройка, която вероятно бе работилница или монтажен цех. Исмаел извади сгъваем нож и го отвори. Острието проблесна в мрака. Момчето пхна върха на ножа в ключалката и предпазливо опипа вътрешния механизъм.

— Дръпни се настрани. Имам нужда от повече светлина.

Ирен отстъпи няколко крачки и се взря в тъмните прозорци на фабриката. Стъклата, непочиствани от години, бяха замъглени и бе практически невъзможно да се зърне какво има вътре.

— Хайде, хайде... — мърмореше си сам Исмаел, продължавайки да чопли ключалката.

Ирен го наблюдаваше, заглушила вътрешното гласче, което ѝ шепнеше, че незаконното нахълтване в чужд имот не е добра идея. Най-сетне механизмът на ключалката поддаде с едва доловимо изщракване. Лицето на Исмаел грейна в усмивка. Вратата се откряна с няколко сантиметра.

— Фасулска работа — каза той и бавно я отвори.

— Да побързаме — подкани го момичето. — Лазарус скоро ще се върне.

Исмаел влезе пръв. Ирен пое дълбоко дъх и го последва. В неясната светлина се провиждаше гъста завеса от прах, изпълваща помещението като облак от пара. Въздухът бе просмукан с миризмата на различни химикали. Исмаел затвори вратата и двамата с Ирен се озоваха в свят на неведоми сенки. Останките от фабриката за играчки на Лазарус Жан почиваха в мрака, потънали във вечен сън.

— Нищо не се вижда — оплака се Ирен, потискайки желанието си да побегне презглава.

— Трябва да изчакаме очите ни да привикнат с тъмнината. Това е въпрос на секунди — неуверено рече Исмаел.

Секундите се нижеха без резултат. Мракът, забулил фабриката на Лазарус, не избледня. Ирен се напругаше да зърне нещо, което да ѝ подсказже накъде да вървят, когато забеляза един неподвижен изправен силует, стърчащ на няколко метра от нея.

Стомахът ѝ се сви от ужас.

— Исмаел, не сме сами... — промълви тя и се вкопчи в ръката му.

Той се взря в мрака и гърлото му пресъхна. От тавана висеше фигура с протегнати ръце и бавно се поклащаше като махало. Дълги коси падаха по раменете ѝ. Момчето затършува в джоба на якето си с разтреперани ръце и измъкна оттам кутия кибрит. Фигурата застина като жива статуя, готова да се нахвърли върху тях при първия проблясък светлина.

Исмаел драсна една клечка и лумналият пламък ги заслепи за миг. Ирен се вкопчи в момчето с всички сили.

Само след миг от гледката, която се разкри пред очите ѝ, мускулите ѝ омекнаха и студена вълна я обля от глава до пети. Тялото на майка ѝ, Симон, висеше от тавана с протегнати ръце и леко се полюляваше в колебливата светлина на пламъчето.

— Боже мой...

Фигурата бавно се завъртя около оста си и показа другия си профил. Кабели и зъбчати колелца проблясваха в неясната светлина. Лицето бе разделено на две половини и само едната от тях бе завършена.

— Това е машина, просто машина — рече Исмаел, опитвайки се да успокои приятелката си.

Ирен се взираше в зловещата имитация. Чертите на Симон. Цветът на очите ѝ, на косата ѝ. Всяко петънце по кожата, всяка бръчица на лицето бяха възпроизведени с безукорна точност, създавайки безизразна и всяваща страх маска.

— Какво става тук? — възкликна Ирен.

Исмаел посочи една врата в другия край на работилницата, която вероятно водеше към къщата.

— Натам — рече той. Бързаше да отведе момичето по-далече от тази стая и от зловещата фигура, увиснала във въздуха.

Ирен го последва като в унес, все още зашеметена и уплашена от призрачната гледка.

В следващата секунда пламъчето на кибритената клечка, която Исмаел държеше, угасна и мракът ги обгърна отново.

Щом стигнаха до вратата, която водеше към основните помещения на Крейвънмур, килимът от сенки, разстлал се по земята, се разгърна зад гърбовете им като черно цвете, доби обем и запълзя по стената. Сянката се отправи към работните маси и тъмната ѝ дيريا пробяга по бялото покривало, завило фигурата на механичния ангел, който Лазарус бе показал на Дориан предната нощ. Безплътната маса бавно се процеди през шевове на плата и проникна като пара през сглобките на робота.

Силуетът на сянката се просмука напълно във вътрешността на металното тяло. Лек скреж покри механичното създание, обвивайки го във фина ледена паяжина. В следващия миг очите на ангела бавно се отвориха в мрака — два огнени рубина, пламтящи под покривалото.

Могъщата фигура се надигна мудро и разпери криле. С отмерено движение спусна нозе на пода. Закривените ѝ нокти задраскаха по дървената повърхност, оставяйки бразди на всяка крачка. В синкавия зрак все още се виеше струйка дим от угасналата клечка, захвърлена от момчето. Ангелът премина през нея и се изгуби в тъмнината, устремен по дирите на Исмаел и Ирен.

[1] Ар нуво (фр. Art nouveau, „ново изкуство“) — стил в архитектурата, изящните и приложните изкуства, най-разпространен през 90-те години на XIX и началото на XX в. ↑

9. ПРЕОБРАЗЕНА НОЩ

Далечното ехо на настойчиво почукване изтръгна задрямалата Симон от един свят на трептящи акварели и луни, които се разливаха като монети от разтопено сребро. Звукът отново достигна до ушите ѝ, но този път тя се разбуди напълно и осъзна, че сънят пак я е надвил и е осутил намерението ѝ да прочете още някоя глава преди полунощ. Докато нагласяше очилата си за четене, чу шума отново и най-сетне разбра откъде идва. Нечия ръка тропаше леко по прозореца, който гледаше към верандата. Симон стана от креслото и видя усмихнатото лице на Лазарус зад стъклото. Веднага усети, че бузите ѝ пламват. Преди да отвори вратата, погледна отражението си в огледалото в антрето. Същинска катастрофа.

— Добър вечер, мадам Совел. Може би не идвам в подходящ момент... — подхвана Лазарус.

— Съвсем не. Аз... Да ви призная, както си четях, изведнъж съм заспала.

— Значи трябва да вземете друга книга — каза той.

— Сигурно сте прав. Но моля ви, влезте.

— Не бих искал да ви притеснявам.

— Не говорете глупости. Насам, моля.

Лазарус кимна любезно и влезе в къщата. С един бърз поглед прецени обстановката.

— Къщата на носа никога не е изглеждала по-добре — отбеляза той. — Поздравявам ви.

— Заслугата е изцяло на Ирен. Тя е декораторът в нашето семейство. Да ви предложи чай? Кафе?

— Чаша чай би било чудесно, но...

— Нито дума повече! И на мен ще ми се отрази добре.

Погледите им се срещнаха за миг. Лазарус се усмихна сърдечно. Обзета от внезапно смущение, Симон сведе очи и се зае да приготви чая.

— Навярно се питате защо съм дошъл — поде майсторът на играчки.

„Действително“ — помисли си Симон, без да каже нищо.

— Честно казано, всяка нощ правя малка разходка през гората до скалите. Действа ми успокояващо — продължи Лазарус.

Между двамата увисна кратка пауза, подчертана от бълбукането на водата в чайника.

— Чували ли сте за ежегодния маскен бал в Синия залив, мадам Совел?

— Последното лятно пълнолуние през август... — припомни си Симон.

— Точно така. Чудех се дали... Но трябва първо да разберете, че предложението ми е съвсем необвързващо, в противен случай не бих дръзнал да го отправя, всъщност не знаая дали се изразявам ясно...

Лазарус се бореше със смущението си като развълнуван гимназист. Тя му се усмихна ведро.

— Чудех се дали бихте се съгласили да ме придружите на тазгодишния бал — завърши най-сетне той.

На Симон ѝ пресъхна гърлото. Усмивката на Лазарус бавно угасна.

— Съжалявам. Не биваше да искам това от вас. Приемете извиненията ми...

— Със захар или без? — кротко го прекъсна Симон.

— Моля?

— Чаят. Със захар ли го пиете?

— Две лъжички.

Симон кимна, сипа две лъжички захар в чая и старателно го разбърка. Когато приключи, подаде чашата на Лазарус и му се усмихна.

— Може би съм ви засегнал...

— Ни най-малко. Просто не съм свикнала с такива покани. Но с удоволствие ще отида на този бал с вас — отвърна жената и сама се изненада от решението си.

Широка усмивка озари лицето на Лазарус. За миг Симон се почувства трийсет години по-млада. Чувството беше нееднозначно — хем прекрасно, хем смешно. Чувство, което опасно я опияняваше и бе по-силно от скромността, колебанията или угризенията. Беше

забравила колко приятно е да усещаш, че някой проявява интерес към теб.

Десет минути по-късно разговорът продължи на верандата на Къщата на носа. Маслените лампи, окачени на стената, се поклащаха от морския бриз. Седнал на дървения парапет, Лазарус гледаше короните на дърветата в шепнещата гора, развълнувана като черен океан.

Симон наблюдаваше лицето на майстора на играчки.

— Радвам се, че се чувствате уютно в къщата — рече Лазарус. — Децата ви посвикнаха ли с живота в Синия залив?

— Не мога да се оплача. Пригодиха се. Всъщност Ирен май вече има закачка с едно местно момче. Казва се Исмаел. Познавате ли го?

— Исмаел... Да, разбира се. Добро момче е, доколкото зная — сдържано отвърна Лазарус.

— Надявам се да е така. Всъщност все още чакам да ме запознае с него.

— Децата са такива. Трябва да се поставим на тяхно място... — деликатно рече той.

— Сигурно се държа глупаво като всички майки — бдя като орлица над моята почти петнайсетгодишна дъщеря.

— Това е съвсем естествено.

— Не съм убедена, че тя е на същото мнение.

Лазарус се усмихна, но не каза нищо.

— Какво знаете за него? — попита Симон.

— За Исмаел ли? Ами... всъщност доста малко — започна той. — Зная, че е добър моряк. Минава за затворен младеж, който рядко завързва приятелства. Честно казано, и аз стоя настрана от живота на местните хора... Но не смятам, че имате повод за тревога.

Гласовете им проникваха през прозореца му като струйки дим от неизгасена цигара; беше невъзможно да не им обръща внимание. Шепотът на морето почти не заглушаваше разговора на Лазарус с майка му на верандата и за миг на Дориан му се прииска тези думи изобщо да не бяха стигали до ушите му. Във всяка интонация, във всяка фраза нещо го безпокоеше. Нещо неуловимо като невидимо присъствие, което придаваше други нюанси на всичко казано.

Може би проблемът бе в това, че слушаше как майка му разговаря задушевно с мъж, който не беше баща му. Фактът, че този мъж бе Лазарус, когото Дориан смяташе за приятел, не променяше нещата. Може би го притесняваше усещането за близост, което се долавяше във всяка тяхна дума. А може би, реши накрая момчето, просто страдаше от ревност и от глупавото убеждение, че майка му не бива да разговаря на четири очи с някой зрял мъж. И това беше егоистично. Егоистично и несправедливо. В края на краищата, Симон бе не само негова майка, но и жена от плът и кръв, която се нуждаеше от приятелството и компанията и на други хора освен децата си. Всяка святна книга казваше тези неща от ясно по-ясно. Дориан разгледа отново теоретичния аспект на този довод. На теория изглеждаше идеално. Практиката обаче беше друго нещо.

Без да пали лампата в стаята си, момчето боязливо се приближи до прозореца и надзърна крадешком към верандата. „Егоист, че и шпионин на това отгоре“ — прошепна с укор вътрешният му глас. Скрит в удобната анонимност на мрака, Дориан наблюдаваше сянката на майка си върху пода на верандата. Застанал прав, Лазарус гледаше към черното, загадъчно море. Дориан преглътна на сухо. Вятърът раздвижи завесите, зад които се бе притаил, и той инстинктивно отстъпи назад. Майка му изрече някакви неясни думи. Засрамен, че тайно ги шпионира, Дориан най-сетне реши, че всичко това не е негова работа.

Тъкмо се канеше да се отдръпне тихо от прозореца, когато с крайчеца на окото си забеляза някакво движение в сумрака. Обърна се рязко и почувства как косата му настръхна на тила. В стаята цареше тъмнина, нахъсвана само от ивиците синкав зрак, които се процеждаха между развяващите се завеси. Момчето бавно плъзна ръка по нощното шкафче, търсейки ключа на лампата. Дървената повърхност бе студена. След няколко секунди пръстите му напипаха ключа и го натиснаха. Металната жичка в електрическата крушка светна и веднага угасна с подобен на въздишка звук. Краткият проблясък за миг заслепи момчето. После мракът се сгъсти още повече — като дълбок черен кладенец.

„Крушката изгоря — каза си Дориан. — Често се случва. Волфрамът — металът, от който е направена жичката — има ограничен живот.“ Това го бяха учили в училище.

Тези успокоителни мисли тутакси се изпариха, когато отново забеляза някакво движение в мрака. По-точно, самите сенки се движеха.

Момчето се смрази от глава до пети, виждайки как някаква смътна форма пълзи в тъмнината, разстлала се пред него. Черният, непрозрачен силует се спря в средата на стаята. „Наблюдава ме“ — прошепна един глас в ума на Дориан. Сянката се приближаваше към него и подът сякаш се размърда под краката му. В следващия миг момчето разбра, че не подът се движи, а коленете му треперят от неподправен ужас пред призрачната форма, която напредваше стъпка по стъпка.

Дориан се отдръпна малко и оскъдната светлина, която проникваше през прозореца, го обгърна с неясен ореол. Сянката се спря на границата на мрака. Зъбите на Дориан едва не затракаха, но той стисна челюсти и обузда желанието си да затвори очи. Изведнъж в стаята се разнесе нечий глас. Трябваша му няколко секунди, за да съобрази, че именно той бе заговорил, и то с решителен тон и без следа от страх.

— Марш оттук! — обърна се Дориан към сенките. — Казах ти да се махаш!

До слуха му достигна смразяващ кръвта звук; напомняше ехото на далечен смях, зъл и жесток. В този миг чертите на сянката се откриха в сумрака като мираж, отразен в катранено езеро. Черни. Демонични.

— Махай се! — чу Дориан собствения си глас.

Безплътната черна маса се разнесе пред очите му и сянката мълниеносно профуча през стаята като облак от газ. Стигайки до вратата, образува фантастична спирала, която се процеди през отвора на ключалката като тъмна вихрушка, засмукана от невидима сила.

Едва тогава жичката на крушката светна отново и топла светлина обля стаята. Ненадейната поява на електричеството насмалко не изтръгна от Дориан панически вик, който замря в гърлото му. Той обходи с поглед всяко кътче на стаята, но никъде нямаше и следа от призрака, който като че ли бе видял преди миг.

Момчето пое дълбоко дъх и се запъти към вратата. Сложи ръка на дръжката ѝ. Металът бе леденостуден. Събрал смелост, Дориан решително отвори вратата и се взря в тъмния коридор. Нищо.

Внимателно затвори пак и се върна при прозореца. Долу на верандата Лазарус тъкмо се сбогуваше с майка му. Преди да си тръгне, майсторът на играчки се наведе и я целуна по бузата. Съвсем лека целувка, просто бегло докосване. Дориан усети, че стомахът му се сви до размера на грахово зърно. Миг по-късно застаналият в сенките мъж погледна нагоре и му се усмихна. Кръвта на момчето се смрази в жилите.

Майсторът на играчки бавно закрачи към гората. Въпреки лунната светлина Дориан, колкото и да напрягаше очи, не можеше да види къде пада сянката на Лазарус. Не след дълго нощният мрак го погълна.

След като прекосиха един дълъг коридор, свързващ фабриката за играчки с къщата, Исмаел и Ирен навлязоха в недрата на Крейвънмур. Под булото на нощта жилището на Лазарус изглеждаше като мрачен дворец, чиито галерии, населени с десетки механични създания, се простираха в тъмата във всички посоки. Стъкленият купол над витото стълбище в центъра на дома лееше дъжд от пурпурни, златни и сини отражения, които се разпръсваха като стъкълца, изпадали от калейдоскоп.

В очите на Ирен застиналите работи и неодушевените лица по стените излъчваха странен чар — в тях сякаш бяха пленени душите на десетки някогашни обитатели на имението. За Исмаел, който бе по-практичен, тези играчки просто отразяваха сложния и непостижим ум на своя създател. И това съвсем не бе успокоително; напротив, колкото повече навлизаха в личните владения на Лазарус Жан, толкова по-осезателно ставаше невидимото присъствие на майстора на играчки. Личността му бе сложила своя отпечатък върху всяко кътче на бароковата конструкция: от сводестия таван с фрески, изобразяващи сцени от известни приказки, та до пода, по който стъпваха. Подът напомняше безкрайна шахматна дъска, чиито квадрати образуваха хипнотична решетка и мамеха зрението, създавайки причудлива оптическа илюзия с безмерна дълбочина. Вървейки из Крейвънмур, човек сякаш проникваше в дебрите на някакъв сън — омаен и същевременно всяващ страх.

Исмаел се спря в подножието на една вита стълба и огледа внимателно шахтата ѝ, чийто край се губеше във висините. В това време Ирен видя как циферблатът на един от многобройните механични часовници, оформен като слънчев лик, отвори очи и се усмихна. Когато стрелката, показваща часовете, застана вертикално, отбелязвайки полунощ, сферата се завъртя около оста си и слънцето се смени с луна, която излъчваше призрачно сияние. Тъмните, искрящи очи на луната бавно се въртяха насам-натам.

— Хайде да се качим горе — прошепна Исмаел. — Стаята на Хана беше на третия етаж.

— Тук има десетки стаи, Исмаел. Как ще разберем точно коя е била нейната?

— Хана ми е казвала, че стаята ѝ се намира в края на един коридор и прозорците ѝ гледат към залива.

Ирен кимна, въпреки че това описание ѝ се стори мъгляво. Исмаел явно бе зашеметен от обстановката също като нея, но не би си го признал за нищо на света. Двамата хвърлиха последен поглед към часовника.

— Вече е полунощ. Лазарус скоро ще се върне — рече Ирен.

— Да не се помайваме.

Стълбата се издигаше като изящна спирала, която сякаш оборваше закона за гравитацията, образувайки все по-извити дъги като мостици за достъп към купола на голяма катедрала. След шеметно изкачване подминаха площадката на втория етаж. Исмаел хвана здраво Ирен за ръката и продължи нагоре. Извивката на стените ставаше все по-изразена и шахтата на стълбището постепенно се стесни като бъдещ клаустрофобия хранопровод, издълбан в камъка.

— Още мъничко — окуражително рече Исмаел, изтълкувал правилно тревожното мълчание на Ирен.

След трийсет секунди, които им се сториха цяла вечност, двамата най-сетне се измъкнаха от тясната като капан шахта и стигнаха до вратата, която водеше към третия етаж на Крейвънмур. Пред тях се простираше главният коридор на източното крило. Цяла армия от вкаменели фигури сякаш дебнеше в мрака.

— Ще бъде по-уместно да се разделим — отбеляза Исмаел.

— Знаех си, че ще кажеш това.

— Затова пък ти давам избор да решиш накъде да тръгнеш — рече той, опитвайки се да се пошегува.

Ирен се огледа и в двете посоки. В източния край се виждаха три фигури с качулки, наобиколили огромен казан — вещици. Момчето посочи към противоположния край.

— Натам.

— Това са просто машини, Ирен — рече Исмаел. — Не са живи. Обикновени играчки.

— Каж ми го пак сутринта.

— Добре, аз ще претърся източната част. Ще се срещнем тук след петнайсет минути. Ако дотогава не сме намерили нищо, значи късметът не е на наша страна и ще си оберем крушите — каза той примирено. — Обещавам ти.

Тя кимна. Момчето ѝ подаде кутията кибрит.

— За всеки случай.

Ирен я прибра в джоба на жилетката си и отправи последен поглед към Исмаел. Той се наведе и леко я целуна по устните.

— Добра сполука! — промълви.

Без да дочака отговор, той закрачи към източния край на коридора, потънал в непрогледен мрак. „Добра сполука“ — помисли си Ирен.

Ехото от стъпките на момчето заглъхна зад гърба ѝ. Тя пое дълбоко дъх и се отправи към другия край на галерията, пресичаща централната ос на сградата. Коридорът се разклоняваше при главното стълбище. Ирен надникна предпазливо към бездната, която се спускаше към най-долния етаж. От фенера, разположен най-горе, падаше лъч разсеяна светлина, образувайки дъга, която нарушаваше мрака.

От това място галерията се раздвояваше — на юг и на запад. Западното крило бе единственото, което имаше изглед към залива. Без да се двоуми, Ирен пое по дългия коридор, оставяйки зад себе си уютната светлина на фенера. Изведнъж зърна ефирна преграда — полупрозрачна завеска от тюл; пространството зад нея изглеждаше съвсем различно от останалата част на галерията. Тук не се виждаха никакви кукли, дебнещи в мрака. На венеца, придържащ завесата, бе избродирана една буква: инициалът А.

Ирен разгърна с ръце тънката материя и премина тази странна граница, която сякаш разделяше западното крило на две. Студен полъх погали лицето на девойката и тя за пръв път забеляза, че стените са покрити със сложна плетеница от релефи, гравирани в дървената ламперия. От мястото, където бе застанала, се виждаха само три врати — по една от всяка страна и една в дъното на коридора. Последната бе най-внушителна и върху нея личеше същият инициал, избродиран и върху завесата.

Ирен пристъпи бавно към тази врата. Релефите около нея изобразяваха непонятни сцени, в които участваха причудливи създания. Заедно те изграждаха панорама от тайнствени знаци, чийто смисъл напълно убягваше на Ирен. Когато стигна до вратата, вече ѝ изглеждаше съвсем невероятно Хана да е обитавала стая в тази част на дома. Но това пространство излъчваше загадъчно очарование, което надделя над злокобната атмосфера на недостъпно светилище, витаеща наоколо. Въздухът сякаш бе пропит с невидимо присъствие, което бе почти осезаемо.

Сърцето на Ирен се разтуптя и тя хвана дръжката на вратата с трепереща ръка. Нещо я възпираше. Някакво предчувствие. Все още имаше време да се върне назад, да се срещне с Исмаел и да избягат заедно, преди Лазарус да е открил, че са нахълтали в дома му. Кръглата дръжка леко се завъртя под пръстите ѝ, изплъзвайки се от ръката ѝ. Ирен затвори очи. Нямаше работа в тази стая. Трябваше само да се върне по обратния път. Нямаше защо да се поддава на нереалната атмосфера, изкусителна като блян, който я мамеше да бутне вратата и да прекрачи прага без път назад. Момичето отвори очи.

Можеше да избере отстъпление по потъналия в мрак коридор. Въздъхна и за миг се загледа в отраженията, които играеха по тюлената завеса. Именно тогава един тъмен силует се очерта зад завесата и спря на място, без да престъпи тази граница.

— Исмаел? — прошепна Ирен.

Силуетът постоя там няколко секунди, сетне съвършено безшумно се оттегли в тъмнината.

— Исмаел, ти ли си? — попита повторно.

Панически страх плъзна по вените ѝ като бавна отрова. Без да сваля очи от завесата, Ирен отвори вратата и се вмъкна в стаята. Затвори зад гърба си и сапфирената светлина, която се процеждаше

през високите тесни прозорци, за миг я заслепи. Когато зениците ѝ привикнаха донякъде към неясния зрак, Ирен успя да запали с треперещи ръце една кибритена клечка от кутията, която ѝ бе дал Исмаел. Медното сияние на пламъчето разкри разкошна дворцова зала, чието великолепие сякаш бе излязло от страниците на някоя приказка.

Сложната украса на тавана образуваше барокова розетка в центъра. В единия край на стаята пищен балдахин с дълги златоткани завеси закриваше ложето. В средата имаше мраморна маса, а върху нея бе поставена голяма шахматна дъска с фигури, изработени от кристал. В отсрещния край Ирен откри друг източник на светлина, хвърлящ дъгоцветни отблясъци: зинала като паст камина, в която буйно горяха дебели цепеници. Над камината висеше голям портрет. На него бе изобразена пленително красива жена с дълбоки тъжни очи, които озаряваха бяло лице с неописуемо изящни черти. Дамата от портрета носеше дълъг бял тоалет, а зад гърба ѝ се виждаха заливът и островчето с фара.

Ирен бавно се приближи до картината и я разгледа, държейки нагоре запалената клечка, докато пламъчето не опари пръстите ѝ. Озърна се, като облизваше изгореното място, и забеляза поставка за свещи върху едно писалище. Не ѝ се струваше крайно необходимо, но все пак реши да запали свещта, употребявайки още една клечка. Пламъкът я обгърна с ореол от светлина. Вниманието на Ирен бе привлечено от книга с кожена подвързия, която лежеше на писалището, отворена по средата.

Страницата бе изписана с добре познатия ѝ почерк, въпреки че думите едва се четяха под слоя прах върху пергаментовата хартия. Момичето духна лекичко и облак от хиляди искрящи прашинки се пръсна по масата. Взе книгата в ръце и я отвори на първата страница. Доближи я до светлината и плъзна поглед по надписа, отпечатан със сребърни букви. Докато значението му бавно проникваше в ума ѝ, тръпки от ужас пробягаха по тялото ѝ и в тила ѝ сякаш се заби ледена игла.

АЛЕКСАНДРА АЛМА МАЛТИС

ЛАЗАРУС ЖОЗЕФ ЖАН

Една пламтяща цепеница изпраща в камината и блъвна сноп от искри, които угаснаха, достигайки до пода. Ирен затвори книгата и я остави пак на писалището. Именно тогава забеляза, че някой я наблюдава иззад тънката завеса на балдахина, потрепваща леко в другия край на стаята. Стройна фигура лежеше върху кревата. Жена. Момичето пристъпи няколко крачки към нея. Жената вдигна ръка.

— Алма? — прошепна Ирен, стресната от звука на собствения си глас.

Измина няколкото метра, които я делиха от ложето, и спря до него. Дишаше на пресекулки, а сърцето ѝ сякаш щеше да изхвъркне. Бавно понечи да разгърне завесите. В този миг студено течение нахлу в стаята и раздвижи ефирната материя. Ирен се обърна да погледне към вратата. По пода пълзеше сянка като голяма локва мастило, потекло изпод вратата. Призрачен глас, далечен и изпълнен с омраза, шепнеше неясни слова в мрака.

Миг по-късно някаква неудържима сила отвори рязко вратата, буквално изтръгвайки я от пантите. Когато от мрака изникна хищна лапа с нокти като дълги стоманени остриета, Ирен завика колкото ѝ глас държи.

Исмаел вече си мислеше, че е допуснал грешка, опитвайки се да си представи местоположението на стаята на Хана. От нейните описания на Крейвънмур момчето си бе съставило мислен план на сградата. Ала щом се озова вътре, подобната на лабиринт постройка му се стори като непристъпна крепост. Всички стаи в крилото, което си бе наумил да изследва, се оказаха здраво залостени. Опитите му да се пребори с ключалките завършиха с провал, а времето течеше немилостиво.

Определените петнайсет минути се изнизаха без резултат. Исмаел вече се изкушаваше да се откаже от по-нататъшни издирвания поне за тази нощ. Бегъл поглед към злокобната обстановка бе достатъчен, за да му подсказе хиляда и едно оправдания да побегне

час по-скоро. Вече бе взел решение да напусне дома, когато чу далечния писък на Ирен, който едва достигна до него от някакво незнайно кътче на потъналия в мрак Крейвънмур. Ехото се носеше по коридорите. Исмаел усети как кръвта му кипна от прилив на адреналин и се втурна с всички сили към другия край на импозантната галерия.

Почти не обръщаше внимание на зловещия тунел, пълен с неясни форми, които бързо оставяше зад гърба си. Прекоси призрачното сияние на фенера и подмина мястото, където галериите се кръстосваха при централното стълбище. Плочките на пода образуваха рисунък, който сякаш се разтягаше под краката му, а главозамайващият коридор като че се удължаваше пред очите му до безкрайност.

Исмаел отново дочу виковете на Ирен, този път по-наблизо. Той премина условната преграда на прозрачните завеси и най-сетне зърна входа на стаята в края на западното крило. Без да се двоуми, момчето се хвърли напред, въпреки че нямаше никаква представа какво го чака вътре.

Отблясъците на пращания в камината огън разкриха пред погледа му тайнствения облик на великолепно зала. При вида на Ирен, чийто силует се открояваше на фона на широкия прозорец, окъпан в синя светлина, Исмаел за миг изпита облекчение. Сетне прочете безумния ужас в очите ѝ, обърна се инстинктивно и гледката, която видя, замъгли съзнанието му, парализира го като хипнотичния танц на змия.

От мрака се надигаше исполинска фигура, разперила две големи черни криле, подобни на крилето на прилепили на демон.

Страшният ангел протегна дългите си ръце, завършващи с лапи с източени тъмни пръсти. Стоманените остриета на ноктите му проблеснаха пред скритото му под качулка лице.

Исмаел отстъпи назад към камината и ангелът вдигна глава, тъй че пламъците осветиха чертите му. Зловещата фигура бе нещо повече от обикновена машина. Някаква злотворна сила се бе приютила в нея и я ръководеше като пъклена марионетка. Като се стараеше да не зажуми от ужас, момчето грабна непокътнатия край на една наполовина овъглена цепеница. Размахвайки горящото дърво пред ангела, Исмаел посочи вратата на стаята.

— Тръгни бавно към вратата — прошепна той на Ирен.

Парализирано от паника, момичето не помръдна.

— Прави каквото ти казах — решително нареди Исмаел.

Заповедният му тон изтръгна Ирен от вцепенението. Тя кимна разтреперана и полека заотстъпва към вратата. Едва бе изминала няколко метра, когато ангелът обърна глава към нея като търпеливо дебнеш хищник. Краката на Ирен сякаш се сраснаха с пода.

— Не го гледай, просто върви — нареди Исмаел, размахвайки неспирно цепеницата пред ангела.

Ирен направи още една крачка. Пъклената твар наклони глава към нея и девойката изохка от страх.

Възползвайки се от това, че вниманието на ангела не бе насочено към него, Исмаел го цапардоса с цепеницата по главата. Ударът предизвика дъжд от искри. Момчето още не бе успяло да отдръпне цепеницата, когато една от лапите я сграбчи пред очите му и петсантиметровите нокти, остри като ловджийски ножове, направиха дървото на трески. Ангелът пристъпи към Исмаел, който почувства как подът се разтресе под тежестта на противника му.

— Ти си само една проклета машина. Скапан куп желязо... — тихо рече момчето, опитвайки се да прогони ужаса, който му вдъхваха алените очи, святкащи изпод качулката.

Демоничните зеници на създанието бавно се свиха като очите на голяма котка, образувайки кървавочервени цепки върху обсидиановите роговици. Ангелът пристъпи още една крачка. Исмаел хвърли бърз поглед към вратата. От нея го деляха повече от осем метра. Нямаше изгледи да се измъкне, но за Ирен все още имаше шанс.

— Когато ти кажа, бягай с всички сили към вратата и не спирай, докато не излезеш от къщата.

— Какво говориш?

— Няма да спорим сега — възрази Исмаел, без да откъсва очи от създанието. — Бягай!

Той вече пресмяташе колко време ще му трябва, за да се добере до прозореца и да се опита да избяга оттам, спускайки се по издатините на фасадата. В този миг се случи нещо неочаквано. Вместо да се втурне към вратата, Ирен грабна една горяща цепеница от камината и се изправи срещу ангела.

— Погледни ме, нещастнико! — извика тя и подпали наметката му с пламъка от цепеницата. Сянката, скрита в туловището на робота,

гневно изрева.

Слисан, Исмаел се хвърли към Ирен и успя да я събори на пода тъкмо навреме, преди острите като ножове нокти да я разкъсат във въздуха. Наметката на ангела лумна като факла и огнен вихър обхвана фигурата на механичния колос. Исмаел сграбчи Ирен за ръката и я изправи на крака. Двамата се опитаха да побегнат към изхода, но ангелът им препречи пътя, захвърляйки горящата наметка, която го покриваше. Изпод пламъците се показва конструкция от почерняла стомана.

Държейки здраво ръката на Ирен (за да предотврати нови прояви на геройство), Исмаел я помъкна към прозореца и запрати един стол по стъклото. Дъжд от отломки се посипа върху тях, а завесите, подхванати от студения нощен вятър, се издигнаха чак до тавана. Стъпките на ангела се приближаваха.

— Бързо! Скачай на корниза! — извика Исмаел.

— Какво? — простена Ирен, не вярвайки на ушите си.

Без да губи време в излишни разяснения, той я изтика навън. Девойката премина през зиналата паст на счупения прозорец, озовавайки се пред възможността да падне от около четирийсет метра височина. Сърцето ѝ се преобърна, струваше ѝ се, че всеки миг ще полети в бездната. Исмаел обаче не отслаби хватката си и с рязко движение я издърпа на тесния корниз, опасващ фасадата като мостик сред облаците. Сетне скочи след нея и я забута да тръгне по корниза. Потта, която се стичаше по лицето ѝ, се вледени от вятъра.

— Не гледай надолу! — извика момчето.

Бяха изминали едва метър, когато лапата на ангела се подаде през прозореца зад тях; ноктите му изтръгнаха дъжд от искри от каменната стена и издълбаха в нея четири бразди. Ирен извика, чувствайки, че краката ѝ треперят и тялото ѝ се накланя опасно към пропастта под нея.

— Не мога да продължа, Исмаел — рече тя. — Ако направя още една крачка, ще падна.

— Можеш и ще продължиш. Върви! — подкани я той, стиснал здраво ръката ѝ. — Ако паднеш, падаме и двамата.

Момичето се опита да му се усмихне. Изведнъж един от прозорците на няколко метра пред тях се пръсна с трясък и навън се изсипа порой от късчета стъкло. Лапите на ангела се подадоха през

образувалия се отвор и само след миг цялото туловище на създанието се прилепи към фасадата като гигантски паяк.

— Мили Боже... — изохка Ирен.

Исмаел се опита да отстъпи назад, като дърпаше и нея. Ангелът запълзя по каменната стена; силуетът му почти се сливаше с демоничните лица на водоливниците, които подпираха горния фриз на фасадата на Крейвънмур.

Исмаел мислеше трескаво, преценявайки възможностите, с които разполагаша. Зловещата твар напредваше към тях педя по педя.

— Исмаел...

— Виждам, виждам!

Момчето пресмяташе какви бяха шансовете им да оцелеят при скок от такава височина. В най-добрия случай — нулеви. Алтернативата да влязат отново в стаята, от която бяха избягали, изискваше твърде много време. Ангелът щеше да ги догони, преди да са успели да изминат обратния път по корниза. Исмаел си даваше сметка, че му остават броени секунди, за да вземе някакво решение. Ръката на Ирен трепереше, здраво стиснала неговата. Той хвърли последен поглед към ангела, който пълзеше към тях бавно, но неумолимо, преглътна буцата в гърлото си и погледна в обратната посока. Водосточната тръба се спускаше по фасадата покрай него. Част от съзнанието му се питаше дали тази конструкция би издържала тежестта на двама души, а другата част обмисляше как точно да се хване за дебелата тръба — последната им възможност за спасение.

— Дръж се здраво за мен — промълви накрая.

Ирен го погледна, сетне се взря в бездната и разбра какво бе намислил.

— Божичко!

Исмаел й намигна.

— Късмет! — прошепна той.

Ноктите на ангела се забиха на няколко сантиметра от лицето му. Ирен извика, зажумя и се вкопчи в Исмаел. Полетяха шеметно надолу. Когато отвори отново очи, момичето видя, че са увиснали над бездната. Исмаел се спускаше по водосточната тръба, неспособен да овладее скоростта. Стомахът на Ирен се качи в гърлото. Над тях ангелът заудря по водосточната система, разплесквайки я по фасадата. Исмаел почувства, че рязкото спускане по тръбата обелва безмилостно

кожата на дланите и предмишниците му, предизвиквайки смъдене, което скоро щеше да премине в остра болка. Ангелът запълзя към тях и се опита да сграбчи тръбата... Сетне се сгромоляса от собствената си тежест.

Металното чудовище полетя към бездната, като повлече със себе си водосточната система и вкопчените в нея Исмаел и Ирен. Тръбата описа дъга във въздуха, устремена към земята. Момчето се бореше да не изгуби контрол, но болката и скоростта, с която падаха, се оказаха свръх силите му.

Тръбата се изплъзна от ръцете му и двамата с Ирен видяха, че летят стремително към голямото езеро край западното крило на Крейвънмур. Сблъсъкът с ледената повърхност на черната вода ги зашемети. Инерцията на падането ги повлече към тинестото дъно. Ирен почувства как ледената вода прониква в ноздрите ѝ и изгаря гърлото ѝ. Заля я вълна от панически страх. Отвори очи под водата, но през булото на болката видя само мрак, сякаш бе паднала в черен кладенец. Един силует изникна до нея — Исмаел. Момчето я сграбчи и я издърпа на повърхността. Двамата изскочиха над водата и жадно поеа въздух.

— Побързай — подкани я Исмаел.

Ирен забеляза, че целите му ръце са издрани до кръв.

— Дреболия — излъга той, измъквайки се от езерото.

Тя го последва. От нощния хлад прогизналите им дрехи прилепваха към телата им и предизвикваха болезнено усещане, сякаш кожата им се бе покрила със скреж. Исмаел трескаво се взираше в заобикалящия ги мрак.

— Къде е той? — попита Ирен.

— Може би при падането се е...

Нещо се размърда в храстите. В следващия миг Исмаел и Ирен зърнаха познатите алени очи. Ангелът отново бе по петите им и каквато и да бе силата, която го движеше, явно не възнамеряваше да ги остави живи.

— Бягай!

Двамата хукнаха с всички сили към гората. Мокрите дрехи спъваха движенията им, а студът ги пронизваше до кости. Чуваха как зад гърба им ангелът си проправя път през храстите. Исмаел задърпа енергично Ирен към сърцето на гората, където мъглата се съгъстяваше.

— Къде отиваме? — проплака момичето, съзнавайки, че навлизат в непозната територия.

Без да губи време в отговори, Исмаел отчаяно я теглеше нататък. Ирен чувстваше, че бодливите храсти раздират глезените ѝ, а мускулите ѝ отслабват от умора. Нямахше да издържи да тича още дълго с тази скорост. След броени мигове създанието щеше да ги настигне в горските дебри и да ги разкъса с ноктите си.

— Не мога повече...

— Можеш, и още как!

Момчето почти я носеше. Виеше ѝ се свят и чуваше трясъка на строшени клони само на няколко метра зад тях. За миг ѝ се стори, че ще припадне, но остра болка в крака бързо я освести. Една от лапите на ангела, изникнала от храстите, бе одраскала бедрото ѝ. Момичето извика. Лицето на създанието изникна зад тях. Ирен се опита да затвори очи, но не можеше да откъсне поглед от пъкления хищник.

В този миг пред тях се показва входът на една пещера, полускрита от шубраците. Исмаел се хвърли към нея, влачейки със себе си Ирен. Значи това бе мястото, към което се бе устремил. Пещера. Нима той мислеше, че ангелът ще се откаже да ги преследва там? Единственият отговор на този безмълвен въпрос бе стърженето на ноктите по каменните стени. Исмаел мъкнеше Ирен през тесния проход, докато накрая спряха до един отвор в пода на пещерата — дупка, под която зееше празно пространство. Оттам лъхаше студено течение, пропито с мирис на сол. От мрака някъде долу долиташе силно бучене. Вода. Морето.

— Скачай! — рече момчето.

Ирен надникна в черния отвор. Дори входът към преизподнята навярно би изглеждал по-привлекателен.

— Какво има там долу?

Исмаел въздъхна уморено. Стъпките на ангела отекваха все по-близо. Много близо.

— Това е вход към Пещерата на прилепите.

— Вторият вход ли? Нали ми разправяше, че е опасен!

— Нямаме избор...

Погледите им се срещнаха в сумрака. Черният ангел стържеше с нокти само на два метра от тях. Исмаел кимна насърчително.

Зажумяла, Ирен хвана ръката му и двамата скочиха в бездната. Ангелът се хвърли след тях и рухна в дупката.

Полетът в мрака им се стори безкраен. Когато телата им най-сетне се гмурнаха в морето, хапещият студ ги прониза, прониквайки сякаш във всяка пора на кожата. Когато изплуваха на повърхността, бледа нишка светлина се процеждаше от дупката, останала високо над тях. Морското вълнение ги тласна към назъбените каменни стени.

— Къде е той? — попита Ирен, опитвайки се да овладее треперенето си — цялата зъзнеше от ледената вода.

Двамата с Исмаел се прегърнаха мълчаливо, като очакваха всеки миг пъклената машина да изникне от водата и да ги погуби в мрака на пещерата. Но този момент така и не дойде. Исмаел пръв забеляза какво бе станало.

Алените очи искряха ярко на дъното на пещерата. Огромната тежест на робота не му позволяваше да изплува. Дори през водата се чу гневен рев. Силата, управляваща ангела, се гърчеше от ярост, разбирайки, че марионетката, чрез която възнамеряваше да убива, бе попаднала в капан и бе станала безполезна. Солидната метална маса никога не би могла да изплува на повърхността. Бе обречена да лежи на дъното, докато морето не я превърнеше в куп ръждясало желязо.

Исмаел и Ирен останаха така, гледайки как блясъкът на онези очи полека помътня под водата и угасна завинаги. Момчето изпусна въздишка на облекчение. Момичето тихо заплака.

— Край! — промълви Ирен разтреперана. — Свърши се!

— Не — рече Исмаел. — Това беше просто машина, безжизнена и без собствена воля. Нещо я движеше отвътре. Онова, което се опита да ни убие, още е тук...

— Но какво е то?

— Не зная...

В този миг нещо избухна под водата. Облак черни мехурчета изплува на повърхността, образувайки призрачна форма, която запълзя по каменните стени към дупката на тавана на пещерата. Озовала се там, сянката се спря и ги загледа.

— Отива ли си? — попита уплашено Ирен.

Зъл и ехиден кикот отекна в пещерата. Исмаел бавно поклати глава.

— Оставя ни тук... — рече момчето, — за да ни довърши приливът.

Сянката се измъкна през дупката.

Исмаел въздъхна и поведе Ирен към неголяма скала, която стърчеше от водата и бе достатъчно широка, за да се поберат и двамата. Момчето помогна на приятелката си да се качи там и я прегърна. И двамата трепереха от студ и бяха целите изподрани, но за няколко минути си позволиха да полежат безмълвно на скалата и да си поотдъхнат. По някое време Исмаел усети, че водата отново залива краката му, и разбра, че приливът приижда. Не онази твар, която ги преследваше, се бе уловила в капана, а те самите...

Сянката ги бе оставила в клопка, където ги чакаше бавна и мъчителна смърт.

10.

В КАПАН

Морските вълни с грохот се разбиваха в устието на Пещерата на прилепите. Студеното течение на Черния залив нахлуваше неудържимо в скалните улеи с оглушителен шум, усилян от ехото на тънещата в мрак пещера. Отворът, през който Исмаел и Ирен се бяха спуснали, светлееше високо над главите им, далечен и недостижим, подобен на кръгло прозорче в купол. За броени минути нивото на водата се бе повишило с няколко сантиметра. Ирен бързо забеляза, че скалната повърхност, на която се бяха приютили като корабокрушенци, намаляваше милиметър по милиметър.

— Приливът приижда — промълви тя.

Исмаел само кимна унило.

— Какво ще стане с нас? — попита Ирен, въпреки че и сама се досещаше. Все пак се надяваше, че приятелят ѝ, неизчерпаем извор на изненади, в последния момент ще извади от ръкава си някоя печеливша карта.

Той я погледна мрачно и надеждите ѝ мигом се изпариха.

— Когато нивото на водата се повиши, залива устието на пещерата — обясни момчето. — Тогава единственият изход е онази дупка там горе, но няма никакъв начин да се доберем до нея оттук.

Исмаел помълча за миг и лицето му се скри в мрака.

— В капан сме — завърши той.

На Ирен кръвта ѝ се смрази при мисълта, че приливът ще се покачва бавно и накрая ще ги удави като плъхове в кошмарно тъмната и студена пещера. Докато бягаха от механичното чудовище, адреналинът, бушуващ във вените ѝ, бе замъглил способността ѝ да разсъждава. Сега, зъзнейки в мрака, тя намираше за непоносима мисълта за бавната смърт, която ги очакваше.

— Трябва да има друг начин да се измъкнем — рече тя.

— Няма такъв.

— И какво ще правим?

— Засега ще чакаме...

Ирен разбра, че е излишно да притиска Исмаел с въпросите си. Той навярно бе по-уплашен и от нея, познавайки опасностите, които криеше пещерата. Момичето реши, че няма да е зле да сменят темата.

— Трябва да ти кажа нещо... Докато бяхме в Крейвънмур... — поде Ирен. — Когато влязох в онази стая, видях нещо там. Относно Алма Малтис...

Исмаел я изгледа с непроницаемо изражение.

— Мисля... Струва ми се, че Алма Малтис и Александра Жан са едно и също лице. Алма Малтис е било моминското име на Александра, преди да се омъжи за Лазарус — обясни момичето.

— Не може да бъде! — възрази Исмаел. — Алма Малтис се е удавила край островчето с фара преди много години.

— Но не са намерили тялото й...

— Невъзможно е! — упорстваше момчето.

— Докато бях в онази стая, се загледах в нейния портрет и... В кревата лежеше някой. Някаква жена.

Исмаел потърка очи и се опита да подреди мислите си.

— Почакай малко. Да предположим, че имаш право. Да предположим, че Алма Малтис е Александра Жан. Тогава коя е жената, която си видяла в Крейвънмур? Коя е жената, която от дълги години е затворена там и минава за болната съпруга на Лазарус? — попита той.

— Не зная... Колкото повече подробности научаваме, толкова по-объркано изглежда всичко — отвърна Ирен. — Още едно нещо ме безпокои. Какво означаваше онази фигура, която видяхме във фабриката за играчки? Беше точно копие на майка ми. Само като си помисля за това, косата ми настръхва. Лазарус майстори кукла с лицето на майка ми...

Ледена вълна заля глезените им. Нивото на водата се бе повишило поне с една педя, откакто бяха там. Двамата се спогледаха тревожно. Морето забуча по-силно и нови талази нахлуха с тътен в пещерата. Очертаваше се дълга нощ.

Нощната мъгла пълзеше нагоре по скалите от пристана към Къщата на носа. Маслената лампа с тлеещ фитил все още се полюляваше на верандата. Тишината бе нарушавана само от рева на

морето и шепота на гората. Дориан лежеше в кревата си, държейки малка стъклена съдинка, в която бе поставил запалена свещ. Не искаше майка му да види, че в стаята му свети, пък и не се доверяваше на лампата си след всичко, случило се по-рано. Раздвижван от дъха му, пламъкът танцуваше причудливо като малка огнена фея. Хоровод от отражения разкриваше неочаквани форми във всяко кътче. Дориан въздъхна. Тази нощ нямаше да мигне дори за всичкото злато на света.

Малко след като изпрати Лазарус, Симон надникна в спалнята на сина си, за да се увери, че с него всичко е наред. Дориан се бе сгушил под чаршафите напълно облечен и се правеше, че спи като младенец; заблудена от образцовата имитация, майка му се прибра доволна в стаята си, канейки се да последва примера му. Момчето имаше чувството, че оттогава са минали часове, може би дори години. Безкрайната нощ му показва, че нервите му са опънати като корабни въжета. Всяко отражение, поскърцване или бегла сянка караха сърцето му да препуска бясно.

Пламъкът на свещта бавно заляня, докато от него остана само мъничко синьо клъбце, чието бледо сияние едва озаряваше сумрака. След миг тъмнината превзе отново пространството, от което се бе отдръпнала така неохотно. Капещият горещ восък полека се втвърдяваше в съдинката. На сантиметри от Дориан оловният ангел, който Лазарус му бе подарил, го наблюдаваше безмълвно от нощното шкафче. „Всичко е наред“ — помисли си момчето, решено да приложи изпитаното си средство за справяне с безсъници и кошмари: да хапне нещо.

Отметна завивките и се изправи. Предпочете да не си обува обувките, за да избегне хилядите поскърцвания, които се разнасяха всеки път, когато се опитваше да се движи безшумно из Къщата на носа. Събирайки последните остатъци от смелостта си, отиде на пръсти до вратата. Трябваша му цели десет секунди, за да я отвори, без да устрои нощен концерт с ръждясалите панти, но си струваше усилието. Отвори вратата подчертано бавно и огледа обстановката. Коридорът се губеше в сумрака и стълбата хвърляше плетеница от светлосенки по стената. Всичко бе замряло, дори въздухът не потрепваше. Дориан затвори вратата зад гърба си и предпазливо се промъкна до стълбата, минавайки покрай стаята на Ирен.

Сестра му отдавна бе отишла да си легне с оправданието, че я мъчи неистово главоболие, но Дориан подозираше, че тя вероятно все още чете или пише сладникави любовни писма на приятеля си — оня моряк, с когото напоследък прекарваше повече време, отколкото са часовете в денонощието. Откак бе видял Ирен облечена с роклята на майка им, Дориан знаеше, че от това момиче може да се очаква само едно: проблеми. Докато се спускаше по стъпалата като индиански следотърсач, той се зарече, че ако някой ден направи щуротията да се влюби, ще се държи с повече достойнство. Жени като Грета Гарбо не търпяха глупости. Никакви любовни писъмца, цветя и разни такива превземки. Можеше да е страхопъзльо, но позъор — никога!

Щом слезе на долния етаж, момчето забеляза, че къщата е потънала в гъста мъгла; от парообразната маса, забулила стъклата на прозорците, нищо не се виждаше навън. Веселото настроение, което бе обзело Дориан, докато мислено се присмиваше на сестра си, тутакси се изпари. „Кондензирана вода — побърза да си каже той. — Това са просто частици кондензирана вода във въздуха. Елементарна химия.“ Въоръжен с това успокоително научно обяснение, не обърна внимание на мъглата, която се процеждаше през пролуките на прозорците, и се запъти към кухнята. Там установи, че романът между сестра му и нейният „капитан Темпеста“^[1] си имаше някои положителни страни: откак се срещаше с него, Ирен не бе докоснала кутията с превъзходни швейцарски бонбони, която Симон пазеше във второто чекмедже на шкафа с провизиите.

Облизвайки се като котарак, Дориан лапна първия бонбон. Прелестната смес от трюфели, бадеми и какао предизвика нежен взрив от сладост, който го замая. Дориан бе убеден, че — след картографията — шоколадът навярно е най-забележителното постижение на човечеството до настоящия момент. Особено бонбоните. „Умен народ са тия швейцарци — помисли си момчето. — Часовници и шоколади — има ли нещо по-важно в живота?“ Внезапен шум го изтръгна от тези приятни размишления. След миг звукът се разнесе отново и стреснатият Дориан изпусна втория бонбон. Някой тропаше по външната врата.

Момчето се опита да преглътне, но устата му бе пресъхнала. До слуха му достигнаха още два отчетливи удара по вратата на къщата. Дориан отиде в гостната и се вторачи във входа. Струйки мъгла се

процеждаха изпод прага. Разнесоха се още два удара отвън. Дориан застана пред вратата и се поколеба за миг.

— Кой е? — попита с пресеклив глас.

Единственият отговор бяха два нови удара. Момчето отиде до прозореца, но от булото на мъглата не се виждаше нищо. Не се чуваха и стъпки по верандата. Изглежда, неканеният гост си бе отишъл. Вероятно е бил някой заблуден пътник, помисли си Дориан. Тъкмо се канеше да се върне в кухнята, когато тропането се поднови, но този път по стъклото на прозореца — на десет сантиметра от лицето му. Сърцето на Дориан едва не изскочи. Той бавно заотстъпва към средата на стаята, докато не се блъсна в някакъв стол зад гърба си. Инстинктивно грабна един метален свещник и го размаха пред себе си.

— Махай се... — прошепна.

За част от секундата едно лице се мярна сред мъглата зад стъклото. Миг след това прозорецът се отвори широко от напора на силен вятър. Студено течение прониза Дориан чак до кости и той с ужас видя как едно черно петно се разля по пода.

Сянка.

Неясната форма се спря пред него и постепенно доби обем, издигайки се от пода като изтъкана от мрак кукла, дърпана от невидими конци. Момчето се опита да удари натрапника със свещника, но металът премина през тъмната фигура, без да й причини вреда. Дориан отстъпи назад и сянката надвисна над него. Той почувства ледения допир на две ръце от черна пара, които обвиха гърлото му. Чертите на едно лице се избистриха пред погледа му; побиха го тръпки от глава до пети. Образът на баща му се материализира едва на педя от лицето му. Арман Совел се усмихна на сина си. Хищна и жестока усмивка, пълна с ненавист.

— Здравей, Дориан. Дойдох при мама. Ще ме заведеш ли при нея, синко? — прошепна сянката.

От звука на този глас душата на момчето се смрази. Това не бе гласът на баща му. Очите, в които гореше демоничен пламък, не бяха неговите. А и големите остри зъби, стърчащи от устата му, със сигурност не бяха зъбите на Арман Совел.

— Ти не си баща ми...

Вълчата усмивка на сянката се стопи и чертите ѝ се разтекоха като нагорещен восък.

Животински рев, пропит с ярост и омраза, отекна в ушите на момчето; невидима сила го запрати към другия край на стаята. Там Дориан се блъсна в едно от креслата и го събори на пода.

Зашеметен, той се изправи с мъка точно навреме, за да види как сянката се изкачва към горния етаж — пълзеше по стъпалата като оживяла катранена локва.

— Мамо! — извика Дориан и се затича към стълбата.

Сянката се спря за миг, впила поглед в него. Обсидиановите й устни беззвучно произнесоха една дума. Неговото име.

Стъклата на прозорците в цялата къща се пръснаха с трясък, посипвайки дъжд от смъртоносни отломки, и мъглата нахлу на талози в Къщата на носа, докато сянката се изкачваше неумолимо. Дориан се втурна след призрачната форма, която се рееше над пода и напредваше към вратата на спалнята на Симон.

— Не! — извика момчето. — Само да посмееш да пипнеш майка ми!

Сянката се ухили. Миг по-късно безплътната черна маса се преобрази във вихър, който се процеди през ключалката на вратата. Изчезването на сянката бе последвано от миг гробовна тишина.

Дориан се завтече към вратата, но преди да я стигне, тя отхвъркна, изтръгната от пантите си сякаш от ураган, и се удари с все сила в другия край на коридора. Момчето се хвърли встрани и избегна на косъм сблъсък с дървената плоскост.

Когато се изправи, пред погледа му се разкри кошмарна гледка. Сянката тичаше по стените на стаята на майка му. Симон спеше дълбоко в леглото си и собствената й сянка падаше върху стената. Дориан видя как черният силует се плъзна по стената и устните на призрака докоснаха тези на майчината му сянка. Симон се замая в съня си, уловена в загадъчен кошмар. Невидими лапи я сграбчиха и я измъкнаха от завивките. Дориан се опита да се намеси, но неудържима сила го блъсна яростно и го изхвърли от стаята. Понесла Симон в обятията си, сянката стремително се запуска по стълбата. Почти изгубил съзнание, Дориан все пак се надигна и я последва до долния етаж. Там привидението се обърна и двамата за миг се изгледаха втренчено.

— Зная кой си... — промълви момчето.

Изведнъж се появи ново лице, непознато за него — лицето на хубав млад мъж със сияйни очи.

— Нищо не знаеш — отвърна сянката.

Момчето видя как очите на призрака обходиха стаята и се спряха върху вратата, която водеше към мазето. Вехтата дървена врата се отвори рязко и Дориан почувства как някаква невидима сила неудържимо го бутна натам. Той се търкулна по стълбите надолу към тъмното мазе. Вратата се захлопна отново като непоклатима каменна плоча.

Дориан чувстваше, че всеки миг ще изпадне в несвяст. В ушите му още отекваше смехът на сянката, кикотеща се като хиена, докато отнасяше майка му към гората сред море от мъгла.

Докато приливът прииждаше в пещерата, Ирен и Исмаел чувстваха как смъртоносният обръч се затяга около тях като капан, който всяваше задушаващ страх. Ирен вече не помнеше в кой момент водата им бе отнела временното убежище върху скалата. Вече не усещаше опора под краката си. Бяха оставени на милостта на морето и на собствената си издръжливост. Студът им причиняваше силна болка, сякаш стотици карфици се забиваха в мускулите им. Ръцете им започнаха да стават безчувствени, а оловните лапи на умората сякаш ги дърпаха за глезените. Един вътрешен глас им шепнеше да се предадат и да се оставят в тихите обятия на съня, който ги чакаше под водата. Исмаел поддържаше девойката на повърхността и чувстваше как тялото ѝ трепери в прегръдките му. Нямаше представа колко време ще може да издържи така. Още по-неясно беше кога ще се зазори и приливът ще се отдръпне.

— Не стой с отпуснати ръце. Движи се! Не спирай да се движиш — простена той.

Ирен кимна вяло. Беше на път да изгуби съзнание.

— Спи ми се... — прошепна момичето почти в унес.

— Не! Не бива да заспиваш сега! — възкликна Исмаел.

Ирен го гледаше с полуотворени очи, без да го вижда.

Той вдигна ръка и докосна скалния таван, към който ги бе избутал приливът. Течението ги бе изтласкало далече от отвора в горната част на пещерата и навътре към недрата ѝ, отрязвайки

единствения възможен път за спасение. Въпреки всичките им усилия да се придържат близо до отвора, нямаше как да противостоят на капризното течение, което ги отдалечаваше оттам с неудържима сила. Почти не им оставаше свободно пространство, за да държат главите си над водата. А приливът продължаваше да се покачва неумолимо.

Лицето на Ирен потъна за миг. Исмаел успя да я издърпа нагоре — вече бе съвсем зашеметена. Той бе чувал за силни и опитни мъже, загинали така, оставени на произвола на морето. Студът можеше да погуби всекиго. Гибелната му хватка най-напред сковаваше мускулите и замъгляваше ума, изчаквайки търпеливо жертвата да се предаде в обятията на смъртта.

Исмаел разтърси Ирен и я обърна с лице към себе си. Тя замънка нещо безсмислено. Без да се двоуми, момчето я зашлеви с все сила. Ирен отвори очи и извика уплашено. В продължение на няколко секунди не осъзнаваше къде се намира. В мрака, потопена в леденостудена вода, усети как нечий ръце я обгръщат и ѝ се стори, че се е озовала в най-лошия си кошмар. После си спомни всичко. Крейвънмур. Ангелът. Пещерата. Исмаел я прегърна и тя не можа да сдържи плача си; хленчеше като уплашено дете.

— Не ме оставяй да умра тук — изхлипа Ирен.

Тези думи пронизаха Исмаел като отровен кинжал.

— Няма да умреш тук. Обещавам ти. Няма да го допусна. Водата скоро ще се отдръпне и може би няма да залее пещерата изцяло... Трябва да издържим още малко. Само още мъничко и ще можем да се измъкнем оттук.

Ирен кимна и го прегърна още по-силно. На Исмаел му се щеше сам да повярва в думите си така, както тя бе повярвала.

Лазарус Жан бавно се качи по стъпалата на парадното стълбище на Крейвънмур. Някаква чужда сила витаеше под ореола на лампата, разположена високо горе. Долавяше присъствието ѝ в мириса на въздуха, в начина, по който прашинките, уловени в лъча светлина, тъчаха мрежа от сребристи точки. Когато стигна до третия етаж, вниманието му бе привлечено от вратата в края на коридора отвъд прозрачната завеса. Вратата бе отворена. Ръцете на Лазарус се разтрепериха.

— Александра?

Студен полъх повдигна завеските, които висяха в сумрачната галерия. Тревожно предчувствие обзе майстора на играчки. Той затвори очи и притисна длан към гърдите си, където го бе пронизала остра болка, разпространяваща се към дясната му ръка като огнена струя, изгаряща безмилостно нервите му.

— Александра? — простена отново.

Лазарус изтича до вратата на стаята и се спря на прага, оглеждайки следите от борба и счупените прозорци, през които нахлуваше студената мъгла, пълзяща откъм гората. Стисна юмрук с всички сили и почувства как ноктите му се забиват в дланта му.

— Бъди проклет...

После, бършейки ледената пот, която се стичаше по челото му, отиде до ложето и безкрайно внимателно отмести завесите на балдахина.

— Съжалявам, скъпа... — рече, присядайки на ръба на кревата.
— Толкова съжалявам...

Странен звук привлече вниманието му. Вратата на стаята бавно се люлееше насам-натам. Лазарус стана и пристъпи предпазливо към прага.

— Кой е там? — попита той.

Не последва отговор, но вратата спря да се люлее. Лазарус излезе в коридора и огледа мрака. Когато чу свистене, вече беше късно. Силен удар по врата го събори на пода почти в несвяст. Усети как нечий ръце го сграбчиха за раменете и го повлякоха по коридора. За миг зърна бегло своя нападател — това бе Кристиан, роботът, който охраняваше главния вход на къщата. Лицето на куклата се извърна към Лазарус. В очите ѝ светеше жесток блясък.

Малко след това той изгуби съзнание.

Исмаел почувства, че се загорява, съдейки по отдръпването на водата, която цяла нощ ги бе тласкала неумолимо към вътрешността на пещерата. Невидимите ръце на морето започнаха бавно да отпускат хватката си. Това позволи на момчето да изтегли изпадналата в безсъзнание Ирен към най-високата част на пещерата, където придошлата вода бе оставила мъничко въздух. Когато светлината,

отразяваща се от пясъчното дъно, прокара бледа пътека към изхода на пещерата и нивото на водата взе да спада, Исмаел нададе ликуващ вик, който никой, дори и приятелката му, не можа да чуе. Момчето знаеше, че щом морето започне отстъплението си, самата пещера ще им покаже изхода към лагуната и свободата.

От час или два Ирен се държеше на повърхността единствено благодарение на Исмаел. Постоянно изпадаше в унес и тялото ѝ вече не трепереше, а просто се полюляваше във водата като неодушевен предмет. Докато чакаше търпеливо отливът да освободи пътя им към спасението, Исмаел разбра, че без неговата помощ Ирен отдавна щеше да загине.

Докато я поддържаше, за да не се удави, и ѝ шепнеше ободрителни слова, които не достигаха до съзнанието ѝ, той си спомни историите, които моряците разказваха за срещите очи в очи със смъртта. Говореше се, че ако някой спаси живота на друг човек в морето, душите им остават завинаги свързани от невидима нишка.

Малко по малко течението се отдръпна и момчето успя да измъкне Ирен в лагуната зад устието на пещерата. Докато зората рисувахе кехлибарена линия над хоризонта, Исмаел доплува с товара си до брега. Когато Ирен, все още зашеметена, отвори очи, видя лицето на Исмаел, който я гледаше с усмивка.

— Живи сме — промълви той.

Изнемощяла, тя спусна отново клепачи.

Исмаел погледна изгрева, който озаряваше гората и скалите. По-великолепно зрелище не бе виждал през живота си. После бавно се отпусна до Ирен на белия пясък и се остави умората да го надвие. Нищо не можеше да ги пробуди от този сън. Абсолютно нищо.

[1] Герой на Емилио Салгари. ↑

11.

ЛИЦЕТО ЗАД МАСКАТА

При събуждането си Ирен видя най-напред черни непроницаеми очи, които я наблюдаваха предпазливо. Момичето се дръпна рязко и стреснатата чайка отлетя. После Ирен почувства, че устните ѝ са пресъхнали и напукани; кожата ѝ пламтеше, неприятно опъната, и я пронизваха болки по цялото тяло. Мускулите ѝ бяха омекнали като парцали, а главата ѝ сякаш бе пълна с желе. Усети силен пристъп на гадене и се опита да се изправи. Тогава осъзна, че странният огън, разяждащ кожата ѝ като киселина, беше слънцето. Устата ѝ се изпълни с горчилка. Пред погледа ѝ като въртележка кръжеше неясен мираж, напомнящ малко заливче сред скалите. Ирен през живота си не се бе чувствала по-зле.

Отпусна се отново на земята и едва тогава забеляза Исмаел, който лежеше до нея. Ако не беше пресекливото му дишане, би се заклела, че е мъртъв. Тя потърка очи и докосна шията му с изранената си ръка. Имаше пулс. Ирен погали лицето му и малко след това той отвори очи. Слънцето го заслепи за миг.

— Изглеждаш ужасно... — промърмори Исмаел, усмихвайки се с мъка.

— Да можеше да видиш себе си... — отвърна момичето. Двамата се надигнаха като корабокрушенци, изхвърлени на брега след буря, и отидоха да се скрият на сянка под останките на повалено сред скалите дърво. Чайката, която бе бдяла над съня им, отново кацна на пясъка — любопитството ѝ не бе задоволено.

— Колко ли е часът? — попита Ирен, опитвайки се да не обръща внимание на пулсиращата болка, която усещаше в слепоочията си при всяка дума.

Исмаел ѝ показа часовника си. Беше пълен с вода, а откъсналият се секундарник приличаше на змиорка, застинала в аквариум. Момчето погледна към слънцето, като заслони очите си с ръце.

— Вече минава пладне.

— Колко време сме спали? — попита тя.

— Недостатъчно — рече Исмаел. — Бих могъл да спя цяла седмица без прекъсване.

— Сега нямаме време за сън — нетърпеливо рече Ирен.

Той кимна и заразглежда скалите, търсейки подходящ изход.

— Няма да се измъкнем лесно. Не знам друг път до лагуната, освен по морето...

— Какво има зад онези скали?

— Гората, която прекосихме снощи.

— Ами какво чакаме тогава?

Исмаел се взря отново в скалите. Те се издигаха като каменна джунгла с наъбени очертания. Щеше да им отнеме доста време да се изкатерят по тях, без да се броят многобройните възможности да се запознаят отблизо със закона за гравитацията и да си счупят главите. За миг ясно си представи яйце, което се разбива в пода. „Забележителен финал“ — мина му през ум.

— Умееш ли да се катериш? — попита той.

Ирен сви рамене. Исмаел погледна босите й стъпала, покрити с пясък; ръцете и нозете с бяла кожа и без никаква защита.

— В училище имяхме часове по физкултура и аз бях сред най-добрите в катеренето по въже — рече тя. — Това сигурно е същото.

Исмаел въздъхна. Мъчнотиите далеч не бяха приключили.

За няколко мига Симон Совел отново стана осемгодишна. Отново видя онези меднозлатисти и сребърни светлини; струйките дим, тъчащи причудливи платна във въздуха. Отново долови силния аромат на изгорял восък, гласовете, шепнещи в сумрака, и невидимия танц на стотици запалени свещи в тайнствения приказен дворец, омагьосал детските й спомени: старинната катедрала „Сен Етиен“ в Бурж. Но възшебството се разсея само след няколко секунди.

После, докато уморените й очи се взираха в тъмната и унила стая, Симон осъзна, че свещите съвсем не бяха църковни, че светлите петна, които сякаш танцуваха по стените, бяха стари фотографии, а далечният шепот съществуваше само във въображението й. Инстинктивно разбра, че не се намираше в Къщата на носа, нито на някое друго познато място. Паметта й връщаше само объркани отгласи

от скорошните събития. Спомняше си, че е разговаряла с Лазарус на верандата. Спомняше си, че си е приготвила чаша топло мляко, преди да си легне, а също и последните редове, които бе прочела от книгата, лежаща на нощното ѝ шкафче.

После бе угасила лампата. Имаше смътен спомен, че е сънувала как някакво дете вика отчаяно; мъчеше я и абсурдното чувство, че се е събудила посред нощ и е видяла шествие на сенки в мрака. Оттам нататък в паметта ѝ имаше бяло петно — като края на лист хартия с недовършена рисунка. Ръцете ѝ напипаха памучна тъкан и Симон си даде сметка, че все още е облечена с нощницата си. Стана и бавно се приближи до стенното пано, което отразяваше сиянието на десетки бели свещи, подредени безупречно равно в гнездата на свещниците, набраздени от восъчни сълзи.

Працящите пламъци сякаш шепнеха в унисон; именно този звук бе взела за тих говор. Златистото им сияние разшири зениците на Симон и мислите ѝ изведнъж добиха кристална яснота. Спомените ѝ заваляха един по един като първите капки на утринен дъжд, а заедно с тях я връхлетя пристъп на паника.

Спомни си ледения допир на невидими ръце, които я влачеха в мрака. Спомни си гласа, шепнещ в ухото ѝ, докато скованото ѝ от страх тяло не можеше да помръдне дори едно мускулче. Спомни си изтъканата сякаш от мрак фигура, която я носеше през гората. Спомни си как призрачната сянка бе мълвяла името ѝ и как тя, вцепенена от ужас, бе разбрала, че това съвсем не е кошмарен сън. Симон затвори очи и притисна с ръце устата си, за да сподави напирания вик.

Първата ѝ мисъл бе за децата. Какво бе станало с Ирен и Дориан? Дали все още бяха в къщата? Дали невъобразимото привидение се бе добрало и до тях? Опустошителна тревога изписваше тези въпроси в душата ѝ сякаш с нажежено желязо. Симон изтича до вратата на помещението и напразно се опита да се пребори с ключалката, като викаше за помощ с цяло гърло, докато умората и отчаянието не я надвиха. Постепенно си възвърна самообладанието, а заедно с него и способността да обмисли трезво фактите.

Беше пленничка. Онзи, който я бе отвлякъл посред нощ, я бе затворил в тази стая, а по всяка вероятност бе пленил и децата ѝ. В момента бе недопустимо да разсъждава дали похитителят им е причинил някакво зло. Ако искаше да им помогне, трябваше да

овладее всеки нов пристъп на паника и да държи под контрол мислите си. Симон стисна силно юмруци, повтаряйки си тези думи. Пое дълбоко дъх със затворени очи и почувства, че пулсът ѝ се успокоява.

След малко отвори очи и огледа внимателно стаята. Колкото по-бързо успееше да разбере какво всъщност се случваше, толкова по-скоро щеше да се измъкне от това място и да се притече на помощ на Ирен и Дориан.

Погледът ѝ се спря най-напред върху мебелите — малки по размер и по спартански строги. Детски мебели с проста изработка, която загатваше за бедност. Симон се намираше в детска стая, но интуицията ѝ подсказваше, че никакво дете не е живяло тук от дълги години. Мястото бе пропито от невидимо, но осезаемо присъствие, от което лъхаше на старост и немощ. Жената отиде до леглото и седна на него, разглеждайки помещението от тази позиция. Нямаше невинност в тази спалня. Единственото, което се долавяше, беше мрак. Злина.

Бавната отрова на страха бе започнала да прониква във вените ѝ, но Симон пренебрегна предупредителните ѝ сигнали, взе един от свещниците и се приближи до стената. Безброй снимки и изрезки от вестници образуваха нещо като пано, чиито очертания се губеха в сумрака. Направи ѝ впечатление колко акуратно бяха прикрепени към стената всички тези материали. Пред погледа на Симон се разгръщаше зловещ музей от спомени с някакво общо значение, за което всяка изрезка свидетелстваше мълчаливо. Това бе глас, който зовеше от миналото. Тя доближи свещта на педя от стената и се потопи в потока от фотографии и гравюри, думи и образи.

В едно от десетките известия мимоходом зърна познато име: Даниел Хофман. Името прониза паметта ѝ като мълния. Това бе тайнствената личност от Берлин, чиято кореспонденция Симон трябваше да отделя настрани по настояване на Лазарус. Загадъчният тип, чиито писма, както случайно бе открила, завършваха пътя си в пламъците на камината. Все пак тук имаше нещо, което не се съгласуваше с известните ѝ сведения. Човекът, споменаван в тези статии, не живееше в Берлин, пък и съдейки по датите на издаване на вестниците, трябваше да е достигнал дълголетие, което изглеждаше направо неправдоподобно. Объркана, Симон зачете подборката от статии.

Въпросният Хофман, за когото говореха те, беше богат, баснословно богат. Малко по-встрани висеше титулна страница от брой на „Фигаро“^[1], която съобщаваше за пожар във фабрика за играчки. Хофман бе загинал в трагичното произшествие. Снимката към текста показваше сградата, обгърната от пламъци, и събралото се множество, което наблюдаваше в потрес адското зрелище. Сред тълпата се открояваше дете със стаен в очите страх, което гледаше объркано към камерата.

Същият поглед се явяваше и в друга изрезка. Този път новината описваше нерадостната история на момче, престояло седем дни затворено в мазе, сам-само в мрака. Полицията го намерила там, след като открили трупа на майка му в една от стаите в къщата. Личицето на детето, което наглед бе седем-осемгодишно, напомняше бездънно огледало.

Симон усети, че я побиват тръпки, докато отделни елементи от един зловещ пъзел полека се подреждаха в ума ѝ. Но имаше още множество неизяснени подробности, а старите снимки завладяваха съзнанието ѝ с хипнотична сила. Изрезките, подредени хронологично, обхващаха и по-късни периоди. Много от тях говореха за изчезнали в дебрите на времето хора, за които Симон не бе и чувала. Сред тях се открояваше една млада и изумително красива жена на име Александра Малтис, наследница на металургична империя от Лион. Статия от някакво марсилско списание споменаваха за годежа ѝ с млад, но именит инженер и изобретател на играчки — Лазарус Жан. До въпросната изрезка висяха редица фотографии, на които бляскавата двойка раздаваше играчки в сиропиталище в Монпарнас. И двамата сияеха от щастие. „Моята цел е всички деца в тази страна, независимо от каква среда са, да могат да имат играчки“ — гласеше изявлението на изобретателя под снимката.

Следваше известие от друг вестник за сватбата на Лазарус Жан и Александра Малтис. Официалната фотография от годежа бе заснета пред парадното стълбище на Крейвънмур. На нея се виждаше един преливащ от здраве и младост Лазарус, прегърнал избраницата си. Нито едно облаче не помрачаваше тази сцена, взета сякаш от някоя приказка. Младият и предприемчив инженер бе придобил разкошното имение с цел да устрои там семейното си огнище. Новината бе илюстрирана с различни снимки от Крейвънмур.

Върволицата от образи и статии продължаваше нататък, а галерията от персонажи и случки от миналото се увеличаваше. Симон спря да чете и се върна назад. Лицето на онова изгубено и уплашено дете не ѝ даваше мира. Взя се внимателно в печалните му очи и постепенно разпозна в тях очите на човека, който бе събудил у нея приятелски чувства и известни надежди. Този поглед не бе на малкия Жан Невил, за когото ѝ бе разказал Лазарус. Този поглед ѝ бе познат, до болка познат. Погледът на Лазарус Жан.

Сякаш черен облак помрачи душата ѝ. Симон пое дълбоко дъх и затвори очи. Незнайно как, още преди да чуе гласа зад гърба си, разбра, че не е сама в стаята.

Исмаел и Ирен достигнаха върха на скалите малко преди четири следобед. Многобройните драскотини, с които острите камъни жестоко бяха нашарили ръцете и краката им, свидетелстваха за трудното изкачване. Това бе цената за преминаването по забранения път. Каквито и мъчнотии да бе очаквал Исмаел, действителността се оказа по-сурова и по-опасна, отколкото си бе представял. Ирен не отрони дума, за да се оплаче от драскотините, покрили кожата ѝ, и изобщо прояви смелост, каквато дотогава не бе виждал у никого.

Девојката бе дръзнала да се катери по скали, където никой здравомислещ човек не би стъпил с крак. Когато най-сетне се добраха до границата на гората, Исмаел само я прегърна мълчаливо. Дори всичката вода в океана не би могла да угаси огъня, който гореше в това момиче.

— Уморена ли си?

Останала без дъх, Ирен само поклати глава.

— Да са ти казвали някога, че си най-твърдоглавият човек на тази планета?

Лека усмивка се появи на устните ѝ.

— Още не познаваш майка ми.

Без да дочака отговор, тя хвана момчето за ръка и го задърпа към гората. Далече долу зад тях, в подножието на скалите, искряха водите на лагуната.

Ако някой беше казал на Исмаел, че един ден ще се изкатери по тези кошмарни скали, никога не би му повярвал. Но когато бе замесена

Ирен, бе готов да повярва в какво ли не.

Симон бавно се извърна с лице към мрака. Усещаше присъствието на натрапника; дори чуваше тихия звук на отмереното му дишане. Но не можеше да го види. Светлината на свещите не стигаше далеч; отвъд нея стаята бе непрогледна като бездънна яма. Симон се взираше в тъмата, която скриваше незнайния гост. Изпитваше непоклатимо спокойствие, придаващо на мислите й яснота, която я изненадваше. Сетивата й като че ли долавяха и най-малката подробност от заобикалящата я обстановка с ужасяваща прецизност. Съзнанието й отбелязваше всяко трептене на въздуха, всеки звук или мимолетен проблясък. Издигнала като щит това необикновено самообладание, тя се взираше мълчаливо в тъмната като рог стая и чакаше посетителят да се разкрие.

— Колко неочаквано е да ви видя тук — обади се най-сетне един глас от мрака. Звучеше слабо, сякаш от разстояние. — Страхувате ли се?

Симон поклати глава.

— Това е добре. Не бива да се боите. Няма от какво.

— Все така ли ще се криете, Лазарус?

Въпросът й бе последван от продължително мълчание. Дишането на Лазарус стана по-отчетливо.

— Предпочитам да стоя тук — отвърна той накрая.

— Защо?

Нещо просветна в сумрака. Бегъл проблясък, едва забележим.

— Защо не седнете, мадам Совел?

— По-добре да постоя права.

— Както желаете. — Последва нова пауза. — Навярно си задавате въпроса какво се е случило.

— Да, наред с някои други въпроси — пресече го Симон с нотка на негодувание.

— Тогава може би ще е най-просто да ми ги зададете, а аз ще се опитам да отговоря на всеки от тях.

Симон изпусна гневна въздишка.

— Първият ми и последен въпрос е как да изляза оттук — троснато рече тя.

— Боя се, че това е невъзможно. Поне засега.

— И защо?

— Това следващият въпрос ли е?

— Къде се намирам?

— В Крейвънмур.

— Как съм се озовала тук и защо?

— Донесоха ви...

— Вие ли?

— Не.

— Кой тогава?

— Някой, когото не познавате... все още.

— Къде са децата ми?

— Не зная.

Симон пристъпи към тъмната част на стаята с почервения от гняв лице.

— Проклет негодник!

Направи няколко крачки към мястото, откъдето идваше гласът. Очите ѝ постепенно различиха една фигура, седнала в кресло. Лазарус. Но лицето му изглеждаше някак странно. Симон се спря.

— Това е маска — поясни той.

— Защо сте я сложили? — попита тя, чувствайки как досегашното ѝ спокойствие се изпарява с шеметна бързина.

— Маската разкрива истинското лице на човека...

Симон полагаше усилия да запази самообладание. Нищо нямаше да постигне, ако се поддадеше на гнева.

— Къде са децата ми? Моля ви...

— Вече ви казах, мадам Совел. Наистина не зная.

— Какво смятате да правите с мен?

Лазарус разтвори ръка в копринена ръкавица. Повърхността на маската просветна отново. Това бе блясъкът, който жената бе видяла и преди.

— Няма да ви сторя нищо лошо, Симон. Няма защо да се боите от мен. Доверете ми се.

— Това искане е малко неуместно, не мислите ли?

— За ваше добро е. Опитвам се да ви предпазя.

— От кого?

— Седнете, моля ви.

— Какво, по дяволите, става тук? Защо не искате да ми обясните?

Симон чу собствения си глас — изтънял, по детски писклив — и осъзна, че е на ръба на истерията. Стисна юмруци и пое дълбоко дъх. Отстъпи няколко крачки назад и седна на един от столовете, подредени около голата маса.

— Благодаря — промълви Лазарус.

Симон мълчаливо отрони сълза.

— Преди всичко държа да знаете колко съжалявам, че се оказахте въввлечена в тази ситуация. Никога не съм мислил, че ще се стигне дотук — заяви майсторът на играчки.

— Малкият Жан Невил никога не е съществувал, нали? — попита Симон. — Това дете сте били вие. Историята, която ми разказахте, е вярна само отчасти... Тя всъщност се отнася до вас.

— Виждам, че сте прочели сбирката ми от статии. Вероятно това ви е навело на някои интересни, но погрешни заключения.

— Единственото ми заключение, мосю Жан, бе, че вие сте болен човек и имате нужда от помощ. Нямам представа как сте успели да ме докарате тук, но ви уверявам, че щом изляза от това място, първата ми работа ще е да се обърна към жандармерията. Похищението се смята за престъпление...

В собствените й уши тази заплаха прозвуча смешно и неуместно.

— Да предположа ли в такъв случай, че възнамерявате да се откажете от службата си, мадам Совел?

Хапливата ирония в тези думи отекна като сигнал за тревога в ума на Симон. Подобна забележка не бе типична за онзи Лазарус, когото познаваше. От друга страна, вече бе станало ясно, че изобщо не го е познавала.

— Предполагайте каквото щете — хладно отвърна тя.

— Добре. Щом е така, преди да се обърнете към властите, за което не възразявам, позволете да попълня белите места в историята, която несъмнено вече сте сглобили донякъде.

Симон погледна бледата и напълно безизразна маска. Порцеланово лице, иззад което долиташе хладният далечен глас. Очите напомняха тъмни кладенци.

— Както сама ще видите, уважаема Симон, от тази история, пък и от всяка друга, може да се извлече само една поука: в реалния живот,

за разлика от измислицата, нищо не е такова, каквото изглежда...

— Обещайте ми нещо, Лазарус — прекъсна го тя.

— Стига да е по силите ми да го изпълня...

— Обещайте ми, че щом изслушам историята ви, ще ме оставите да си отида оттук заедно с децата ми. Кълна ви се, че няма да се обърна към властите. Само ще си взема семейството и ще се махна завинаги от този град. Повече няма да чуετε за мен — умолително рече Симон.

Маската помълча няколко секунди.

— Това ли е желанието ви?

Жената кимна, едва сдържайки сълзите си.

— Разочаровате ме, Симон. Мислех, че сме приятели. Добри приятели.

— Моля ви...

Маскираният силует сви юмруци.

— Е, добре. Щом искате да се съберете с децата си, и това ще стане. Когато му дойде времето...

— Помните ли майка си, мадам Совел? Всички деца пазят в сърцето си едно специално място за жената, която ги е родила. То е като светлинка, която никога не угасва. Звезда на небосвода. А аз през по-голямата част от живота си се старах да залича тази светлинка. Да я забравя завинаги. Но не е лесно. Никак не е лесно. Надявам се, че преди да ме порицаете и осъдите, ще благоволите да изслушате историята ми. Тя е кратка. Добрите истории не са многословни...

Появил съм се на бял свят в нощта на 26 декември 1882 г., в една стара къща на най-тъмната и крива уличка в парижкия квартал „Гоблен“. Мрачно и нездравословно място, не ще и дума. Чели ли сте Виктор Юго, мадам Совел? Ако сте го чели, ще разберете за какво говоря. Именно там моята майка, с помощта на съседката Никол, родила малко бебенце. Зимата била люта и аз, изглежда, не съм изплакал веднага, както се очаква от всяко новородено. За миг майка ми помислила, че съм мъртвороден. Когато се уверила, че това не е така, клетницата го изтълкувала като чудо и — каква ирония! — решила да ме кръсти Лазарус.

Детските години се свързват в паметта ми с неспирната гълчава по улиците и с продължителните периоди на болестта на майка ми. Един от първите ми спомени е как седя на коленете на съседката Никол, а добрата жена ми обяснява, че мама е много болна, че не може да се отзове, когато я викам, и затова ще е най-добре да ида да си играя с другите дечица. Въпросните дечица бяха група парцаливи хлапета, които просеха от сутрин до вечер. Преди да навършат седем години, вече знаеха, че за да оцелееш в квартала, трябва да станеш или престъпник, или чиновник. Не е нужно да уточнявам кой от двата варианта бе по-често предпочитан.

По онова време едничкият лъч на надежда в квартала идваше от една тайнствена личност, с която бяха свързани мечтите ни. Наричаше се Даниел Хофман и за всички ни това име бе синоним на фантазия — до такава степен, че мнозина се съмняваха в съществуването му. Легендата гласеше, че Хофман бродел предрешен из парижките улици, представяйки се за най-различни хора, и раздавал на бедните деца играчки, които сам майсторял във фабриката си. Парижките малчугани до един бяха чували за него и всеки си мечтаеше да стане избраник на съдбата.

Хофман беше повелител на вълшебството, на въображението. Само едно нещо можеше да победи обаянието му: възрастта. Щом децата пораснеха и изгубеха игривостта си и способността да фантазират, името Даниел Хофман се изтриваше от паметта им; като възрастни вече не можеха да го познаят, щом го чуеха от устата на собствените си деца...

Не е имало на света по-голям производител на играчки от Даниел Хофман. Той притежаваше внушителна фабрика в квартал „Гоблен“. Тя се издигаше като катедрала сред мрачните улици на онзи призрачен квартал, развъдник на нищета и опасности. В центъра ѝ стърчеше остра като стрела кула, която стигаше до облаците. Оттам камбанен звън оповестяваше изгрева и залеза всеки божи ден. Ехото на тези камбани се разнасяше из целия град. Всички деца от квартала познаваха сградата, но възрастните бяха неспособни да я видят и смятаха, че на нейно място има непроходимо тресавище, запустял терен в сърцето на парижкия мрак.

Никой не познаваше истинското лице на Даниел Хофман. Говореше се, че създателят на играчките обитавал една стая на върха

на кулата и почти не излизал оттам, освен когато скитал дегизиран из парижките улици по здрач и подарявал играчки на нищите деца в града. В замяна искал само едно: да му отдадат сърцето си, да му се врекат във вечна любов и преданост. Всяко дете от квартала бе готово да му отдаде сърцето си без капка колебание. Но не всички го чуваха, когато чукаше на вратата им. Според мълвата Даниел Хофман криел самоличността си зад безброй лъжливи външности. Някои дръзваха да твърдят, че никога не използвал повторно една и съща маскировка.

Но да се върнем към майка ми. Болестта, за която ми говореше Никол, и досега си остава загадка за мен. Предполагам, че има хора — подобно на някои играчки, — които се появяват на бял свят с някакъв дефект. В известен смисъл всички сме като счупени играчки, не мислите ли? Но заболяването на майка ми с течение на времето доведе до постепенна загуба на умствените ѝ способности. Телесното страдание поражда умствени отклонения. Такъв е законът на живота.

Така самотата ми стана единствен другар, растях с нея и мечтаех някой ден Даниел Хофман да ми се притече на помощ. Спомням си, че всяка нощ, преди да си легна, се молах на моя ангел пазител да ме заведе при него. Всяка нощ. Хофман така бе завладял въображението ми, че вероятно това ме подтикна да започна сам да майсторя играчки.

За целта използвах всевъзможни отпадъци от сметищата на квартала. Така построих първото си влакче, а също и триетажен замък. След тях направих картонен дракон, а по-късно и летателна машина; това беше още преди аеропланите в небето да станат обичайна гледка. Но любимата ми играчка беше ангел на име Габриел. Прекрасен ангел, измайсторен собственоръчно от мен, за да ме пази от мрака и превратностите на съдбата. Изработих го, като използвах останките от гладачна машина и разни железарии от една изоставена текстилна фабрика на две пресечки от дома ни. Но Габриел, моят ангел пазител, живя твърде кратко.

В деня, когато майка ми откри колекцията ми от играчки, Габриел беше осъден на смърт.

Майка ми ме заведе в мазето на къщата и там, озъртайки се, сякаш се боеше, че някой дебне в мрака, ми разказа с доверителен шепот, че чувала глас в сънищата си. Този незнаен осведомител ѝ разкрил, че всички играчки са творение на самия Луцифер. Чрез тях

лукавият се надявал да повлече към гибел душите на децата по света. Същата нощ Габриел и останалите ми играчки се озоваха в пещта.

Майка ми настоя да ги унищожим заедно и да се уверим, че са станали на пепел. В противен случай, заяви тя, сянката на моята прокълнатата душа щяла да ме преследва. Всяка моя простъпка, грешка или непослушание се отбелязвали в тази сянка, която ме следваше навсякъде. Тя отразявала лошото ми и неуважително отношение към майка ми, към света...

Тогава бях едва на седем години.

Някъде по това време заболяването на майка ми се изостри. Тя започна да ме затваря в мазето, убедена, че сянката няма да ме намери там, ако дойде да ме търси. Прекарвах затворен дълги часове, почти не смеейки да дишам от страх, че звукът на дишането ми ще привлече вниманието на сянката — онова порочно отражение на слабата ми душа — и тя ще ме отнесе направо в ада. Всичко това може да ви се стори нелепо или в най-лошия случай тъжно, мадам Совел, но в невръстните ми години това бе ужасяващата ми всекидневна реалност.

Не бих искал да ви отегчавам с омерзителни подробности от онези времена. Само ще ви кажа, че по време на един такъв престой майка ми загуби окончателно и малкото разум, който имаше, и аз останах затворен цяла седмица в онова мазе, самичък в тъмното. Предполагам, че вече сте прочели този репортаж. Вестникарите обичат да поместват такива истории на първата страница на изданията си. Лошите новини, особено ако са брутални и шокиращи, развързват кесии на публиката с удивителна лекота. Но вие навярно се питате какво се случва с дете, затворено в тъмно мазе в продължение на седем дни и седем нощи?

Най-напред позволете да ви кажа, че след като прекара няколко часа без светлина, човек губи усета си за време. Часовете му се струват минути или секунди. Или седмици, ако предпочитате. Времето и светлината са тясно свързани. Но по-важното е, че през този период се случи нещо невероятно. Истинско чудо. Второто чудо в живота ми, така да се каже, след онези няколко критични минути при раждането ми.

Молитвите ми бяха чути. Ненапразно се бях молил мълчаливо безброй нощи. Наречете го късмет, ако щете, наречете го съдба.

Даниел Хофман дойде при мен. При мен! Измежду всички деца в Париж аз бях избран да получа благоволението му в онази нощ. Все още си спомням плахото почукване на малкото прозорче, което гледаше към улицата. Аз не можех да стигна до него, но това не ми попречи да откликна на гласа, който ми говореше отвън; най-прекрасният и благ глас, който някога бях чувал. Глас, който разпръсна мрака и прогони страха на клетото уплашено дете, както слънцето разтапя леда. И знаете ли какво, Симон? Даниел Хофман ме назова по име.

И аз отворих сърцето си за него. Малко след това чудна светлина изпълни мазето и Хофман се появи сякаш от нищото, облечен в ослепително бял костюм. Да бяхте го видели, Симон! Беше ангел, истински сияен ангел. Никога не съм виждал някого, който да излъчва такава красота и покой.

Нея нощ Даниел Хофман и аз разговаряхме на четири очи, както сега ние с вас. Нямаше нужда да му разправам за участието на Габриел и останалите ми играчки; той вече знаеше всичко. Хофман, забележете, беше добре осведомен. Беше в течение и на историите за сянката, които ми разказваше майка ми. Да, и за тях знаеше! С чувство на облекчение му признах, че много се страхувам от тази сянка. Не можете да си представите какво разбиране, какво състрадание излъчваше този човек. Изслуша търпеливо разказа за патилата ми и аз почувствах, че е съпричастен към мъката ми, към тревогата ми. Особено добре разбираше кой е най-големият ми страх, най-лошият ми кошмар — сянката. Собствената ми сянка, онзи зъл дух, който ме следваше навсякъде, натоварен с всичките ми лоши черти...

Именно Даниел Хофман ми обясни какво трябва да направя. Разберете, дотогава бях окаян невежа. Какво знаех за сенките? Какво знаех за онези тайнствени духове, които навещават хората в сънищата им и им говорят за миналото и бъдещето? Абсолютно нищо!

Но той знаеше. *Всичко* знаеше! И бе готов да ми помогне на драго сърце.

В онази нощ Даниел Хофман ми разкри бъдещето. Каза ми, че ми е писано да наследя империята му. Обясни ми, че всичките му знания и умения някой ден щели да станат мои, а нищетата, която ме заобикаляше, щяла да се изпари завинаги. Предложи ми развитие, за което не бях дръзвал дори да мечтая. Предложи ми бъдеще. Не знаех

какво значи това, а той ми го поднасяше на тепсия. В замяна искаше от мен само едно. Едно незначително обещание: да му отдам сърцето си. Само на него и на никого другото.

Майсторът на играчки ме попита дали разбирам какво означава това. Отговорих утвърдително, без да се поколебая дори за миг. Разбира се, че щях охотно да му дам сърцето си. Той беше единственият човек, който се бе държал добре с мен. Единственият, който бе проявил загриженост. Каза ми, че — стига да пожелае — много скоро ще изляза оттам и никога повече не ще видя тази къща, квартала и майка ми. И най-важното: обеща ми, че вече не ще се наложи да се страхувам от сянката. Ако изпълнех исканията му, пред мен щеше да се разкрие бъдещето — чисто и светло.

Попита ме дали му вярвам. Кимнах в отговор. Тогава той извади малко стъклено шишенце, подобно на онези, които се използват за парфюми. Отпуши го усмихнат и аз станах свидетел на изумително зрелище. Сянката ми, която се отразяваше на стената, се превърна в танцуващо петно, в тъмен облак, който бе всмукан от шишенцето, пленен завинаги в него. Тогава Даниел Хофман запуши флакона и ми го подаде. Стъклото бе студено като лед.

От този миг насетне, заяви той, сърцето ми му принадлежало и неволите ми щели да свършат скоро, много скоро, стига да не престъпя клетвата си. Уверих го, че никога не бих направил това. Усмихна ми се ласкаво и ми даде подарък. Калейдоскоп. Помоли ме да затворя очи и най-живо да си представя онова, което искам повече от всичко на света. Докато изпълнявах нареждането му, той коленичи пред мен и ме целуна по челото. Когато отново отворих очи, беше изчезнал.

Седмица по-късно полицията, получила анонимен сигнал за онова, което се случваше в дома ми, ме избави от онази тъмна дупка. Майка ми бе умряла...

Докато пътувах към участъка, по улиците заприиждаха пожарни коли. Въздухът миришеше на дим. Полицайте, които ме съпровождаха, се отклониха от пътя и тогава видях: фабриката на Даниел Хофман гореше в един от най-страшните пожари в историята на Париж. Хората, които изобщо не бяха забелязвали тази сграда, сега я гледаха как се извисява като огнена катедрала. Тогава всички си спомниха онова име, изпълвало детството им с мечти: Даниел Хофман. Дворецът на императора бе в пламъци...

Три дни и три нощи се издигаха към небето огнената клада и стълбът черен дим, сякаш самият ад бе разтворил дверите си в черното сърце на града. Аз бях там и го видях с очите си. След няколко дни, когато от внушителната сграда бе останала само пепел, вестниците публикуваха новината.

След известно време властите откриха един родственик на майка ми, който ме взе под попечителство. Отидох да живея със семейството му в района на нос Антиб, там израснах и получих образование. Водех нормален, щастлив живот, точно както ми бе обещал Даниел Хофман. Дори си позволих да си съчиня друга версия на миналото си, която да си разказвам за собствено успокоение. Преди време разправих и на вас променената история.

В деня, в който навърших осемнайсет години, получих писмо. Датата на клеймото на пощенската служба на Монпарнас беше отпреди осем години. С това писмо старият ми приятел ме уведомяваше, че в нотариалната кантора на някой си мосю Жилбер Траван във Фонтенбло се съхраняват документите за собственост на едно жилище на Нормандския бряг. По закон то трябваше да премине в мое владение при навършване на пълнолетие. Под известието, написано на пергаментова хартия, се четеше инициалът Д.

Изминаха няколко години, преди да встъпя във владение на Крейвънмур. По това време вече бях многообещаващ инженер. Моите проекти за играчки надминаваха всичко, известно в тази област до момента. Скоро си дадох сметка, че е дошло време да основа собствена фабрика. В Крейвънмур. Всичко в живота ми се развиваше според предсказанието — докато не ме сполетя *произшествието*. Случи се при Порт Сен Мишел, датата беше 13 февруари. Тя се казваше Александра Алма Малтис и беше най-прекрасното създание, което някога бях виждал.

Дотогава години наред бях пазил онова шишенце, което Даниел Хофман ми връчи в мазето на улица „Гоблен“. На пипане бе все така студено, както и в онази паметна нощ. Шест месеца след срещата с Александра наруших обещанието си към Хофман и отдадох сърцето си на тази девойка. Ожених се за нея. Това бе най-щастливият ден в живота ми. В нощта преди сватбата, която трябваше да се отпразнува в Крейвънмур, взех шишенцето с моята сянка и отидох на скалите на

носа. Оттам запратих шишенцето в тъмните води, осъждайки сянката на вечна забрава.

Ясно ви е, че престъпих клетвата си...

Слънцето вече се спускаше към хоризонта над залива, когато Исмаел и Ирен зърнаха сред дърветата задната част на Къщата на носа. Крайното изтощение, което мъчеше и двамата, като че ли се бе оттеглило дискретно някъде наблизо, готово да ги връхлети отново в подходящия момент. Исмаел бе чувал за това явление, нещо като подем, който изпитват някои атлети, щом преминат собствения си праг на издръжливост. От този миг нататък тялото просто продължава да действа, без да показва признаци на умора. Докато моторът не спре, естествено. Щом работата приключи, човек рухва отведнъж. Мускулите си искат обратно отпуснатия заем, тъй да се каже.

— За какво мислиш? — попита Ирен, забелязвайки унесеното изражение на момчето.

— За това, че съм гладен.

— И аз огладнях. Не е ли странно?

— Напротив. От уплахата на човек му се отваря такъв апетит...

— плахо се пошегува Исмаел.

Къщата на носа бе притихнала и никъде не се мяркаше жива душа. Вятърът развяваше две въжета с изсъхнало пране. Исмаел зърна с крайчеца на окото си нещо, което очевидно беше долно бельо на Ирен, и живо си представи как би изглеждала приятелката му с такива одеяния.

— Добре ли си? — попита го тя.

Той преглътна на сухо, но кимна утвърдително.

— Просто съм уморен и гладен, нищо повече.

Ирен го изгледа със загадъчна усмивка. За миг на Исмаел му мина през ум, че може би всички жени умеят тайно да четат мисли. Но по-добре беше да си спести подобни разсъждения на празен стомах.

Момичето се опита да отвори задната врата на къщата, но някой явно я беше залостил отвътре. Учудено изражение смени усмивката на Ирен.

— Мамо? Дориан? — провикна се тя, като отстъпи малко назад и погледна прозорците на горния етаж.

— Да опитаме да влезем през главния вход — предложи Исмаел.

Двамата заобиколиха къщата и стигнаха до верандата. Пред краката им се разстла килим от счупени стъкла. Спряха като заковани пред картината, която се разгърна пред очите им: разбитата врата и потрошените прозорци. На пръв поглед сякаш газова експлозия бе изтръгнала вратата от пантите и бе пръснала порой от стъкла из къщата. Ирен се опита да обуздае паниката, която се надигна някъде от стомаха ѝ като ледена вълна. Напразно. Погледна ужасено към Исмаел и понечи да се втурне вътре. Той я задържа без излишни приказки.

— Мадам Совел? — провикна се момчето от верандата.

Ехото на гласа му се изгуби в къщата. Исмаел пристъпи предпазливо напред и огледа обстановката. Ирен надникна през рамото му и изохка отчаяно.

Ако състоянието на дома изобщо можеше да се опише, то най-подходящата дума бе опустошение. Исмаел никога не бе виждал последиците от торнадо, но предполагаше, че те твърде напомнят онова, което се разкри пред погледа им.

— Боже мой...

— Внимавай със стъклата — предупреди я Исмаел.

— Мамо!

Викът отекна из цялата къща като дух, блуждаещ от стая в стая. Държейки здраво Ирен, Исмаел се приближи до подножието на стълбата и погледна към втория етаж.

— Да се качим горе — каза момичето.

Качиха се бавно, оглеждайки следите, които някаква невидима сила бе оставила навсякъде. Ирен първа забеляза, че вратата на спалнята на Симон липсваше.

— О, не! — възкликна тя.

Исмаел бързо отиде до прага и надникна вътре. Нищо. Двамата провериха една по една всички стаи на втория етаж. Нямахе жива душа.

— Къде са? — попита момичето с треперещ глас.

— Тук няма никой. Да слезем долу.

По всичко личеше, че борбата — или каквото и да бе произшествието, сполетяло дома — е била ожесточена. Момчето се въздържа от забележки, но го заглождиха мрачни предчувствия за съдбата на семейството на Ирен. Все още под влияние на шока, тя тихо

плачеше на най-долното стъпало на стълбата. „След броени минути ще изпадне в истерия“ — помисли си Исмаел. Трябваше да измисли нещо, и то бързо, преди пристъпът да се разрази. Тъкмо прехвърляше в ума си разни възможности, търсейки най-ефективната, когато и двамата чуха тропане, последвано от гробовна тишина.

Ирен обърна насълзените си очи към Исмаел — търсеше потвърждение, че не ѝ се е чуло. Той кимна и с вдигнат пръст ѝ даде знак да пази тишина. Тропането се повтори — отчетливи удари, които отекнаха из дома. На Исмаел му трябваша няколко секунди, за да определи естеството на шума. Грохот на метал. Някой — или нещо — тропаше по метална повърхност някъде в къщата. Звукът се повтори монотонно. Исмаел почувства вибрацията под краката си и спря поглед върху една затворена врата в коридора, който водеше към кухнята в задната част на жилището.

— Накъде води тази врата?

— Към мазето... — отвърна Ирен.

Той се приближи до вратата и внимателно се послуша, долепил ухо до дървената плоскост. Ударите се разнесоха отново. Исмаел се опита да я отвори, но беше здраво залостена.

— Има ли някой вътре? — извика.

Чуха се стъпки — някой се качваше по стълбата.

— Внимавай — предупредително каза Ирен.

Исмаел се дръпна назад. За миг ярко си представи как ангелът изниква от мазето на къщата. От другата страна долетя приглушен, пресеклив глас. Ирен скочи на крака и се втурна към вратата.

— Дориан?

Гласът измънка нещо.

Ирен погледна Исмаел и кимна.

— Това е брат ми...

Момчето се увери, че да изкъртиш врата или, както в случая, да я разбиеш, бе по-сложно, отколкото се опитваха да внушат радиосериалите. След десетминутна усилена борба вратата поддаде под натиска на металния лост, който намериха в кухненския шкаф. Плувнал в пот, Исмаел отстъпи малко назад и Ирен нанесе окончателния удар. Ключалката — масивен ръждясал механизъм, от който стърчаха дървени трески — падна на пода. Според Исмаел приличаше най-вече на морски таралеж.

Миг по-късно от мрака изникна момче, пребледняло като платно. Лицето му беше изкривено от ужас, а ръцете му трепереха. Дориан се сгуши в прегръдките на сестра си като уплашено животинче. Ирен погледна към Исмаел. Брат ѝ явно бе видял нещо, което го бе потресло дълбоко. Ирен коленичи пред него и избърса лицето му, покрито с мръсотия и следи от изсъхнали сълзи.

— Добре ли си, Дориан? — тихо попита тя, докато го опипваше, за да провери дали има рани или нещо счупено.

Той закима.

— Къде е мама?

Брат ѝ вдигна глава. В очите му се таеше ужас.

— Дориан, важно е. Къде е мама?

— Отнесе я... — измънка той.

Исмаел се запита колко ли време бе прекарало момчето там долу, затворено в мрака.

— Отнесе я... — повтори Дориан, като че ли бе под хипнотично въздействие.

— Кой я отнесе, Дориан? — хладнокръвно попита Ирен. — Кой отнесе мама?

Той изгледа сестра си, сетне приятеля ѝ и се усмихна едва-едва, сякаш му задаваха глупав въпрос.

— Сянката... — отвърна. — Сянката я отнесе.

Исмаел и Ирен се спогледаха.

Тя пое дълбоко дъх и сложи ръце на раменете на брат си.

— Дориан, ще те помоля да направиш нещо много важно. Разбираш ли ме?

Той кимна.

— Трябва да изтичаш до града, да отидеш право в жандармерията и да кажеш на комисаря, че в Крейвънмур се е случила тежка злополука. Че мама е там, ранена е и трябва да изпратят помощ час по-скоро. Ясно ли ти е?

Дориан я гледаше объркан.

— Не отваряй дума за сянката. Предай им само каквото ти казах. Много е важно... Почнеш ли да разправяш за сянката, никой няма да ти повярва. Ще споменеш само за *злополука*.

Исмаел кимна, съгласен с идеята.

— Трябва да направиш това заради мен и заради мама. Ще можеш ли?

Дориан изглежда първо Исмаел, после сестра си.

— Мама е претърпяла злополука, ранена е и се намира в Крейвънмур. Спешно се нуждае от помощ — машинално повтори момчето. — Но тя всъщност е добре... нали?

Ирен му се усмихна и го прегърна.

— Обичам те — прошепна тя.

Дориан целуна сестра си по бузата, махна приятелски на Исмаел и хукна да търси колелото си. Намери го до перилата на верандата. От подаръка на Лазарус бе останала само купчина спици и огънат метал. Момчето се взираше в останките от велосипеда, когато Исмаел и Ирен излязоха от къщата и забелязаха зловещата находка.

— Кой би могъл да стори такова нещо? — зачуди се Дориан.

— По-добре да побързаш, Дориан — напомни му сестра му.

Той кимна и се затича по пътя. Щом се скри от погледа им, Ирен и Исмаел застанаха на верандата. Слънцето залязваше над залива като нажежено кълбо, което сякаш кървеше сред облаците и обагряше морето в алено. Двамата се спогледаха без излишни приказки. Добре знаеха какво ги чака в сърцето на мрака отвъд гората.

[1] „Фигаро“ („Le Figaro“) — френски вестник, един от водещите всекидневници в страната. Основан през 1826 г. като сатиричен ежеседмичник. ↑

12.

DOPPELGÄNGER

— Не е имало и не ще има на света по-красива невеста пред олтара — каза маската. — Никога.

Симон чуваше как свещите, горящи в сумрака, тихо ронеха восъчни сълзи, а отвъд стените вятърът шепнеше, бръснейки гребена от водоливници, които увенчаваха Крейвънмур. Гласът на нощта.

— Александра внесе в живота ми светлина, която изтри печалните спомени, обременявали паметта ми още от детството. Дори и днес си мисля, че на малцина смъртни им е дадено да познаят такова щастие и покой. В известен смисъл престанах да бъда момчето от най-окаяния парижки квартал. Забравих дългите заточения в мрака. Завинаги оставих зад гърба си черното мазе, където все ми се счуваха гласове, а угризенията ми ме уверяваха, че сянката, на която болестта на майка ми бе отворила дверите на ада, наистина съществува. Забравих кошмара, преследвал ме години наред — страшно видение, в което една стълба се спускаше от тъмните недра на нашия дом на улица „Гоблен“ до долината на река Стикс^[1]... Да, загърбих всичко това. И знаете ли защо? Защото Александра Алма Малтис, истинският ангел в моя живот, ми показва, че не съм лош — напук на всичко, което ми бе втъпявала майка ми, откакто се помнех. Разбирате ли, Симон? Не бях лош. Бях като другите хора, като всеки друг. Бях невинен.

Гласът на Лазарус секна за миг. Симон си представи как под маската безшумно се стичат сълзи.

— С нея заедно изследвахме Крейвънмур. Мнозина смятат, че всички чудеса в тази къща са мое творение. Но това не е така. Само малка част от тях са излезли изпод моите ръце. Останалите неща — безбройните галерии с чудни изобретения, които дори аз не проумявам — вече бяха тук, когато за пръв път прекрачих прага на дома. Никога не ще узная кога са се появили. По едно време си мислех, че преди мен други са заемали моето място. Понякога, ако притихна нощем и се заслушам внимателно, сякаш чувам ехото на чужди гласове, чужди

стъпки, които ехтят из коридорите на този дворец. Друг път ми се струва, че времето е спряло в стаите и пустите коридори и че всички творения, изпълващи това място, някога са били от плът и кръв. Като мен.

Отдавна съм престанал да се терзя с тези загадки. Дори след като бях живял в Крейвънмур месеци наред, все още откривах нови стаи, в които не бях стъпвал, нови коридори, водещи към неизвестни крила на дома... Мисля, че някои жилища — хилядолетни дворци, които се броят на пръстите на едната ръка — са нещо повече от обикновени постройки; те са живи. Имат душа и свой начин на общуване с нас. Крейвънмур е такава сграда. Никой не знае кога е бил построен, от кого и защо. Но когато този дом ми говори, аз слушам...

Преди лятото на 1916 г., когато щастието ни бе в апогея си, се случи нещо. Всъщност основите на произшествието бяха положени година преди това, без аз изобщо да подозирам. В деня след сватбата ни Александра станала на разсъмване и отишла в голямата овална зала, за да разгледа стотиците подаръци, които бяхме получили. Вниманието ѝ било привлечено от малка ръчно гравирана кутия — особено изящна вещ. Заинтригувана, Александра я отворила. Вътре имало стъклено шишенце и кратка бележка, адресирана до булката. В бележката пишело, че това е специален подарък, сюрприз. Шишенцето уж съдържало любимия ми парфюм, който някога използвала майка ми, и съпругата ми трябвало да го пази до деня на първата годишнина от сватбата ни, преди да го използва. Ала това трябвало да си остане тайна между нея и дарителя, моя стар приятел от детинство — Даниел Хофман...

Следвайки дословно указанията, убедена, че така ще ми достави радост, Александра пазила шишенцето в продължение на дванайсет месеца до уречената дата. В деня на годишнината го извадила от кутията и го отворила. Излишно е да ви казвам, че то не съдържало никакъв парфюм. Това бе същото шише, което бях хвърлил в морето в навечерието на женитбата ни. От мига, в който Александра го отпуши, нашият живот се превърна в кошмар...

Именно по това време започнах да получавам писма от Даниел Хофман. Вече ми пишеше от Берлин; там, както твърдеше, му предстояла сериозна работа, която щяла да промени света. Посещавал милиони деца, които приемали подаръци от него. Милиони деца, които

някай ден щели да съставят най-мощната армия, известна в историята. До ден-днешен не разбирам какво искаше да каже с това...

С една от първите му пратки получих книга — подвързан с кожа том, който изглеждаше стар като света. На корицата се четеше една-единствена дума: Doppelgänger. Чували ли сте я, скъпа приятелко? Вероятно не сте. Преданията и старите магически фокуси вече не будят интерес у никого. Думата е от немски произход и означава сянка, която се е отделила от собственика си и се е обърнала против него. Но това, разбира се, е само началото. Така се получи и при мен. За ваше сведение, книгата всъщност бе учебно ръководство по отношение на сенките. Музейна рядкост. Когато започнах да я чета, вече беше късно. В мрака на този дом нещо растеше потайно, месец след месец, мътеше се като змийско яйце, което чака подходящия момент да се излюпи.

През май 1916 г. започнах да ми се случват разни неща. Сияйното блаженство, на което се радвах през първата си година с Александра, бавно помръкна. Малко след това у мен се зародиха подозрения за съществуването на сянката. Когато осъзнах присъствието ѝ, бедата вече бе станала необратима. Първите нападения пораждаха само уплаха. Дрехите на Александра биваха накъсвани на парцали. Вратите се затваряха край нея, а невидими ръце я замерваха с предмети. В тъмното се чуваха гласове. Но това бе само началото...

В този дом има хиляди кътчета, където една сянка би могла да се скрие. Тогава разбрах, че къщата всъщност изразяваше душата на своя създател, Даниел Хофман, и сянката щеше да расте в нея, укрепвайки с всеки изминал ден. А аз, напротив, щях да отслабвам все повече. Цялата ми сила щеше да премине към нея и постепенно, докато се връщах към мрака на детството на улица „Гоблен“, аз щях да стана сянката, а тя щеше да е повелителят.

Реших да затворя фабриката за играчки и да се върна към някогашната си страст. Исках отново да дам живот на Габриел, онзи ангел пазител, който бдеше над мен в Париж. Бях се вдетинили вярвах, че ако успея да го възродя, той ще пази двама ни с Александра от сянката. Така създадох мощно механично творение, което надминаваше и най-смелите ми мечти. Стоманен колос, ангел, който трябваше да ме освободи от кошмара.

Какъв злочест наивник бях! Щом онова чудовищно създание се надигна от работната ми маса, всичките ми илюзии, че ще ми се подчинява, мигом се изпариха. Ангелът не слушаше мен, а своя повелител — сянката. Тя пък не можеше да съществува без мен, защото аз бях източникът, от който черпеше силата си. Освен че не ме избави от окаения живот, ангелът стана най-лошият пазител. Той бранеше страшната тайна, обречла ме на вечни страдания, и въставаше безмилостно всеки път, щом някой или нещо заплашеше да я разкрие.

Нападенията срещу Александра се ожесточиха. Сянката бе укрепнала и заплахата растеше с всеки изминал ден. Беше решила да ме измъчва, причинявайки страдания на жена ми. Бях отдал на Александра сърце, което всъщност не ми принадлежеше. Тази грешка щеше да ни погуби. Стигнах до ръба на лудостта; тогава забелязах, че сянката вършеше безчинствата си само когато се намирах наблизо. Не можеше да живее далече от мен. Затова реших да напусна Крейвънмур и да потърся убежище на островчето с фара. Там не можех да наврежда на никого. Ако някой трябваше да плати за предателството ми, то това бях аз. Само че подцених душевната сила на Александра, нейната любов към мен. Надмогнала страха, с риск за живота си тя ми се притече на помощ в карнавалната нощ. Щом платноходката, с която жена ми прекосяваше залива, наближи островчето, сянката се спусна връз нея и я завлече в дълбините. Все още чувам как се кискаше в мрака онова чудовище, когато отново изплува от вълните. На следващия ден сянката се вмъкна пак в стъкленото шишенце и цели двайсет години не ми се мярна пред очите...

Разтреперана, Симон стана от стола и полека заотстъпва назад, докато гърбът ѝ не опря в стената на стаята. Не искаше да чуе нито дума повече от устата на този човек, на този... безумец. Само едно нещо я крепеше и обуздаваше страха, който ѝ вдъхваше маскираната фигура: гневът.

— Скъпа приятелко, недейте... Не допускайте тази грешка. Нима не разбирате? Когато пристигнахте тук със семейството си, преди да се усетя, сърцето ми се привърза към вас. Случи се неволно. Дори не си давах сметка за това, докато не стана прекалено късно. Опитах се да победея магията, като направих една марионетка по ваш образ и подобие...

— Какво?

— Мислех си... Скоро след като вашето присъствие оживи отново този дом, сянката, която бе спала двайсет години в проклетото шишенце, се пробуди от забвението. И бързо си намери подходяща жертва, която да я пусне на свобода...

— Хана... — промълви Симон.

— Да ви призная, разбирам какво мислите и чувствате в момента. Но просто няма спасение. Направих каквото можах. Трябва да ми повярвате...

Човекът с маската стана и тръгна към Симон.

— Нито крачка повече! — избухна тя.

Лазарус се спря.

— Не искам да ви сторя нищо лошо, Симон. Аз съм ваш приятел. Не ме отблъсвайте.

Тя почувства как от дълбините на душата ѝ се надига вълна от омраза.

— Вие убихте Хана...

— Симон...

— Къде са децата ми?

— Те сами избраха съдбата си...

Сякаш леден кинжал се заби в сърцето ѝ.

— Какво... какво направихте с тях?

Лазарус вдигна облечените си в ръкавици ръце.

— Мъртви са...

Още не бе успял да завърши изречението си, когато Симон нададе гневен вик и грабна един свещник от масата. Сетне се нахвърли върху човека, застанал пред нея, и с все сила стовари основата на свещника в средата на маската. Порцелановото лице се пръсна на хиляди парченца, а свещникът полетя към мрака. Зад маската нямаше нищо.

Вцепенена, жената се взря в безплътната тъмна маса, която се рееше пред нея. Силуетът свали белите си ръкавици; там, където трябваше да са ръцете, имаше само мрак. Едва тогава пред очите на Симон постепенно се образува демонично лице — тъмен облак, който бавно доби форма и обем, съскайки като разярена змия. В стаята се разнесе адски вой, който едва не оглуши Симон и угаси всички свещи. За пръв и последен път тя чу истинския глас на сянката. Сетне две лапи я сграбчиха и я завлякоха в тъмнината.

Докато навлизаха все по-навътре в гората, Исмаел и Ирен забелязаха, че леката мъгла, стелеща се над гъсталака, постепенно се насища със сияние. Мъглата поглъщаше примигващите светлини на Крейвънмур и създаваше призрачен мираж, обвивайки гората в златиста пара. Щом излязоха на открито, странното явление получи обяснение, но това съвсем не ги успокои. Всички прозорци на имението светеха ярко, поради което внушителната постройка приличаше на призрачен кораб, изплувал от морските дълбини.

Исмаел и Ирен се спряха пред решетестата врата, която водеше към градината, и загледаха в унес хипнотичното видение. Окъпан в тази ярка светлина, силуетът на Крейвънмур изглеждаше още по-зловещ, отколкото в мрака. Десетки водоливници се открояваха като стражи, изникнали от някой кошмар. Но не това зрелище спря младите хора. Нещо витаеше във въздуха — невидимо присъствие, от което ги побиваха тръпки. Вятърът носеше звуците, издавани от десетки, стотици работи, които се движеха из имението; чуваше се нестройната мелодия на някаква въртележка и изкуственият смях на цяла армия от механични създания, скрити из коридорите на сградата.

Известно време Исмаел и Ирен слушаха като вцепенени гласа на Крейвънмур. Източникът на адската какофония се намираше току зад прага на парадния вход. От широко отворените врати се лееше златиста светлина, а през булото ѝ сенките се движеха и танцуваха под звуците на смразяваща кръвта мелодия. Ирен инстинктивно стисна ръката на Исмаел, а той я изгледа с непроницаемо изражение.

— Сигурна ли си, че искаш да влезеш там? — попита момчето.

В един от прозорците се очерта силуетът на балерина, която въртеше пируети. Ирен извърна очи.

— Не е нужно да идваш с мен. В края на краищата, става дума за моята майка...

— Примамливо предложение. По-добре не го повтаряй — рече Исмаел.

— Добре — кимна Ирен. — Да става каквото ще...

— Да става каквото ще.

Стараейки се да не мислят за смеха, музиката, светлините и зловещия парад на куклите, с които бе претъпкано това място, двамата

се заизкачваха по главното стълбище на Крейвънмур. Когато атмосферата на дома ги обгърна, Исмаел осъзна, че всичко видяно и преживяно до момента е било само предисловие. Ангелът и останалите играчки на Лазарус не го плашеха. Нещо витаеше в тази къща — мощно, осезаемо присъствие. Невидима сила, която излъчваше ярост и омраза. И Исмаел интуитивно разбра, че тя ги очаква.

Дориан затропа по вратата на сградата на жандармерията. Беше останал без дъх и краката му се подкосяваха. Беше тичал като луд през гората до Английския плаж, а после по безкрайното шосе, което се виеше край залива до града, докато слънцето залязваше зад хоризонта. Не бе почивал дори за миг, съзнавайки, че ако спре, после десет години не ще може да помръдне крак. Една картина в ума му го тласкаше да продължава с неотслабваща сила: образът на призрачното същество, което отнасяше майка му в мрака. Споменът за това видение бе достатъчен, за да го накара да тича до края на света.

Когато вратата най-сетне се отвори, от нея се подаде шишката фигура на агент Жобар. Малките очички на жандарма огледаха момчето, което сякаш щеше да рухне всеки миг. На Дориан му се стори, че вижда пред себе си носорог. Мъжът се усмихна сардонично и, пхнал с привичен жест палци в джобовете на униформата си, направи гримаса на досада. Дориан си пое дъх и се опита да преглътне, но устата му бе съвсем пресъхнала.

— Е? — троснато попита Жобар.

— Вода...

— Това тук не е бар, другарю Совел.

С тази тънка ирония дебелокожият полицаи вероятно искаше да покаже завидната си прозорливост и инстинкт на добре обучена хрътка. Все пак той пусна момчето да влезе и му подаде чаша вода от цистерната. Дориан никога не бе подозирал, че водата може да бъде толкова вкусна.

— Още!

Жобар му наля отново, оглеждайки го изпитателно като Шерлок Холмс.

— Няма нужда да ми благодариш.

Дориан пресуши чашата до последната капка и вдигна лице към полицая. Наставленията на Ирен изплуваха в ума му дума по дума.

— Майка ми претърпя злополука и е тежко ранена. Намира се в Крейвънмур.

На Жобар му трябваха няколко секунди, за да смели това съобщение.

— Каква злополука? — попита той с тон на тънък наблюдател.

— Тръгвайте незабавно! — избухна Дориан.

— Сам съм. Не мога да напусна поста.

Момчето въздъхна. Измежду всички идиоти на света този човек можеше да мине за христоматиен образец.

— Извикайте помощ по радиопредавателя! Направете нещо! Веднага!

Тонът и изражението на Дориан излъчваха достатъчно тревога, за да накарат Жобар да размърда внушителния си задник и да отиде до радиопредавателя. Преди да го включи, за миг се обърна и изгледа момчето подозрително.

— Ама обадете се най-сетне! — извика Дориан.

Лазарус се свести отведнъж. Пронизваща болка в тила го накара да дойде на себе си. Докосна главата си и напипа отворена рана. Смътно си спомни, че е зърнал Кристиан в коридора на западното крило. Роботът го бе ударил и го бе завлякъл някъде. Лазарус се огледа. Намираше се в една от стаите, които не се използваша за нищо — в Крейвънмур имаше много такива.

Надигна се бавно и се опита да подреди мислите си. Почувства се много слаб и отпаднал, щом се изправи на крака. Затвори очи и пое дълбоко дъх. Щом ги отвори, погледът му попадна на малко огледало, което висеше на една от стените. Приближи се до него и се взря в отражението си.

После отиде до мъничкото прозорче, разположено на фасадата на дома, и видя как два силуета вървяха през градината в посока към парадния вход.

Ирен и Исмаел прекрачиха прага и се озоваха в потока светлина, който извираше от недрата на сградата. Ехото на въртележката и металическото потракване на хиляди зъбчати колелца, които се движеха като живи, ги прониза до кости като леден дъх. Стотици миниатюрни механизми шаваха по стените. Цяла вселена от невероятни създания мърдаше зад стъклените витрини и по висящите от тавана украшения. Накъдето и да погледнеха, неизменно се натъкваха на творенията на Лазарус, извършващи някакво действие. Часовници показваха физиономии, кукли вървяха като сомнамбули, фантастични лица се хилеха, озъбени като гладни вълци...

— Този път не се отделяй от мен — рече Ирен.

— Не съм си го и помислял — отвърна Исмаел, поразен от механичните създания, които пулсираха навсякъде около тях.

Едва бяха изминали няколко метра, когато входната врата се затръшна зад гърба им. Ирен извика и се притисна към Исмаел. Пред тях изникна фигурата на огромен мъж. Лицето му бе скрито от маска, изобразяваща демоничен клоун. Зелени очи проблясваха през процепите на маската. Момчето и момичето заотстъпваха пред видението, което се приближаваше към тях. В ръката му блестеше нож. В паметта на Ирен внезапно изплува образът на механичния иконом, който бе отворил вратата при първото посещение на семейство Совел в Крейвънмур. Името му бе Кристиан. Роботът вдигна ножа във въздуха.

— Кристиан, недей! — извика момичето. — Недей!

Икономът се закова на място. Оръжието изпадна от ръката му. Исмаел погледна приятелката си, без да разбира какво става. Неподвижната фигура ги наблюдаваше.

— Да побързаме — настоя Ирен, впускайки се напред.

Исмаел вдигна ножа, изпуснат от Кристиан, и се затича след нея. Настигна я при подножието на стълбата, която се издигаше отвесно към купола. Ирен се озърташе, опитвайки се да се ориентира.

— А сега накъде? — попита момчето, като току поглеждаше зад гърба си.

Тя се колебаеше, неспособна да реши по кой път да проникнат в лабиринта на Крейвънмур.

Внезапно от един от коридорите ги връхлетя студен вихър и до слуха им достигна глух металически глас.

— Ирен... — прошепна гласът.

Кръвта на момичето се вледени в жилите. Шепотът се разнесе отново. Ирен се втренчи в края на коридора. Исмаел проследи погледа ѝ и видя Симон. Реейки се над пода, обвита в ореол от мъгла, тя се носеше към тях с протегнати ръце. Дяволски огънчета танцуваха в очите ѝ. От бледите ѝ устни стърчаха остри стоманени зъби.

— Мамо! — проплака Ирен.

— Това не е майка ти... — рече Исмаел и побърза да дръпне момичето от пътя на ужасното същество.

Върху лицето му падна лъч светлина и го разкри в цялата му уродливост. Исмаел се хвърли към Ирен, за да я предпази от лапите на куклата, която се завъртя около оста си и пак се обърна към тях. Само половината ѝ лице бе завършено, останалото бе просто желязна маска.

— Това е куклата, която видяхме преди. Не е майка ти — каза момчето, опитвайки се да изтръгне приятелката си от трансa, в който а бе хвърлило кошмарното видение. — Някаква сила движи всички тези марионетки...

В механизма на робота нещо изскърца. Исмаел видя как лапите отново се стрелнаха към тях. Той сграбчи Ирен и хукна към стълбището, въпреки че нямаше представа накъде отива. Двамата тичаха колкото им крака държат по една галерия с врати, които се отваряха край тях, и разни силуети, спускащи се от тавана.

— По-бързо! — извика Исмаел, чувайки зад гърба си стърженето на кабели.

Ирен се обърна да погледне назад. Хищните челюсти на чудовищното копие на майка ѝ щракнаха на двацет сантиметра от нея. Пет остри като игли нокти посегнаха към лицето ѝ. Исмаел я дръпна встрани и я бутна през първата изпредила се врата в една голяма сумрачна зала.

Момичето падна ничком на пода, а Исмаел затръшна вратата зад гърба си. Ноктите на робота се забиха в дървото като смъртоносни стрели.

— Боже мой... — въздъхна момчето. — Пак се почна...

Ирен вдигна лице, пребледняла като платно.

— Добре ли си? — попита Исмаел.

Тя кимна неопределено и се огледа наоколо. Цели стени с книги се издигаха край тях, устремени към безкрая. Хиляди лавици с томове образуваха вита вавилонска кула, лабиринт от стълби и проходи.

— Попадали сме в библиотеката на Лазарус.

— Дано поне да има втори изход, защото хич не ми се ще да проверявам какво става там... — рече Исмаел, сочейки вратата зад себе си.

— Трябва да има. Почти съм сигурна, само че не знам къде се намира — каза Ирен и се приближи към средата на залата, докато момчето подпираше вратата с един стол.

Ако тази барикада издържеше повече от две минути, помисли си Исмаел, той щеше безпрекословно да повярва, че на тоя свят стават чудеса. Ирен промълви нещо зад гърба му. Той се обърна и я видя да стои до едно писалище, където разглеждаше старинна наглед книга.

— Тук има нещо интересно — рече момичето.

Мрачно предчувствие обзе Исмаел.

— Остави тази книга.

— Защо? — изненадано попита Ирен.

— Остави я!

Тя послушно затвори книгата. Огънят от камината, която отопляваше библиотеката, освети позлатените букви на корицата: Doppelgänger.

Ирен едва се бе отдалечила на няколко крачки от писалището, когато мощна вибрация разтърси пода под нозете ѝ. Огънят в камината позатихна и книгите върху безкрайните рафтове се затресоха. Момичето изтича при Исмаел.

— Какво, по дяволите...? — възкликна той, доловил на свой ред тътена, който сякаш извираше от самите недра на сградата.

В този миг книгата, която Ирен бе оставила на писалището, рязко се отвори. Пламъците в камината секнаха напълно, сякаш угасени от ледено дихание. Исмаел прегърна приятелката си и я притисна към себе си. От висините заваляха книги, съборени от невидими ръце.

— Тук има и друг освен нас... — прошепна Ирен. — Усещам го...

Страниците на книгата бавно се заобръщаха от вятъра, извил се в стаята. Загледан в листовите на древния том, които светеха със собствена светлина, Исмаел изведнъж забеляза, че буквите сякаш се изпаряват една по една, образувайки облак от тъмен газ над книгата. Неясният силует поглъщаше дума след дума, изречение след

изречение. Постепенно стана по-плътен; напомняше призрак от черно мастило, реещ се в пространството.

Черният облак се разшири и сякаш от нищото се оформиха ръце и туловище. Накрая се образува и непроницаемо лице.

Настръхнали от ужас, Исмаел и Ирен гледаха привидението, край което се появиха и други силуети, други сенки, оживели от страниците на изпопадалите книги. Пред смаяните погледи на младите хора бавно се разгърна цяла армия от сенки. Сенки на деца, на старци, на дами с причудливи тоалети... Всички те явно бяха пленени души, твърде слаби, за да придобият плътност и обем. Лица, изкривени от страдание, бездейни и лишени от воля. Докато ги гледаше, момичето почувства, че се намира пред изгубените души на десетки създания, уловени в капана на страшна магия. Те протягаха ръце към Исмаел и Ирен, молейки за помощ, но пръстите им се разтваряха в миражи от пара. Ясно доловим бе ужасът на техния кошмар, на мрачния сън, който ги терзаеше.

Докато траеше краткото видение, Ирен се запита кои бяха тези сенки и как се бяха озовали тук. Дали не бяха непредпазливи посетители, попаднали някога на това място също като нея? За миг я осени страшната мисъл, че може да види и майка си сред тези прокълнати души, деца на нощта. Но само с едно движение сянката, изникнала от книгата, превърна безплътните им тела във вихър от мрак, който се разнесе из залата.

Сянката разтвори паст и погълна до една душите, изпивайки и малкото сила, която все още тлееше в тях. След тяхното изчезване настъпи мъртвешка тишина. После сянката отвори очи и алената светлина, струяща от тях, прониза мрака.

Ирен понечи да закрещи, но гласът ѝ се изгуби в мощния грохот, който разтърси Крейвънмур. Всички прозорци и врати на имението започнаха да се затръшват като плочи, закриващи входа на гробница. Заслушан в глухия тътен, преминаващ през стотиците галерии на Крейвънмур, Исмаел осъзна, че надеждите му да се измъкне от това място здрав и читав се изпаряват.

Само през един процеп се точеше тънък като игла лъч светлина, който пронизваше свода на тавана — бледа нишка, увиснала под купола на зловещата циркова шатра. Този лъч сякаш се отпечата в

очите на Исмаел. Без да губи нито миг, той хвана Ирен за ръка и я поведе пипнешком към другия край на залата.

— Може би вторият изход е там — прошепна момчето.

Ирен погледна натам, накъдето сочеше показалецът му. Очите ѝ проследиха нишката от светлина, която като че ли се процеждаше през дупката на ключалка. Библиотеката бе разположена в концентрични овали, съединени с тесен коридор, който се изкачваше спираловидно по стената и служеше за пресечна точка, от която се разклоняваха различни галерии. Симон бе разказвала на дъщеря си за тази архитектурна приумица: ако някой изминеше въпросния коридор до самия му край, щеше да стигне почти до третия етаж на имението. Нещо като Вавилонска кула, само че вътре в сградата. Този път Ирен взе инициативата и поведе Исмаел към коридора, а щом се озоваха в него, тя пъргаво се заизкачва нагоре.

— Знаеш ли поне къде отиваш? — попита момчето.

— Довери ми се.

Исмаел се затича след нея. Докато навлизаха навътре в коридора, полегатият под постепенно се издигаше все по-нагоре. Студен полъх погали тила на Исмаел. Обръщайки се, той видя плътното черно петно, което пълзеше по пода зад гърба му. Структурата на сянката бе почти като на материално тяло и единствено очертанията ѝ се сливаха с околния мрак. Призрачното петно се придвижваше, разливайки се като локва олио, гъсто и блестящо.

След няколко секунди съществото, изтъкано от течен мрак, се разпростря под нозете им. Исмаел почувства студ, който го прониза до кости, сякаш бе нагазил в ледени води.

— По-бързо! — извика той.

Точно както бяха предположили, лъчът светлина струеше от ключалката на врата, която се намираше само на пет-шест метра от тях. Исмаел ускори крачка и за няколко мига успя да се измъкне от сянката, заляла пода под краката им. Шансовете вратата да не е залостена изглеждаха нулеви. Каква полза, че бяха стигнали до нея, ако се окажеше, че не води доникъде?

В тъмното Ирен опипваше ключалката, търсейки начин да я отвори. Момчето се обърна, за да провери къде е сянката, и погледът му се натъкна на смолисточерен воал, който се издигаше пред него и бавно добиваше форма като статуя, изваяна от мрак. Появи се

катранено лице, което бе твърде познато на Исмаел. Той запримигва, убеден, че очите го лъжат. Лицето обаче не изчезна. Беше собственото му лице.

Тъмното му отражение се усмихна злобно и от устните му се подаде змийски език. Исмаел инстинктивно измъкна ножа, който бе взел от робота във вестибюла, и го размаха пред сянката. Тя духна върху оръжието и от мразовитото ѝ дихание то се покри със скреж и ледени кристали от върха на острието до дръжката. От замръзналия метал дланта на Исмаел сякаш пламна. Пронизващият студ го изгаряше като огън.

Той едва не изпусна оръжието, но все пак устоя на мускулния спазъм, сковал ръката му, и се опита да забие ножа в лицето на сянката. Отсечен от острието, езикът тупна върху крака на Исмаел. Малкият черен къс тутакси прилепна към глезена му като втора кожа и бавно запълзя нагоре. От допира с тази материя, леденостудена и лепкава, на момчето му се догади.

В този миг ключалката, с която Ирен се бореше зад гърба му, изскърца и пред двамата зейна тунел от светлина. Девојката се втурна натам и Исмаел я последва, затръшвайки вратата под носа на преследвача. Откъснатото парче от сянката се изкатери до бедрото на момчето и доби формата на огромен паяк. Почувствал остра болка в крака, Исмаел извика. Ирен се опита да отпъди паяка. Тогава чудовищната твар се нахвърли върху нея. Момичето закрепця от ужас:

— Махни го от мен!

Объркан, Исмаел се озърна и откри източника на светлина, който ги бе довел насам. Дълга редица от свещи се губеше в сумрака като призрачно видение.

Момчето грабна една свещ и тикна пламъка ѝ в паяка, устремил се към гърлото на Ирен. При допира с огъня съществото засъска от ярост и болка и се разпадна, образувайки дъжд от черни капки. Исмаел захвърли свещта и дръпна Ирен встрани от тези останки. Плъзгайки се по пода, лепкавите капки се събраха в едно петно, което изпълзя до вратата и се процеди под прага ѝ.

— Огънят! Сянката се бои от огъня... — рече Ирен.

— Значи точно това ще получи от нас.

Исмаел постави една свещ на пода до вратата, докато момичето оглеждаше стаята, в която бяха попаднали. Приличаше най-вече на

празен, необзаведен вестибюл, потънал в прах, който се бе трупал десетилетия наред. Вероятно тази стаичка някога бе служила за склад или допълнително хранилище към библиотеката. При по-внимателно вглеждане обаче се виждаха някакви неясни форми по тавана. Неголеми тръби. Ирен взе една свещ и я вдигна над главата си, за да разгледа помещението по-добре. Озарени от пламъка, по стените блеснаха плочки и мозайки.

— Къде сме, дявол да го вземе? — възкликна Исмаел.

— Не зная... Прилича... прилича на баня...

Пламъкът освети метални душеве — тръби с подобни на камбанка крайници с мрежа от ситни дупчици. Всичко беше ръждясало и обвито със завеси от паяжини.

— Каквото и да е, тук от цяла вечност не е...

Исмаел още не бе завършил изречението си, когато се разнесе жално скърцане — характерният звук от завъртането на ръждясал кран. Прозвуча съвсем наблизко.

Ирен вдигна свещта към облицованата с плочки стена; и двамата видяха как два спирателни крана бавно се въртят.

Мощна вибрация разтреса стените. Настъпи кратка тишина, после Исмаел и Ирен доловиха звук — нещо се промъкваше по тръбите над главите им. Опитваше се да си пробие път по тесния водопровод.

— Тя е тук! — извика Ирен.

Исмаел кимна, без да откъсва поглед от пръскачките на душовете. Само след секунди през дупките им бавно закапа катраненочерна маса. Момичето и момчето заотстъпваха полека, гледайки неотклонно сянката, която постепенно се оформяше пред тях, както падащите песъчинки в пясъчен часовник образуват нарастваща купчинка.

Чифт очи се очертаха в тъмната маса, сетне се появи лицето на Лазарус с приветлива усмивка на устните. Тази гледка би била успокоителна, ако Ирен и Исмаел не знаеха, че това пред тях не е Лазарус. Момичето пристъпи към сянката.

— Къде е майка ми? — попита предизвикателно.

В отговор се разнесе дълбок глас, в който нямаше нищо човешко:

— Тя е при мен.

— Стой по-далече от нея — каза момчето на приятелката си.

Сянката впи поглед в него и Исмаел като че ли изпадна в транс. Ирен го разтърси и искаше да го дръпне встрани от сянката, но той не можеше да помръдне, озовал се под влиянието на злотворната сила. Момичето застана между двамата и зашлеви Исмаел, с което успя да го изтръгне от вцепенението. Лицето на сянката се изкриви от ярост и тя протегна заплашително дългите си ръце. Ирен блъсна Исмаел към стената и се опита да се изплъзне от острите нокти.

В този миг една врата се отвори в мрака и в отсрещния край на помещението се появи сноп светлина. На прага се очерта силуетът на човек, който държеше маслена лампа.

— Махай се оттук! — извика той и Ирен позна гласа му — това бе Лазарус Жан, майсторът на играчки.

Сянката нададе вой, пълен с омраза, и свещите угаснаха една по една. Лазарус пристъпи към нея. Изглеждаше много по-стар, отколкото си го спомняше Ирен. Кървясалите му очи издаваха страшна умора; това бяха очите на човек, разяждан от тежка болест.

— Махай се! — кресна отново.

Сянката показа за миг демоничното си лице и се разтвори в газообразен облак, който се изниза през пролуките на пода и една пукнатина в стената. Бягството ѝ бе съпроводено от звук, подобен на воя на вятъра зад прозорците.

В продължение на няколко секунди Лазарус се взираше в пукнатината, после се обърна и измери Исмаел и Ирен с пронизващ поглед.

— Какво правите тук, ако мога да знам? — попита той, без да крие гнева си.

— Дойдох заради майка ми и няма да си тръгна без нея — отвърна Ирен, която издържа на втренчения изпитателен поглед, без да трепне.

— Не знаеш с какво си имаш работа... — рече Лазарус. — Побързайте насам! Скоро ще се върне.

Той ги изведе от стаята.

— Какво беше това? Какво видяхме току-що? — попита Исмаел. Лазарус го изгледа внимателно.

— Това бях аз. Видяхте мен...

Майсторът на играчки ги поведе през сложен лабиринт от тунели, които пресичаха недрата на Крейвънмур под формата на тесни проходи, прокарани успоредно на галериите и коридорите. От двете страни имаше множество затворени врати — тайни изходи от десетките стаи и зали на имението. Тесните коридори усилваха ехото от стъпките им и създаваха впечатлението, че невидима войска ги следва по петите.

Кръг кехлибарена светлина падаше на стената от лампата на Лазарус. Исмаел виждаше две сенки — своята и тази на Ирен, — които се движеха редом с тях по коридора. Лазарус изобщо не хвърляше сянка. По някое време майсторът на играчки се спря пред висока тясна врата и извади ключ, с който я отвори. Огледа внимателно края на коридора, по който бяха дошли, и направи знак на спътниците си да влязат.

— Оттук — неспокойно рече той. — Засега няма да се появи тук — поне още няколко минути...

Исмаел и Ирен си размениха погледи, изпълнени с подозрение.

— Не ви остава друго, освен да ми се доверите — добави Лазарус, доловил колебанията им.

Момчето въздъхна и влезе в стаята. Ирен и Лазарус го последваха. Майсторът на играчки затвори вратата отново. Под светлината на лампата се показва стена, покрита с безброй снимки и репортажи от вестници. В единия край на помещението се виждаха малко креватче и празно писалище. Лазарус остави лампата на пода и видя как спътниците му се приближиха да разгледат многобройните изрезки, образуващи пано на стената.

— Трябва да напуснете Крейвънмур, докато все още имате време.

Ирен извърна глава към него.

— Тя не търси вас — поясни майсторът на играчки. — Нужна ѝ е Симон.

— Защо? Какво иска да направи с мама?

Лазарус сведе очи.

— Иска да я погуби, за да ме накаже. Ще стори същото и с вас, ако се изпречите на пътя ѝ.

— Какво значи това? Какво се опитвате да ни кажете? — попита Исмаел.

— Вече ви казах каквото имах за казване. Трябва да се махнете оттук. Рано или късно ще се върне и тогава ще бъда безсилен да ви защита.

— Но за какво говорите? Кой ще се върне?

— Онова, което видя със собствените си очи.

В този миг се чу далечен грохот, който се разнесе някъде в къщата. Звукът постепенно се усилваше. Ирен преглътна на сухо и погледна Исмаел. Стъпки. Отекваха една след друга като изстрели, приближавайки се все повече. Лазарус се усмихна едва-едва.

— Идва насам — заяви той. — Разполагате с малко време.

— Къде е майка ми? Къде може да е скрита? — настойчиво попита Ирен.

— Не зная, пък и да знаех, не би имало полза.

— Вие сте направили куклата с нейния образ... — обвинително рече Исмаел.

— Мислех, че сянката ще се задоволи с този робот, но тя искаше нещо повече. Искаше самата Симон.

Пъклените стъпки вече се задаваха към вратата в тайния коридор.

— Зад другата врата — обясни Лазарус — има галерия, която води към централното стълбище. Ако имате поне мъничко здрав разум, бягайте натам и никога повече не стъпвайте в този дом.

— Никъде няма да отидем — заяви Исмаел. — Не и без Симон.

Вратата, през която бяха влезли, се разтресе от мощен удар. Миг по-късно черна локва потече изпод прага.

— Да се махаме оттук — подкани Исмаел.

Сянката се уви около маслената лампа и стъклото се пукна. Леден полъх угаси пламъка. В тъмното Лазарус успя да види как Исмаел и Ирен избягаха през другата врата. До него изникна черен силует, изтъкан от непрогледен мрак.

— Остави ги на мира — промълви майсторът на играчки. — Те са просто деца. Пусни ги да си отидат и най-сетне ме взemi. Нали всъщност това искаш?

Сянката се усмихна.

Галерията, в която се озоваха, минаваше през централната ос на Крейвънмур. Ирен позна мястото, където коридорите се пресичаха, и отведе Исмаел до подножието на купола. През витражите се виждаха облаци — планини от черен памук, които се носеха по небето. Фенерът, увенчал върха на купола, пръскаше омайни отражения, пъстри като калейдоскоп.

— Насам — посочи момичето.

— Накъде отиваме? — нервно попита Исмаел.

— Мисля, че знам къде е затворена мама.

Момчето хвърли поглед зад гърба си. Коридорът тънеше в мрак и наоколо нищо не помръдваше, но Исмаел си даваше сметка, че сянката може да се прокрадне до тях, без да я забележат.

— Дано да знаеш какво правиш — рече той, нетърпелив да се махне от това място час по-скоро.

— Върви след мен.

Ирен пое по едно от страничните крила, ширнало се пред тях в сумрака, и Исмаел я последва. Сиянието на фенера бавно помръкна и изкуствените създания, наредени от двете страни на коридора, се превърнаха в неясни силуети с размазани очертания. Гласовете, смехът и тракането на стотици механизми заглушаваха звука от стъпките им. Момчето отново надзърна през рамо към началото на тунела, в който бяха навлезли. Студен полъх премина през галерията. Озъртайки се, Исмаел видя тюлените завеси, които се развяваха в коридора, а заедно с тях бавно се поклащаше и инициалът А.

— Сигурна съм, че сянката държи мама там — рече Ирен.

Зад завесите в дъното на коридора се виждаше затворената врата от гравирано дърво.

Нов хладен повей раздвижи прозрачната материя.

Исмаел се спря и втренчи поглед пред себе си. Изопнат като струна, той се опитваше да види нещо в тъмното.

— Какво има? — попита Ирен, забелязала напрежението му.

Момчето понечи да ѝ отговори, но размисли. Тя огледа коридора зад тях. В края му се виждаше точица светлина, останалото тънеше в мрак.

— Тя е там — рече Исмаел. — Наблюдава ни.

Ирен се притисна към него.

— Не я ли усещаш?

— Да не се задържаме тук, Исмаел.

Той кимна, макар че мислите му бяха другаде. Ирен го хвана за ръката и го поведе към вратата на стаята. Момчето по целия път поглеждаше през рамо. Най-сетне, когато спряха пред входа, очите им се срещнаха. Без да продума, Исмаел хвана кръглата дръжка и бавно я завъртя. Тя поддаде с едва доловимо скърцане и масивната дървена врата, повлечена от собствената си тежест, плавно се отвори навътре, въртейки се на пантите си.

Стаята бе забулена в ефирна синкава мъгла, нарушавана само от алените отблясъци на огъня в камината.

Ирен пристъпи няколко крачки напред. Всичко изглеждаше така, както си го спомняше. Големият портрет на Алма Малтис сияеше над камината, а пламъците хвърляха отражения из задушната стая, загатвайки очертанията на прозрачните копринени завеси, ограждащи балдахина на леглото. Исмаел затвори внимателно вратата и последва Ирен.

Протегнатата ѝ ръка го спря. Сочеше едно кресло, обърнато към огъня, с гръб към тях. От едната му облегалка висеше бледа ръка, отпусната като увехнало цвете.

На пода до нея проблясваха късчета стъкло от счупена чаша в локвичка течност — искрящи перли върху огледална повърхност. Сърцето на Ирен заби учестено. Тя пусна ръката на Исмаел и се приближи до креслото с несигурна крачка. Танцуващите пламъци осветиха лицето на изпадналата в унес Симон.

Ирен коленичи до майка си и взе ръката ѝ. В продължение на няколко секунди не успя да намери пулса ѝ.

— Боже мой...

Исмаел бързо се спусна към писалището и грабна оттам малък сребърен поднос. Изтича до Симон и го постави пред лицето ѝ. Излъсканата повърхност леко се замъгли. Ирен въздъхна дълбоко.

— Жива е — заяви Исмаел, гледайки безчувственото лице на жената. Стори му се, че вижда у нея една по-зряла и мъдра Ирен.

— Трябва да я изнесем оттук. Помогни ми.

Застанаха от двете страни на Симон, подхванаха я и се опитаха да я измъкнат от креслото.

Едва я бяха повдигнали с няколко сантиметра, когато в стаята се разнесе дълбок, смразяващ кръвта шепот. Исмаел и Ирен замръзнаха

на място и се заоглеждаха. В колебливата светлина от камината собствените им сенки пробягваха по стените.

— Да не губим време — подкани момичето.

Исмаел привдигна отново Симон, но този път звукът се чу по-близо и той установи откъде идваше — от платното на портрета! За миг слойт лак върху картината се изду като тъмен мехур, добивайки обем; от тази форма изникнаха две дълги ръце с остри като камини нокти.

Исмаел понечи да отстъпи, но сянката скочи от стената като котка, прелетя през сумрачната стая и се метна на гърба му. За миг момчето видя единствено собствената си сянка, която го наблюдаваше. После от очертанията на неговия силует изплува друг и се разрасна като лепкава маса, докато накрая погълна напълно сянката на Исмаел. Тялото на Симон се изплъзна от ръцете му. Мощна лапа от ледена мъгла обви шията му и го запрати в стената с неудържима сила.

— Исмаел! — извика Ирен.

Сянката се извърна към нея. Девојката побягна към другия край на стаята. Мракът я огради, очертавайки смъртоносен обръч около нея. Тя почувства ледения, стряскащ допир на сянката, която обгърна тялото ѝ и скова мускулите ѝ. Напразно се помъчи да се изтръгне от хватката, наблюдавайки с ужас как от тавана се спусна една черна форма, която доби познатите черти на Хана. Призрачният двойник изгледа Ирен с люта омраза; от безплътните му устни се подаваха дълги остри зъби, влажни и блестящи.

— Ти не си Хана — промълви Ирен едва чуто.

Сянката ѝ зашлеви плесница, при което одраска бузата ѝ. Сетне за миг погълна избилените капки кръв, изсмука ги като силна въздушна струя. Ирен усети пристъп на гадене. Надвисналият над нея призрак размахна току пред очите ѝ дългите си пръсти с остри като кинжали нокти.

В това време зашеметеният от удара Исмаел се привдигна и чу хриплив зъл шепот. В центъра на стаята сянката държеше здраво Ирен и се готвеше да я унищожи. Момчето с вик се нахвърли върху безплътната маса. Тялото му премина през нея; тя се разпадна на хиляди пръски, които закапаха по пода като дъжд от течен въглен. Исмаел вдигна Ирен и я издърпа от обсега на сянката. Капките по пода

се сляха и образуваха вихър, който подхвана мебелите в стаята и те се разлетяха към прозорците и стените като смъртоносни снаряди.

Момчето и момичето залегнаха на пода. Писалището се блъсна в една стъклена витрина и я направи на пух и прах. Исмаел се надвеси над Ирен, за да я предпази от хвърчащите късове. Когато се осмели да вдигне поглед, тъмната вихрушка бе добила солидна форма. Разперила огромни черни криле, сянката се появи отново, по-голяма и могъща отпреди. Повдигна ноктестата си ръка и разтвори длан. В тъмната маса над нея се очертаха очи и устни.

Исмаел закри Ирен с тялото си, извади отново ножа и го размахна. Сянката се изопна в цял ръст и се втурна към двамата. Лапата ѝ сграбчи острието. Исмаел почувства как ледена вълна плъзна по пръстите му и парализира ръката му.

Оръжието падна на пода и сянката обгърна момчето. Ирен се опита да го измъкне от хватката ѝ, но напразно. Сянката повлече Исмаел към запалената камина.

В този миг вратата на стаята се отвори и на прага се появи Лазарус Жан.

Призрачната светлина, струяща гората, се отразяваше в предното стъкло на жандармерийската кола, която оглавяваше кортежа. Зад нея автомобилът на доктор Жиро и една линейка, извикана от диспансера на Ла Рошел, се носеха с пълна пара по шосето на Английския плаж.

Седнал до Анри Форе, главния комисар, Дориан пръв забеляза златистото сияние, което се процеждаше между дърветата. Отвъд гората се провиждаше силуетът на Крейвънмур, подобен на огромна призрачна въртележка в мъглата.

Комисарят свъси вежди и загледа изумен зрелището; не бе виждал такова нещо през своите петдесет и две години, прекарани в градчето.

— Побързайте! — настоя Дориан.

Комисарят го погледна, даде газ и се запита дали имаше нещо вярно в историята за тъй наречената злополука.

— Има ли нещо, което не си ни казал?

Загледан пред себе си, Дориан не отговори.

Форе даде пълна газ.

Сянката се обърна и щом видя Лазарус, пусна Исмаел като вързоп. Момчето се удари силно в пода и извика сподавено. Ирен се втурна да му помогне.

— Изведи го оттук — рече Лазарус, пристъпвайки бавно към сянката, която се отдръпна назад.

Исмаел почувства пронизваща болка в рамото и изстена.

— Добре ли си? — попита момичето.

Той измънка нещо неразбираемо, но се изправи и кимна. Лазарус ги изгледа с непроницаемо изражение.

— Вземете я и излезте оттук — нареди той.

Сянката засъска пред него като разярена змия. Сетне изведнъж се хвърли към стената и портретът я погълна отново.

— Казах да се махате оттук! — извика Лазарус.

Исмаел и Ирен подхванаха Симон и я повлякоха към прага. Точно преди да излязат, Ирен се извърна да погледне майстора на играчки и видя как той се приближи до ложето с балдахина и повдигна завесата с безкрайна нежност. Видяха се очертанията на женска фигура.

— Почакай... — промълви момичето със свито сърце.

Това сигурно беше Алма. Тръпки побиха Ирен, когато забележа сълзите, които се стичаха по лицето на Лазарус. Майсторът на играчки взе Алма в обятията си. Ирен никога не бе виждала някой да прегръща друг човек така грижовно. Изражението и всяко движение на Лазарус издаваха нежност и внимание, които явно бяха плод на цял живот, прекаран в благоговейна обич. Ръцете на Алма също се обвиха около него и за един вълшебен миг двамата застинаха в мрака, слети в прегръдка, далеч от този свят. Незнайно защо, на Ирен ѝ се доплака, но в този миг ново видение, ужасно и заплашително, привлече вниманието ѝ.

Извивайки се, тъмното петно пълзеше от портрета към ложето. Момичето изпадна в паника.

— Лазарус, пазете се!

Майсторът на играчки се обърна и видя как сянката се надига пред него с яростен рев. За миг се взря безстрашно в пъклената твар. После погледна към младежите; очите му като че ли се опитваха да им

съобщят нещо, което не успяха да разгадаят. В следния миг Ирен изведнъж се досети какво бе намислил Лазарус.

— Не! — извика тя, изтръгвайки се от ръцете на Исмаел, който се опитваше да я задържи.

Майсторът на играчки пристъпи към сянката.

— Няма да ми я отнемеш повторно...

Сянката вдигна лапа, готова да нападне собственика си. Лазарус бръкна в самото си и извади някакъв блестящ предмет. Револвер.

Смехът на сянката отекна в стаята като вой на хиена.

Лазарус натисна спусъка. Исмаел го гледаше, без да разбира какво става. Майсторът на играчки му се усмихна едва-едва и револверът се изплъзна от ръката му, а на гърдите му се разля тъмно петно. Кръв.

Сянката нададе вопъл, който разтреса цялото имение. Виеше от ужас.

— О, Боже! — изохка Ирен.

Исмаел се втурна към Лазарус, за да му помогне, но раненият вдигна ръка, за да го спре.

— Не. Оставете ме с нея. И си вървете... — промълви той. От ъгълчето на устата му се стичаше струйка кръв.

Исмаел го привдигна и го отнесе до постелята. Там зърна едно бледо и тъжно лице и тази гледка го прониза като нож. Пред него бе Алма Малтис. Печалните ѝ очи го гледаха втренчено, унесени в сън, от който тя никога не би могла да се събуди.

Това беше механична кукла.

През всички тези години Лазарус бе живял с робот, за да поддържа спомена за съпругата си, която сянката му бе отнела.

Потресен, Исмаел отстъпи назад. Лазарус го погледна умоляващо.

— Остави ме насаме с нея... Моля те.

— Но... тя е само... — поде Исмаел.

— Тя е всичко, което имам...

Тогава момчето проумя защо не бяха намерили тялото на жената, удавила се край островчето с фара. Лазарус го бе извадил от водата и го бе върнал към живот — но живот изкуствен, нереален. Неспособен да приеме самотата и загубата на любимата жена, бе създал по нейно подобие един призрак — печално копие, с което бе живял цели двайсет

години. Взирайки се в изтерзаните му очи, Исмаел разбра, че по някакъв невъобразим начин Александра Алма Малтис бе все така жива в сърцето на Лазарус.

Майсторът на играчки му отправи един последен, пълен с болка поглед. Момчето кимна бавно и се върна при Ирен. Тя забеляза, че е пребледнял, сякаш бе видял самата смърт.

— Какво...?

— Да си тръгваме. Веднага! — припряно рече Исмаел.

— Но...

— Да тръгваме, казах!

Двамата извлякоха Симон в коридора. Вратата се затръшна след тях и Лазарус остана вътре като в гробница. Ирен и Исмаел се затичаха със сетни сили по коридора към централното стълбище, като се опитваха да не дават ухо на нечовешкия вой, долитащ от онази стая. Това беше гласът на сянката.

Лазарус Жан се надигна от ложето, като се олюляваше, и се изправи срещу призрака, който го гледаше отчаяно. Дупчицата, пробита от куршума, растеше с всяка секунда и поглъщаше сянката. Тя отново скочи към стената, търсейки убежище в портрета, но този път Лазарус измъкна горяща цепеница от камината и подпали платното.

Пламъците плъзнаха по картината като вълни по повърхността на езеро. Сянката изрева и в мрака на библиотеката страниците на черната книга започнаха да кървят, а накрая се запалиха.

Лазарус се повлече отново към постелята, но сянката, ожесточена и разяждана от пламъците, се хвърли след него, оставяйки огнена диря. Завесите на балдахина се подпалиха и огнените езици плъзнаха по пода и по тавана, като поглъщаха яростно всичко по пътя си. За броени мигове в стаята се отприщи истински ад.

Пламъците стигнаха до прозорците и от жегата се пръснаха и малкото оцелели стъкла. От нощния въздух пожарът се разгоря с неудържима сила. Вратата на стаята рухна в коридора и огънят бавно, но неумолимо като чума превзе целия дом.

Стъпвайки сред пламъците, Лазарус извади стъкленото шишенце, което сянката бе обитавала години наред, и го вдигна високо. С отчаян вопъл тя се пхна в стъкления съд, чиито стени

тутакси се покриха с дантела от скреж. Лазарус запуши шишенцето, погледна го за последен път и го запрати в огъня. То се пръсна на хиляди късчета и сянката изчезна завинаги като обезсилено проклятие. А заедно с това майсторът на играчки почувства, че животът бавно го напуска, изтичайки през гибелната рана.

Когато Ирен и Исмаел излязоха през главната врата, носейки безчувственото тяло на Симон, пламъците вече се подаваха през прозорците на третия етаж. Само след секунди витражите започнаха да се пръскат един по един и над градината заваля порой от стъклени отломки. Бегълците се затичаха към гората и едва когато се озоваха под спасителния покров на дърветата, се обърнаха да погледнат назад.

Крейвънмур гореше.

[1] Стикс — в древногръцката митология една от петте реки, които протичат през царството на Хадес. Тя е реката на омразата, която разделя земята от подземното царство. ↑

13. СЕПТЕМВРИЙСКИ СВЕТЛИНИ

В онази нощ на 1937 г. приказните създания, населяващи вселената на Лазарус Жан, бяха унищожени от пламъците едно по едно. Стрелките на говорещите часовници се разтекоха като струйки разтопено олово. Балерини и оркестри, фокусници, вещици и шахматисти, всевъзможни чудеса, на които не бе съдено да дочакат следващия ден... Нищо не бе пощадено. Етаж след етаж, стая след стая духът на разрушението заличи завинаги всичко, което се намираше в този вълшебен и страшен дом.

Фантастични творения, плод на многогодишен труд, се изпариха, оставяйки след себе си само шепа пепел. В огнения ад, където единствени свидетели бяха пламъците, изгоряха и фотографите и изрезките, кътани така грижливо от Лазарус Жан. И когато полицейските коли стигнаха до призрачната клада, осветила нощното небе като зора, очите на онова измъчено дете се затвориха завинаги в стаята, в която никога не бе имало и нямаше да има играчки.

Исмаел никога нямаше да забрави сетните мигове на Лазарус и неговата любима. Последното, което видя, бе как майсторът на играчки я целува по челото. Тогава се зарече, че ще пази тайната му до края на живота си.

В светлината на първите утринни лъчи се видя облак от пепел, който се носеше към хоризонта над пурпурния залив. Докато зората бавно разпръсваше мъглата над Английския плаж, руините на Крейвънмур се очертаха над короните на дърветата. Ефирни спирали от призрачен дим се въздигаха към небето, прокарвайки през облаците пътеки от черно кадифе, пресичани само от птичите ята, които летяха на запад.

Булото на нощта не бързаше да се вдигне и меднозлатистата мъгла, скрила островчето с фара в далечината, се разтвори в мираж от

бели криле, отнасяни от утринния бриз.

Седнали на бялата пясъчна покривка на пустия плаж, Ирен и Исмаел наблюдаваха как изтичат последните минути на онази дълга лятна нощ през 1937 г. Мълчаливо се държаха за ръце, докато първите бледорозови отблясъци на слънцето, надничащо иззад облаците, застлаха морето с искряща бисерна пътека. Кулата на фара се издигаше в утринната мараня, тъмна и самотна. Лека усмивка заигра по устните на Ирен, когато осъзна, че светлините, които местните жители виждаха в мъглата, са угаснали завинаги. Септемврийските светлини си бяха отишли с настъпването на зората.

Вече нищо не би могло да задържи изгубената душа на Алма Малтис, блуждаеща във времето — дори и споменът за събитията през това лято. Докато вълните отнасяха тези мисли, Ирен погледна Исмаел. Сълзи напиреха в очите му, но тя знаеше, че никога няма да ги пролее.

— Да си вървим у дома — рече той.

Ирен кимна. Двамата заедно поеха по брега към Къщата на носа. Докато вървяха, една-едничка мисъл се въртеше в ума на момичето: в този свят на светлини и сенки всеки трябва да намери своя път.

След няколко дни, когато Симон им предаде думите на сянката — истинската история на Лазарус Жан и Алма Малтис, — всички части от ребуса най-сетне се сглобиха. Ала фактът, че бяха успели да хвърлят светлина върху събитията, вече не можеше да промени техния ход. Проклетие бе преследвало Лазарус Жан от нещастното му детство до сетния му час. Накрая той сам бе разбрал, че смъртта е единственият му изход. И не му остана друго, освен да се отправи на последния си път, за да се събере с Алма там, където вече не можеха да ги достигнат неговата сянка и зловредната магия на незнайния властелин на сенките, който се криеше под името Даниел Хофман. Дори и той, при цялото си могъщество и лукавство, беше безсилен да скъса нишката, която свързваше Лазарус и Алма отвъд живота и смъртта.

Париж, 26 май 1947 г.

Скъпи Исмаел,

Измина много време, откак ти писах за последен път. Твърде много. Накрая, само преди седмица, се случи чудото. Всичките писма, които години наред си пращал на стария ми адрес, попаднаха при мен благодарение на добротата на една съседка. Клетата женица е на почти деветдесет години! Тя ги бе пазила през цялото време с надеждата, че един ден някой може да ги потърси.

Цяла седмица ги четох и препрочитах до насита. Ще ги запазя като най-ценното си притежание. Трудно ми е да обясня причините за моето мълчание и дълго отсъствие. Особено на теб, Исмаел. Особено на теб.

Можеха ли да подозират онези две деца на плажа, че в утрото, когато сянката на Лазарус Жан се изпари завинаги, друга, много по-страшна сянка щеше да надвисне над света? Сянката на омразата. Оттогава навярно всички ние неведнъж сме си спомняли за Даниел Хофман и неговата „работа“ в Берлин.

Когато изгубих връзка с теб през ужасните години на войната, ти написах стотици писма, които така и не са стигнали до теб. Все още се питам къде ли са отишли, къде ли са се приютили толкова думи и мисли, които исках да споделя с теб. Трябва да знаеш, че в онези мрачни времена споменът за теб и за онова лято в Синия залив бе пламъчето, което ми вдъхваше живот, силата, която ми помагаше да оцелея ден след ден.

Навярно знаеш, че Дориан се записа в армията и прослужил две години в Северна Африка. Оттам се върна с куп нелепи тенекиени медали и с една рана, от която ще куца до края на живота си. И все пак бе от късметлиите, които се завърнаха. Сигурно ще те зарадва вестта, че той най-сетне си намери работа в картографския отдел на търговския флот и в редките мигове, когато приятелката му Мишел го оставя на мира (да можеше да я видиш...), обхожда с компаса си света от край до край.

Какво да ти кажа за Симон? Завиждам ѝ за силата и твърдостта, с които тя помагаше на всички ни да устоим на превратностите. Военните години бяха тежки за нея, може би по-тежки, отколкото за нас. Никога не говори за това, но понякога я виждам да стои безмълвно до прозореца, загледана в минавачите навън, и се чудя за какво ли си мисли. Вече не иска да излиза от къщи и през повечето време единствената ѝ компания са книгите. Сякаш е

преминала през мост, до който не знаех как да стигна... Понякога я заварвам да гледа стари снимки на татко и да плаче тихо.

Що се отнася до мен, аз съм добре. Преди месец напуснах болницата „Сан Бернар“, в която работех през последните години. Канят се да я съборят. Надявам се, че със старата сграда ще си отидат и всички спомени за страданията и ужаса, на които се нагледах там през войната. Струва ми се, че и аз вече не съм същата, Исмаел. Нещо в душата ми се промени.

Видях много неща, които никога не бях допускала, че може да се случат... Има сенки в тоя свят, Исмаел. Сенки, много по-лоши от призрака, с който двамата с теб се борихме през онази нощ в Крейвънмур. Сенки, в сравнение с които коварството на Даниел Хофман изглежда като детска игра. Сенки, които изникват в душата на всеки от нас.

Понякога се радвам, че татко не е тук и не може да ги види. Но ти навярно ще си помислиш, че съм станала меланхоличка. Съвсем не! Щом прочетох последното ти писмо, сърцето ми подскочи от радост. Сякаш слънцето бе изгряло след десет години на мрачни и дъждовни дни. Отново се върнах на Английския плаж и островчето с фара, отново прекосих залива на борда на „Кюанеос“. Винаги ще си спомням това време като най-щастливото в живота ми.

Ще ти призная една тайна. Твърде често през дългите зимни нощи на войната, докато в мрака отекваха изстрели и викове, се връщах мислено при теб в онзи ден, който прекарахме на островчето с фара. Де да можеше да си останем там завинаги! Де да можеше онзи ден да трае вечно!

Сигурно се питаши дали съм се омъжила. Отговорът е не. Не ми липсваха кандидати, хич не си го мисли. Все още се радвам на известен успех. Имах някои връзки. Идваха и си отиваха. През войната беше много трудно да си сам, пък и аз не съм силна като Симон. Но нямаше нищо сериозно. Научих, че самотата понякога е път, който води към покой. А месеци наред не съм искала друго, освен покой.

Това е всичко. Или нищо. Как да ти опиша всичките си чувства, всичките си спомени през тези години? Бих предпочела да ги залича с един замах. Ще ми се последният ми спомен да беше онова ранно утро на плажа и да бях открила, че изтеклото време е било просто дълъг

кошмар. Ще ми се отново да съм петнайсетгодишна хлапачка и да не разбирам света около мен, но това е невъзможно.

Не искам да пиша повече. Искам следващия път да си говорим с теб очи в очи.

След седмица Симон ще замине за няколко месеца при сестра си в Екс-ан-Прованс. Още същия ден ще отида на гара Аустерлиц и ще взема влака за Нормандия, както направих преди десет години. Зная, че ще ме чакаш и не се съмнявам, че ще те позная в тълпата, както бих те познала и след хиляда години. Отдавна съм разбрала това.

Преди цяла вечност, в най-суровите дни на войната, ми се присъни сън. В него вървах отново по Английския плаж с теб. Слънцето залязваше и островчето с фара се провиждаше през мъглата. Всичко си беше както преди: Къщата на носа, заливът... Дори и руините на Крейвънмур отвъд гората. Само ние с теб не бяхме същите. Бяхме крехки старци. Ти вече не можеше да излизаш в морето, а моите коси бяха посивели като пепел. Но бяхме заедно.

От онази нощ си знаех, че рано или късно, не е важно кога, ще дойде и нашето време. В едно далечно място септемврийските светлини ще пламнат за нас и този път на пътя ни не ще се изпречат никакви сенки.

Този път ще е завинаги.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.